

374 9593

ว 274 7

ย.3

ทัศนะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน
ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร

ปริญญาโท

ของ

อมร จันทร์ตา

20 ต.ค. 2537

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

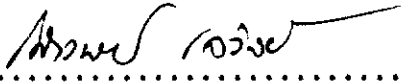
มีนาคม 2537

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

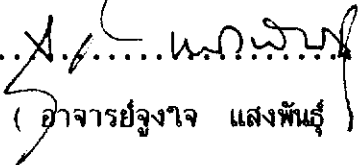
190655

คณะกรรมการการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

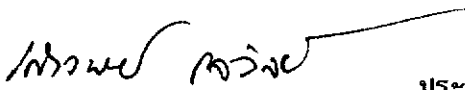
คณะกรรมการควบคุม

..........ประธาน

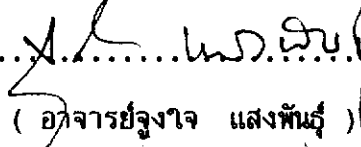
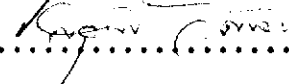
(ผศ. ดร. เสาวนีย์ เลวลีย์)

..........กรรมการ
(อาจารย์จุงใจ แสงพันธุ์)

คณะกรรมการสอบ

..........ประธาน

(ผศ. ดร. เสาวนีย์ เลวลีย์)

..........กรรมการ
(อาจารย์จุงใจ แสงพันธุ์)
..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รศ. สุวัทนา วัฒนวงศ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร. ศิริยา ปูลสุวรรณ)

วันที่ ..4.. เดือน มีนาคม พ.ศ. 2537

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอนุเคราะห์ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์ หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์จูงใจ แสงพันธุ์ กรรมการที่ปรึกษา ที่ท่านได้แนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มดำเนินงาน จนเสร็จสมบูรณ์ และรองศาสตราจารย์สุวิทย์ วัฒนวงศ์ ที่เป็นกรรมการร่วมสอบปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ปฐม นิคมานนท์ ที่ท่านได้ให้ความเมตตาเสนอแนะ และสร้างสิ่งกุศลเพื่อแผ้วถลอดจน ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์เบญจา จินสง่า อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา คณาจารย์ในภาควิชา การศึกษาผู้ใหญ่ทุกท่าน และภาควิชาอื่นที่ไม่สามารถนำมากล่าวนามได้หมดที่นี่ ที่ท่านได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวก ให้กำลังใจและขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์อุฑธิ์ บุญมาก ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดบึงพลาญชัย อาจารย์ยิ่ง กิระติบุรณะ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดสมุทรสงคราม อาจารย์ปรีชา ดงมณี ศึกษาพิเศษ กรมการศึกษานอกโรงเรียน ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบแบบสัมภาษณ์จนเสร็จสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ จำเริญบุณส่ง สุนทรโรหิต ประธานสภาจังหวัดสมุทรสาคร คุณศรีสุดา สุนทรโรหิต นายกสโมสรไลออนส์เพชรสาคร ที่ท่านได้เมตตาเป็นห่วงและสนับสนุน ในการทำปริญญานิพนธ์ ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการจำเริญ - อาจารย์ประยงค์ สุตะโคตร ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และครูประจำกลุ่ม ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดสมุทรสาคร อาจารย์รัตนกร วัฒนาโรจน์ อาจารย์บวร พุทธวงษ์ อาจารย์รังรอง สีทองดี อาจารย์ศรัชัย เลิศโคตรภพ ที่ห้องการศึกษาผู้ใหญ่ทุกรุ่น โดยเฉพาะรุ่นที่ ๔ คุณสมศรี พงศ์พิเชษฐ์ชัย คุณนิตยา จันทรตา และอาจารย์สิงวาล แก้วกระโทก ที่ได้ให้กำลังใจสนับสนุนในการจัดทำและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้

ท้ายสุดนี้ ขอน้อมรำลึกถึงพระคุณบิดา มารดา ครู - อาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่าน
ที่ได้ให้กำลังใจสนับสนุนต่อผู้วิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์กาจิต-คุณจันทร์วรรณ จันทวงษ์โส
ผู้เป็นกัลยาณมิตร ที่ให้กำลังใจสร้างบุญกุศลเผื่อแผ่ และเป็นผู้ชี้แนะทางชีวิตของผู้จัดทำให้มี
โอกาสได้ศึกษาและจัดทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ได้สำเร็จด้วยดี

อมร จันทร์ตา

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2	เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
	ความหมาย สภาพทั่วไป และความสำคัญของเยาวชน	
	ในการพัฒนา	9
	เยาวชนกับการพัฒนาประเทศ และทิศทางในการพัฒนาเยาวชน...	14
	กองทุนสงเคราะห์เด็กแห่งสหประชาชาติหรือองค์การยูนิเซฟ.....	17
	นโยบายและแนวทางในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน.....	21
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	37
3	วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย.....	37
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	38
	วิธีสร้างเครื่องมือ.....	38
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
	วิธีการรวบรวมข้อมูล.....	40
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
ตอนที่ 1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของประชากร.....	45
ตอนที่ 3 ทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อ การจัดการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนของ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร.....	49
ตอนที่ 4 เปรียบเทียบทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม ที่มีต่อการจัดการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนของ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร.....	57
ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทักษะของเยาวชนสตรี ภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับการบริการทาง การศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดสมุทรสาคร.....	87
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	91
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	91
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	91
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	91
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	92
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	93
อภิปรายผล.....	95

ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	100
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย.....	101
บรรณานุกรม.....	102
ภาคผนวก.....	106
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	162

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ข้อมูลพื้นฐานของประชากร.....	46
2 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทักษะของ เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดการบริการทาง การศึกษานอกโรงเรียน จำนวนเป็นรายด้าน.....	50
3 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทักษะของ เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดการบริการทาง การศึกษานอกโรงเรียนด้านการให้ความรู้พื้นฐาน จำนวนเป็นรายข้อ	51
4 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทักษะของ เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดการบริการทาง การศึกษานอกโรงเรียนด้านการให้ทักษะอาชีพ จำนวนเป็นรายข้อ	53
5 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทักษะของ เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดการบริการ ทางการศึกษานอกโรงเรียนด้านการให้ข่าวสารข้อมูล จำนวนเป็นรายข้อ	55
6 วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทักษะของเยาวชนสตรี ภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดการบริการ ทางการศึกษานอกโรงเรียน จำนวนตามอายุ	58
7 วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงาน อุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ด้านการให้ความรู้พื้นฐานเป็นรายข้อ จำนวนตามอายุ.....	60

8	วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงาน อุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนด้านการ ให้ทักษะอาชีพเป็นรายข้อ จำแนกตามอายุ	62
9	วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงาน อุตสาหกรรม ที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านการให้ ข่าวสารข้อมูลเป็นรายข้อ จำแนกตามอายุ.....	64
10	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงาน อุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	67
11	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงาน อุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ด้านการให้ความรู้พื้นฐานเป็นรายข้อ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	68
12	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงาน อุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ด้านการให้ทักษะอาชีพเป็นรายข้อ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	69
13	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงาน อุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ด้านการให้ข่าวสารข้อมูลเป็นรายข้อ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	71

14	วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทักษะของเยาวชนสตรี ภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดบริการทาง การศึกษานอกโรงเรียน จำนวนตามสถานที่ทำงาน	74
15	วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทักษะของเยาวชนสตรี ภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ด้านการให้ความรู้พื้นฐานเป็นรายข้อ จำนวนตามสถานที่ทำงาน	76
16	วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทักษะของเยาวชนสตรี ภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดบริการทาง การศึกษานอกโรงเรียน ด้านการให้ทักษะอาชีพเป็นรายข้อ จำนวนตามสถานที่ทำงาน	78
17	วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทักษะของเยาวชนสตรี ภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดบริการทาง การศึกษานอกโรงเรียน ด้านการให้ข่าวสารข้อมูลเป็นรายข้อ จำนวนตามสถานที่ทำงาน	80
18	เปรียบเทียบคะแนนทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงาน อุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน จำนวนตามรายได้	81
19	เปรียบเทียบคะแนนทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงาน อุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ด้านการให้ความรู้พื้นฐานเป็นรายข้อ จำนวนตามรายได้	82

20	เปรียบเทียบคะแนนทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงาน อุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ด้านการให้ทักษะอาชีพเป็นรายข้อ จำแนกตามรายได้.....	84
21	เปรียบเทียบคะแนนทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงาน อุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ด้านการให้ข่าวสารข้อมูลเป็นรายข้อ จำแนกตามรายได้.....	86
22	ทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม ที่มีต่อการจัดการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนของ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร.....	88

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาชนบทเป็นงานที่สำคัญยิ่งของรัฐบาลทุกยุคทุกสมัยที่จะส่งเสริมให้ชาวชนบทได้มีการกินดีอยู่ดี โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการริเริ่ม ตัดสินใจ รับผิดชอบและดำเนินการด้วยตนเองตามระบอบประชาธิปไตย ซึ่งรัฐบาลก็มีนโยบายในการพัฒนาชนบท คือ ได้กำหนดหลักการและเจตนารมณ์ของการพัฒนาชนบท ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเป็นผู้วิเคราะห์ปัญหา และเลือกโครงการของรัฐที่ตนต้องการ สำหรับแก้ปัญหาของตนในหมู่บ้านหรือชนบทของตนเอง เพื่อนำไปสู่การช่วยเหลือตนเองได้มากขึ้น

ในการพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมายหรือให้มีความเจริญก้าวหน้าได้นั้นจำเป็นต้องพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง แต่จะพัฒนาได้ดีหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับองค์การในสังคมว่ามีคุณภาพมากน้อยเพียงใด การเจริญก้าวหน้าของชุมชนแต่ละแห่ง ก็สามารถบ่งบอกถึงรู้ความสามารถขององค์การในชุมชนนั้นว่ามีภาวะความรู้ ความเป็นอยู่และความสามารถแบบใด ดังนั้นการที่จะให้ประชาชน ที่เป็นส่วนประกอบขององค์การให้เกิดความรักที่จะพัฒนา มีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม และทำให้ชุมชนมีการพัฒนาตนเอง และสังคมที่ตนรับผิดชอบมีความเจริญก้าวหน้า จึงควรทำให้การศึกษาแก่บุคคลหรือประชาชนที่อยู่ในชุมชน ตั้งแต่เด็กจนถึงผู้ใหญ่ตามควรแก่สภาพของท้องถิ่นนั้น ๆ เนื่องจากการศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และเป็นที่ยอมรับว่าการศึกษาคือ บันไดขั้นต้นที่จะนำไปสู่การพัฒนาความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ เป็นทักษะเบื้องต้นในการเรียนรู้ เป็นสื่อที่จะถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ และเป็นความรู้ที่จะประมวลและบันทึกประสบการณ์ข้อมูลที่เป็น จึงนับได้ว่าการศึกษาคือสิ่งสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง. 2528 : 43)

การจัดการศึกษาจำเป็นต้องมีแบบแผนในการพัฒนา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งประเทศไทยได้ใช้มาจนถึงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) มีวัตถุประสงค์หลักว่า มุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของพลเมือง โดยเน้นให้มีคุณธรรม จริยธรรม ปัญญา และมีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ ตลอดจนมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ โดยสามารถพึ่งตนเอง และดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข อยู่ภายใต้ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมกับสภาพการณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นำการพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่เหมาะสม สามารถช่วยเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมให้เป็นไปอย่างมีกระบวนการที่ราบรื่น สอดคล้องกับเงื่อนไข และข้อจำกัดด้านทรัพยากร สภาพความต้องการของแต่ละบุคคล ชุมชนและสังคม รวมทั้งก่อให้เกิดความสมดุลและเชื่อมโยงในการพัฒนา ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรมตลอดจนความสัมพันธ์อันดี มีความผสมกลมกลืน และได้ประโยชน์ร่วมกันจากการพัฒนาทั้งในเมืองและชนบท (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 245)

เยาวชนคือทรัพยากรอันมีค่ามหาศาล และเป็นปัจจัยอันสำคัญยิ่งแก่ประเทศชาติในอนาคต การพัฒนาเยาวชนจึงเป็นเรื่องจำเป็น และเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการอย่างกว้างขวาง พร้อมกับการส่งเสริมพัฒนาทรัพยากรด้านอื่น ๆ ด้วยความสำคัญของเยาวชนนี้ ทำให้องค์การการพัฒนาเยาวชนในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งของรัฐและของเอกชน กรมการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐได้ตระหนักถึงปัญหาของเยาวชน จึงได้จัดการศึกษานอกโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการสภาพปัญหา ความเป็นอยู่ เน้นให้มีสุขภาพดีมีการศึกษาพัฒนาอาชีพ ตลอดจนรู้เท่าทันเหตุการณ์และได้รับข่าวสารข้อมูลที่จำเป็นต่อชีวิตประจำวัน (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง. 2533 : 1)

จากการศึกษาของอรรถัย อาจอ่านและริชเตอร์ (2532 : 24) เรื่องแรงงานเด็ก ในภาคแรงงานอุตสาหกรรมประมงในจังหวัดสมุทรสาคร พบว่าเยาวชนภาคแรงงาน อุตสาหกรรมประมงปัญหาถูกกดขี่ข่มเหงการใช้แรงงาน ไม่จบการศึกษาภาคบังคับ ทำงาน มากกว่า 12 ชั่วโมง สถานประกอบการส่วนใหญ่มีแรงงานหญิงมากกว่าแรงงานชายและมีสัดส่วนที่แตกต่างกันมากในกิจการเกือบทุกประเภท เหตุผลในการใช้แรงงานหญิงมากกว่า แรงงานชายเนื่องจากเป็นงานเบา และหลายอย่างเป็นงานละเอียด ส่วนใหญ่ผู้ชายต้อง ทำงานที่หนักกว่าหรือเป็นงานใช้แรงเช่น แบกหามและผู้ชายมักออกไปจับปลากับเรือประมง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานประกอบการขนาดใหญ่บอกว่า ผู้หญิงดีกว่าผู้ชายในหลาย ๆ อย่าง เช่น อดทนทำได้นานกว่าควบคุมง่ายกว่า เป็นต้น

ดังนั้น กรมการศึกษานอกโรงเรียนจึงได้จัดโครงการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ให้กับเยาวชนในภาคแรงงานอุตสาหกรรมประมงซึ่งมีศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัด สมุทรสาครเป็นผู้ดำเนินการและได้รับการสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) โดยกรมการศึกษานอกโรงเรียนได้คัดเลือกจังหวัดสมุทรสาครเป็นสถานที่ศึกษา และเก็บรวบรวมข้อมูล

การที่องค์การยูนิเซฟ (UNICEF) ได้เห็นความสำคัญและให้การสนับสนุนโครงการ จัดการศึกษานอกโรงเรียน ให้กับเยาวชนภาคแรงงานอุตสาหกรรมประมง เนื่องจากองค์การ ยูนิเซฟ ได้ทราบถึงปัญหาด้านสุขภาพอนามัย การใช้แรงงานเด็ก การถูกกดขี่ ขูดรีดแรงงาน เด็กโดยนายจ้าง จึงได้ให้เงินทุนสนับสนุนแก่กรมการศึกษานอกโรงเรียน มีระยะดำเนินการ 2 ปี 6 เดือน (ตุลาคม 2532 -ธันวาคม 2534) และเป็นโครงการนำร่องที่จะพัฒนาต่อไปอีก 10 จังหวัด เพื่อเป็นรูปแบบให้ยูนิเซฟได้จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม ต่อไป กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้มอบหมายให้ทางศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง จังหวัดราชบุรี เป็นผู้ควบคุมดูแลโดยมีศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาครเป็นผู้ ดำเนินการ

การดำเนินงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร ได้ดำเนินงานมาเป็นระยะหนึ่งและเห็นว่าควรมีการติดตามผลเพื่อให้ทราบผลงานที่ผ่านมาประกอบกับกรมศึกษานอกโรงเรียน ก็ต้องการที่จะทราบผลการดำเนินงานในกิจกรรมต่าง ๆ ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนรับผิดชอบอยู่ว่าการจัดการศึกษาดังกล่าวเหมาะสมเพียงใด ตรงกับความต้องการของประชาชนหรือไม่ สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้เพียงใด และทราบผลการลงทุนใช้ทรัพยากรด้านต่าง ๆ ว่าคุ้มค่า คุ้มประโยชน์แก่กลุ่มเป้าหมายเพียงใด จะเป็นเครื่องชี้จุดอ่อนและผลสำเร็จในการดำเนินงาน นอกจากนี้ยังช่วยให้ได้แนวคิด รูปแบบหรือวิธีดำเนินงานใหม่ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ จะเป็นแนวทางและหลักการในการปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคตให้เหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป (กรมการศึกษานอกโรงเรียน ม.ป.ป.: 244 - 253)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาค้นคว้าในเรื่องการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร โดยศึกษาทัศนะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน 3 ด้าน คือ ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน ด้านการให้ทักษะอาชีพ และด้านการให้ข่าวสารข้อมูล ตามความต้องการของโครงการยูนิเซฟ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานด้านการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร และประชาชนในท้องถิ่นต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาทัศนะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม ที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร ใน 3 ด้าน คือ ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน ด้านการให้ทักษะอาชีพและด้านการให้ข่าวสารข้อมูล

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมตามตัวแปรที่ศึกษา คือ อายุ ระดับการศึกษา สถานที่ทำงาน และรายได้ ที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน 3 ด้าน คือ ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน ด้านการให้ทักษะอาชีพ และด้านการให้ข่าวสารข้อมูล

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาครใน 3 ด้าน คือ ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน ด้านการให้ทักษะอาชีพ และด้านการให้ข่าวสารข้อมูล เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางให้ผู้บริหารดำเนินการหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดบริการการศึกษานอกโรงเรียน ได้จัดบริการการศึกษานอกโรงเรียนให้ตรงกับความต้องการและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดบริการการศึกษานอกโรงเรียนซึ่งจัดโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาครใน 3 ด้าน คือ ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน ด้านการให้ทักษะอาชีพ และด้านการให้ข่าวสารข้อมูล

2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีอายุระหว่าง 11- 25 ปี ในเขตจังหวัดสมุทรสาครซึ่งผ่านโครงการยูนิเซฟและเป็นเยาวชนในโรงงานอุตสาหกรรมประมงขนาดใหญ่ จำนวน 150 คน โรงงานอุตสาหกรรมประมงขนาดเล็ก จำนวน 150 คน และในเรือประมง จำนวน 50 คน

3. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยสุ่มมาจากประชากรจาก ข้อ 2 ในอัตราส่วนร้อยละ 30

4. ตัวแปรที่ศึกษาค้นคว้า

4.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น

4.1.1 อายุ

- 1) ระหว่าง 11 - 15 ปี
- 2) ระหว่าง 16 - 20 ปี
- 3) ระหว่าง 21 - 25 ปี

4.1.2 ระดับการศึกษา

- 1) ต่ำกว่า ป.6 - ป.6
- 2) สูงกว่า ป.6

4.1.3 สถานที่ทำงาน

- 1) โรงงานอุตสาหกรรมประมงขนาดใหญ่
- 2) โรงงานอุตสาหกรรมประมงขนาดเล็ก
- 3) เรือประมงหรือหมู่บ้านประมง

4.1.4 รายได้

- 1) แนนอน
- 2) นมแนนอน

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม
ที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร
ใน 3 ด้าน คือ ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน ด้านการให้ทักษะอาชีพ และด้านการให้ข่าวสารข้อมูล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทักษะ หมายถึง ความคิดเห็น ความรู้สึกเฉพาะตัวของเยาวชนสตรีภาคแรงงาน
อุตสาหกรรม อายุระหว่าง 11 - 25 ปี ที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน
ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร

2. เยาวชนสตรี หมายถึงสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมในโครงการยูนิเซฟที่มีอายุ
ระหว่าง 11 - 25 ปี และทำงานอยู่ในโรงงานอุตสาหกรรมประมงขนาดใหญ่ โรงงาน
อุตสาหกรรมขนาดเล็ก และเรือประมงหรือหมู่บ้านประมงที่ใช้แรงงานสตรี แบ่งเป็น 3 กลุ่ม
คือ

2.1 เยาวชนสตรีที่ทำงานอยู่ในโรงงานอุตสาหกรรมประมง ขนาดใหญ่ 2
โรงงาน คือ โรงงานโอคีนเอส ตำบลนาดี และโรงงานพิทยาชูตส์ ตำบลท่าทราย

2.2 เยาวชนสตรีที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมประมงขนาดเล็กในตำบล
โกรกกรากและตำบลบางหญ้าแพรก

2.3 เยาวชนสตรีที่ทำงานในเรือประมงชายฝั่งหรือประมงน้ำตื้น และหมู่บ้าน
ประมงในตำบลโกรกกราก และตำบลมหาชัย

3. โครงการยูนิเซฟ หมายถึง โครงการจัดการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนภาค
แรงงานอุตสาหกรรมประมงในเขต จังหวัดสมุทรสาคร โดยได้รับการสนับสนุนจากกองทุน
สงเคราะห์เด็กแห่งสหประชาชาติ

4. การจัดบริการการศึกษานอกโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมที่ศูนย์การศึกษา
นอกระบบจังหวัดสมุทรสาคร จัดให้เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม โดยมี
กิจกรรมหลัก 3 ด้าน คือ ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน ด้านการให้ทักษะอาชีพ และด้าน
การให้ข่าวสารข้อมูล

4.1 ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน คือ การให้ความรู้วิชาสามัญระดับประถมศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

4.2 ด้านการให้ทักษะอาชีพ คือ การให้อาชีพเสริมอาชีพเดิมหรืออาชีพอื่น
คือ อาชีพเสริมสวย ตัดเย็บเสื้อผ้า ประดิษฐ์เศษวัสดุ พิมพ์ดีด ดนตรีไทย - สากล

4.3 ด้านการให้ข่าวสารข้อมูล คือการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษา
นอกระบบ ที่จัดโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร คือ วิทยุกระจายเสียง
สถานีศึกษา หนังสือพิมพ์ ห้องสมุด

5. รายได้ คือ ค่าตอบแทนที่ได้จากการทำงาน แบ่งเป็น

5.1 รายได้แน่นอน คือ มีรายได้จากการทำงานเป็นรายสัปดาห์หรือรายเดือน

5.2 รายได้ไม่แน่นอน คือ มีรายได้จากการทำงานแบบจ้างเหมา
หรือรายวัน ซึ่งบางเวลาอาจไม่มีรายได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้เสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า ดังต่อไปนี้

1. ความหมาย สภาพทั่วไป และความสำคัญของเยาวชนในการพัฒนา
2. เยาวชนกับการพัฒนาประเทศ และทิศทางการพัฒนาเยาวชน
3. กองทุนสงเคราะห์เด็กแห่งสหประชาชาติหรือองค์การยูนิเซฟ
4. นโยบายและแนวทางในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของเยาวชน

คำว่า "เยาวชน" มีผู้ให้ความหมายแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับโครงการและวัตถุประสงค์ของผู้ที่จะทำการศึกษา

จากรายงานการประชุมการศึกษาเรื่องอิทธิพลทางสังคมต่อเยาวชน ปุ๋ย โรจนบุรานนท์ (2524 : 11) กล่าวว่า "เยาวชน" ตามความหมายของนานาชาติประเทศนั้น หมายถึง บุคคลที่มีอายุระหว่าง 7 - 25 ปี

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ. 2525 ให้ความหมายว่า เยาวชน หมายถึงบุคคลที่มีอายุเกิน 14 ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์ และมีใช้เป็นผู้บรรลุนิติภาวะแล้วด้วยการสมรส

แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2530 - 2534 (สำนักคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ ม.ป.ป. : 5) ให้ความหมายของเยาวชนว่า "เยาวชน" หมายถึง ผู้ที่มีอายุระหว่าง 15 - 25 ปี

กรมการพัฒนาชุมชน (2529 : 2) ได้กำหนดอายุของเยาวชนในแผนพัฒนา
 เยาวชน คือ ผู้ที่มีอายุ 15 ปีบริบูรณ์จนถึงไม่เกิน 25 ปี ในชนบทและอยู่นอกระบบการศึกษา
 คู่มือดำเนินงานโครงการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนภาคแรงงานอุตสาหกรรมประมง
 โดยการสนับสนุนจากองค์การยูนิเซฟ (2533 : 1 - 3) กล่าวว่าเยาวชนตามกลุ่มเป้าหมาย
 ของโครงการ คือ ผู้ที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่มีอายุตั้งแต่ 11 - 25 ปี เนื่องจาก
 ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี แต่ได้เดินทางจากชนบทเพื่อทำงานทำในเมืองหลวงหรือในจังหวัด
 ที่มีการอุตสาหกรรมไม่ถือว่าเป็นเด็กต่อไป

สภาพทั่วไปของเยาวชน

เสาวนีย์ เสนาสู (2529 : 6 - 7) ได้กล่าวถึงสภาพทั่วไปและความสำคัญของ
 เยาวชนในกระบวนการพัฒนาดังต่อไปนี้

1. สภาพทางเศรษฐกิจ ความยากจน เป็นสาเหตุที่ทำให้เยาวชนส่วนใหญ่ที่พ้น
 การศึกษาภาคบังคับแล้ว ไม่ได้เข้าเรียนต่อในระบบโรงเรียน นอกจากนี้ประสิทธิภาพของ
 ระบบการศึกษาภาคบังคับยังมีผลกระทบต่อการพัฒนาของเด็กและเยาวชนมาก ไม่ว่าจะเป็น
 เป็นด้านความคิด ความรู้ ความเข้าใจถึงคุณประโยชน์อันกอนันต์ที่จะได้รับจากการศึกษา

เยาวชนเหล่านี้จึงตกอยู่ใน "ช่องว่าง" ระหว่างสถาบันครอบครัว
 สถาบันโรงเรียนและสถาบันทางสังคมของผู้ใหญ่ ซึ่งโดยสัญชาตญาณและประเพณีนิยม
 ขวางกั้นให้เยาวชนเข้าร่วมอย่างเต็มภาคภูมิได้ในช่วงวัยดังกล่าว เยาวชนวัยนี้จึงอยู่
 ในภาวะค่อนข้าง "ว่างเหว" มีความรู้สึกอ้างว้าง ขาดสถาบันหรือสิ่งยึดเหนี่ยวที่ตน
 คิดว่าตนเองไม่มี เช่น การผจญภัย การทดลองเล่นอบายมุขและรับสิ่งเสพติด การแสวงหา
 งานที่แปลกใหม่ เยาวชนบางส่วนที่อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยอาจถูกผลักดันและดึงดูจาก
 แสงสีวับล่อลึงเข้าสู่เมือง เพื่อสนองความต้องการทางสังคมของเยาวชนและพร้อมที่จะ
 สร้างปัญหาให้กับสังคมเมือง ในด้านที่อยู่อาศัยอันหนาแน่น อาหารการกิน การว่างงาน

อาชญากรรม ยาเสพติด ส่วนเยาวชนที่เหลือนั้นยังคงอยู่ในหมู่บ้านแต่ก็จะอยู่อย่างเฉื่อยชา บ่อยๆให้วันคืนล่วงไปโดยมิได้ใช้ประโยชน์จากความสามารถของตนอย่างเต็มที่ และการที่ เยาวชนมีเวลาว่างมากขึ้น ก็มักจะก่อให้เกิดปัญหาสังคมตามมา เช่น สูบบุหรี่ ดื่มสุรา เล่นการพนัน เสพสิ่งเสพติด ทะเลาะวิวาท ลักขโมย ปล้นชิงทรัพย์และฆาตกรรม เป็นต้น

2. สภาพทางสังคม เยาวชนที่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับแล้วไม่ได้เรียน ต่อในระบบโรงเรียนเหล่านี้ เป็นกำลังแรงงานที่สำคัญอย่างมากต่อการผลิตในทุกสาขา ของระบบเศรษฐกิจของประเทศ แต่ความที่ได้อาศัยทางความคิด ความรู้ โอกาสและ แหล่งวิชาที่จะศึกษาหาความรู้และทักษะทางอาชีพเพิ่มเติม เยาวชนส่วนนี้จึงเป็นแรงงาน ทางการเกษตรในชนบทที่ขาดความรู้ ความชำนาญทางวิชาการเกษตรกรรมแผนใหม่ ส่วนเยาวชนที่วางแผนเข้าทำงานในเมืองเป็นแรงงานอุตสาหกรรม (ธรรมดา) ที่ไร้ฝีมือ ได้ค่าแรงงานต่ำหรือไม่ก็ทำงานด้านบริการ เช่น เป็นคนรับใช้ในบ้าน หรือภัตตาคาร สถานเริงรมย์ต่าง ๆ ซึ่งมีโอกาสถูกหลอกลวงไปเสื่อมเสียได้ง่าย

3. สภาพทางการปกครอง เยาวชนได้รับการอบรมเลี้ยงดูในโครงสร้างและ ระบบสังคมแบบจารีตนิยม กอปรกับวัฒนธรรมไทยที่เน้นในเรื่องเคารพเชื่อฟังผู้อาวุโสกว่า เยาวชนซึ่งแม้ว่าโดยธรรมชาติแล้วกล่าวกันว่าพร้อมที่จะ "ขัด" ต่อระบบจึงค่อนข้างเก็บตัว ไม่แสดงออกซึ่งความคิดและการกระทำต่อกิจกรรมทางการเมือง การปกครอง ในทางกลับกันพร้อมที่จะ นิ่งเฉย เฉยเมยหรือร่วมมือ โดยไม่คิดโต้แย้งต่อผู้ใหญ่ ซึ่งรับผิดชอบทางการเมือง การปกครอง สถาบันกษัตริย์ ผู้ใหญ่บ้านและผู้อาวุโสของหมู่บ้าน จึงยังครอบครองโครงสร้างทางการเมือง ปกครองหมู่บ้านโดยเยาวชนไม่มีส่วนร่วมคิด ร่วมกระทำนอกจากร่วมมือซึ่งขึ้นอยู่กับว่าจะถูก บังคับให้ร่วมมากแค่ไหน

4. สภาพทางการเมือง ภายใต้ระบบสังคมแบบจารีตนิยมเยาวชนขาดความสำนึก ทางการเมือง ไม่สนใจและไม่ยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีการกระทบกระทั่งกันต่อ

ชีวิตความเป็นอยู่เยาวชนและครอบครัว ไม่ตระหนักในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ ในฐานะพลเมืองที่ดีพึงมีต่อสังคม สภาพความเจียมเนื้อเจียมตัวของเยาวชนที่มีต่อการเมืองซึ่งสืบเนื่องมาจากการขาดการปลูกฝังอบรมจากระบบสังคมนั้น มีผลต่อความมั่นคงของหมู่บ้านและของชาติ กลายเป็นจุดอ่อนที่ฝ่ายตรงข้ามเข้าแทรกซึมสลับลงไปในทางที่หลงผิดต่อต้านกระบวนการปกครองและพัฒนาประเทศในที่สุด

ความสำคัญของเยาวชนในกระบวนการพัฒนา

ในการพัฒนาประเทศชาตินั้นเยาวชนมีส่วนสำคัญยิ่งเพราะเยาวชนคืออนาคตของชาติและเป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เป็นผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ ดังนั้นจึงถือได้ว่าเยาวชนเหล่านี้มีความสำคัญต่อกระบวนการพัฒนาเพราะว่า

1. เยาวชนเป็นแรงงานแฝง จากการที่ประชากรไทยสองในสามอยู่ในวัยเด็กและเยาวชน ซึ่งประมาณ 30 ล้านคน เป็นบุคคลที่ไม่สามารถช่วยตัวเองได้และเป็นเยาวชนที่ยังอยู่ในระบบโรงเรียน คือ ยังต้องพึ่งพาอาศัยคนอื่นเป็นส่วนใหญ่ ส่วนเยาวชนที่เหลือนอกโรงเรียนอีก 8.6 ล้านคน นำที่จะพึ่งตนเองและช่วยเหลือสังคมได้ แต่ด้วยความที่ขาดความรู้ ทักษะ ความคิดโอกาสทุนและทรัพยากร จึงทำให้เยาวชนเหล่านี้ไม่ได้ใช้ความสามารถที่มีอยู่อย่างเต็มที่เพราะขาดการพัฒนาที่ถูกต้องเหมาะสม ความสามารถในการพึ่งตนเองจึงมีอยู่น้อย การช่วยเหลือสังคมจึงเป็นไปไม่ได้

2. เยาวชนเป็น ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม เมื่อเยาวชนเป็นแรงงานแฝงที่ว่างงานหรือเวลาที่ใช้ประโยชน์ทางการผลิตมากเกินไป เยาวชนเหล่านี้จึงมีแนวโน้มที่สร้างปัญหาทางสังคมด้วยอบายมุข สิ่งเสพติดก่ออาชญากรรมโดยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์และตกเป็นเหยื่อของสังคม นอกจากนี้การที่เยาวชนเป็นแรงงานไร้ฝีมือ ปัญหาการว่างงาน ปัญหาทีมงานแต่ไม่คุ้มค่า ตลอดจนปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ การถูกเอารัดเอาเปรียบจาก

นายทุนนายจ้างมักจะนำไปสู่ปัญหาทางเศรษฐกิจ คือทำให้การผลิตได้น้อยและไม่ได้มาตรฐานซึ่งก็ทำรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตที่ดึงมาในสังคม

3. เยาวชนเป็นภาระต่อการพัฒนาประสิทธิภาพ ในกระบวนการพัฒนาประเทศนั้นเป็นที่ยอมรับกันว่าอยู่ในการตั้งระดมประชากรทั้งหมดเข้ามีส่วนร่วมอย่างแข็งขันและเต็มทีในการทำงาน แต่เมื่อเยาวชนจำนวนค่อนข้างมากที่อาจจะช่วยตนเองได้แต่กลับยังไม่สามารถผลิตเพื่อตนเองหรือพึ่งตนเองได้ จึงกลายเป็นผู้รับ ผู้บริโภค ผู้ใช้จ่ายของสังคมทำให้สังคมต้องแบกภาระ ทานเองเสียกับ "มือไม่พายแต่เอาเท้าราน้ำ" ซึ่งก็หมายความว่า แทนที่จะแบ่งเบาภาระของสังคมกลับเพิ่มภาระเป็นอุปสรรคต่อกระบวนการพัฒนาประเทศมากขึ้น

4. เยาวชนเป็นเครื่องมือในการพัฒนา ในการระดมประชากรทั้งประเทศให้ทันสมัยการใช้มาตรการหรือวิธีการสร้างเยาวชนให้เป็นเครื่องมือการผลิตเพียงเพื่อพัฒนาประเทศที่มีการเกษตร เป็นพื้นฐานไปสู่ความก้าวหน้าทางอุตสาหกรรมนั้น ประสบการณ์จากหลายประเทศชี้ให้เห็นแนวโน้มแห่งอันตรายที่เกิดขึ้นคือ จะเกิดปัญหาทางสังคมส่วนตัวของเยาวชน เป็นเครื่องมือการผลิตขึ้นอย่างมากมาโดยเฉพาะการเป็น "ทาสของงาน" นั้นอาจเป็นอุปสรรคต่อการสร้างความสามัคคีทางสังคมเพื่อส่วนรวมในมวลหมู่เยาวชนได้

นอกจากนี้การให้เยาวชนเป็นเครื่องมือการผลิตนั้น ต้องลงทุนด้วยงบประมาณจำนวนมหาศาลในการจัดอบรมให้เกิดทักษะทางการผลิต ตลอดจนการสร้างงานทางอุตสาหกรรมให้มากขึ้น ซึ่งก็ไม่น่าแนกที่จะประสบผลสำเร็จ เพราะเยาวชนเป็นมนุษย์ที่มีชีวิตจิตใจเป็นธรรมชาติไม่เข้าหุ่นยนต์ที่จัดโปรแกรมควบคุมได้โดยคอมพิวเตอร์

5. เยาวชนเป็นความหวังของสังคมใหม่ นอกจากเยาวชนจะอยู่ในวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของการเปลี่ยนแปลงแห่งชีวิตตนแล้ว เยาวชนยังถูกจัดว่าเป็นจุดเริ่มต้นแห่งการก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ดังที่ประวัติศาสตร์บ่งชี้ไว้ ฉะนั้นเมื่อเยาวชนอาจเป็น

ได้ทั้ง "แรงงานแฝง" "ปัญหา" "ภาวะ" และ "เครื่องมือการผลิต" ประเด็นสำคัญในกระบวนการพัฒนาประเทศจึงอยู่ที่ว่า ทำอย่างไรถึงจะให้เยาวชนเป็น "ความหวัง" ของสังคมใหม่เป็นอนาคตของชาติเป็นผู้ใช้แรงงานอย่างเต็มความสามารถ เป็นผู้สร้างปัญหาเป็นผู้ไม่กระทำตนเป็นภาระ เป็นเครื่องมือการผลิตที่ตระหนักถึงสังคมส่วนรวม ถึงจุดหมายและความหมายแห่งการมีชีวิตอยู่

หากการกระทำเช่นดังกล่าวได้ ก็เท่ากับสังคมได้ปลดปล่อยทั้งปัญหาและภาระกับทั้งยังมีสมาชิกที่แข็งแกร่ง กระทั่งหรือรื้อเข้าร่วมในกระบวนการพัฒนาประเทศอีกด้วย

เยาวชนกับการพัฒนาประเทศ

เยาวชนในประเทศไทยถือเป็นประชากรกลุ่มใหญ่มีประมาณสองในสามของประชากรทั้งประเทศ ที่มีคุณค่าและประโยชน์ต่อครอบครัว หมู่บ้าน ตำบลและช่วยประเทศชาติ ดังนี้ (กรมการพัฒนาชุมชน. ม.ป.ป. : 4 - 5)

1. การช่วยเหลือตนเอง เยาวชนต้องช่วยเหลือตนเองให้ได้ก่อนจึงจะไปช่วยพัฒนาหมู่บ้านหรือตำบลได้ นั่นคือ เยาวชนต้องพึ่งตนเองได้ไม่เป็นภาระของผู้อื่นหรือสร้างปัญหาก่อความยุ่งยากให้กับผู้อื่น
2. การช่วยเหลือครอบครัว เยาวชนเป็นวัยที่มีพลังมากทั้งกำลังกายและกำลังความคิด ซึ่งจะช่วยให้ทำงานได้มากกว่าผู้ที่มีอายุมากแล้วในครอบครัว ทำให้ทุกคนมองเห็นว่า เยาวชนเป็นผู้มีคุณค่า มีประโยชน์ต่อครอบครัว
3. การช่วยเหลือหมู่บ้านหรือตำบล ในฐานะของเยาวชนเป็นสมาชิกคนหนึ่ง ของหมู่บ้านและตำบล ควรทราบว่ายังมีงานหลายอย่างในหมู่บ้านและตำบล ที่ต้องช่วยกันพัฒนาให้ดีขึ้น ซึ่งมีทั้งงานที่จัดทำโดยรัฐบาลและประชาชนที่ร่วมมือกันทำ เช่น โครงการสร้างงานในชนบท โครงการพัฒนาสาธารณสุข การส่งเสริมอาชีพให้ประชาชน

รายได้เพิ่มขึ้นและงานอาสาพัฒนา เป็นต้น ในลักษณะนี้เยาวชนจะเข้าไปมีส่วนร่วมได้ และจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อหมู่บ้านและตำบล

4. การช่วยเหลือประเทศชาติ ในฐานะที่เยาวชนเป็นสมาชิกคนหนึ่งของประเทศชาติย่อมจะมีความหวังต่อชาติบ้านเมือง เยาวชนจะช่วยเหลือประเทศชาติได้ เช่น ร่วมมือกับทางราชการ ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดและไม่หวังดีต่อประเทศชาติ

ทิศทางการพัฒนาเยาวชน

ทิศทางการพัฒนาเยาวชน ส่วนหนึ่งจะเป็นการสนองความต้องการพื้นฐานของเยาวชนและการพัฒนาตนเองและอีกส่วนหนึ่งเพื่อการพัฒนาสังคม ทิศทางเหล่านี้กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือลักษณะของเยาวชนไทยที่ต้องการ ลักษณะเหล่านี้ ได้แก่ (กองนโยบายและแผนงานเยาวชน 2532 : 3 - 7)

1. ทิศทางการพัฒนาสุขภาพกายและจิต

เยาวชนต้องการสารอาหารครบถ้วนเช่นเดียวกับเมื่อวัยเด็ก แต่จะเพิ่มปริมาณและสารอาหารบางอย่างเพื่อการเจริญเติบโตของร่างกายที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว เยาวชนพึงมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ พึงมีที่พักอาศัยอยู่ในที่ปราศจากมลภาวะที่เป็นอันตราย มีความปลอดภัยเกี่ยวกับชีวิตและทรัพย์สิน รู้จักป้องกันตัวเองได้ ได้รับการรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย

2. ทิศทางการพัฒนาด้านสติปัญญาและความสามารถ

เยาวชนทุกคนจะต้องมีการศึกษาภาคบังคับเป็นอย่างน้อยได้เรียนรู้เรื่องราว ธรรมชาติและสังคม มีทักษะในการวิพากษ์วิจารณ์ การสังเคราะห์และการบูรณาการความรู้ เพื่อให้ใช้ประโยชน์ นอกจากนั้นเยาวชนพึงให้มีทัศนะว่า การพัฒนาความสามารถ ความรู้

และทักษะนั้นต่อเนื่องและเป็นไปได้ตลอดชีวิต เยาวชนจะต้องสร้างความสนใจรอบตัวและรอบด้านตระหนักในศักยภาพของตนเอง ฝึกหาความรู้และทักษะเพิ่มตลอดเวลาแม้ว่าจะประกอบอาชีพแล้วก็ตาม เยาวชนพึงมีส่วนให้ความคิดเห็น อุทิศความสามารถและการสร้างสรรค์ของตนเองให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

3. ทิศทางการพัฒนาด้านอาชีพ

เยาวชนต้องมีโอกาสเตรียมตัวและพัฒนาความสามารถเพื่อประกอบอาชีพเฉพาะอย่างยิ่ง ตระหนักในความเป็นจริงของตนเองด้านความถนัดและความสนใจของตน เยาวชนต้องพยายามช่วยตนเองให้มากที่สุด ในการสนองความต้องการทางด้านเศรษฐกิจของตนเอง ของครอบครัวและประเทศชาติ ทั้งนี้เยาวชนพึงสำนึกว่าการทำงานสุจริตเป็นหน้าที่และเป็นสิ่งที่มีเกียรติ เยาวชนพึงมีความต้องการและมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานใฝ่ในแนวที่จะไปสู่ความสำเร็จในการทำงาน ไม่ว่างานนั้นจะเป็นงานด้านใดหรือประเภทใด โดยยึดหลักของความซื่อสัตย์ ความมีวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบต่องาน ความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานและการรักษามาตรฐานคุณภาพของงาน พร้อมทั้งมีความกล้าในการริเริ่มและขะเสียดัยกันเยาวชนต้องการความคุ้มครองในการประกอบอาชีพมีรายได้อย่างต่ำ ในการสนองความต้องการพื้นฐานและได้รับสวัสดิการตามสมควร นอกจากนั้นเยาวชนพึงมีการเตรียมตัวเพื่ออนาคต โดยเฉพาะเมื่อตัวเองอยู่ในวัยสูงอายุ

4. ทิศทางการพัฒนาบุคลิกภาพด้านสังคม วัฒนธรรมและจริยธรรม เยาวชนพึงมีโอกาสนในการพัฒนาบุคลิกภาพ ให้มีคุณภาพ และมีการสร้างสรรค์ มีความสามารถในการกระบวนกรเสริมสร้างค่านิยมทางวัฒนธรรม จริยธรรมและรับผิดชอบต่องสังคมกล่าวคือ

4.1 เยาวชนพึงพัฒนาเจตคติที่ดีต่อการดำเนินชีวิต มีความเข้าใจและความคิดเกี่ยวกับตนเองที่ถูกต้องตามความเป็นจริง รวมทั้งความเข้าใจความต้องการและบทบาทของตนและของผู้อื่นโดยเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องกับตัว มีโอกาสนในการพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง พัฒนาศักยภาพของตนเองด้วยความคิดสร้างสรรค์และมีความรักในเพื่อนมนุษย์

4.2 เยาวชนพึงมีโอกาสนในการพัฒนาตนเองด้วยสุนทรียภาพด้วยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมศิลปะการกีฬา และการนันทนาการต่าง ๆ พึงมีความรับผิดชอบในการสืบเนื่องทางวัฒนธรรมเพื่อการอยู่รอดของชาติ รู้จักคัดเลือกรักษาและพัฒนาสมบัติวัฒนธรรมอันเป็นมรดกและเป็นเอกลักษณ์ของชาติ

4.3 เยาวชนพึงยึดถือในเรื่องความยุติธรรมในสังคม โดยให้ตระหนักถึงความรับผิดชอบของตนต่อสังคม พึงรักษาเสรีภาพของตนแต่จะต้องไม่ละเมิดเสรีภาพของผู้อื่น รู้จักร่วมมือกับผู้อื่นเพื่อกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนตัวและส่วนรวม เฝ้ามองช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสอันเนื่องมาจากข้อจำกัดต่าง ๆ รู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม มีความรับผิดชอบในฐานะสมาชิกของชาติ มีส่วนในการปกครองและการเมือง อันได้แก่ ความเข้าใจและปฏิบัติบทบาทของตนให้ถูกต้องและเหมาะสมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในการดำรงชีวิตความสัมพันธ์กับผู้อื่นไม่ว่าจะรูปใด ๆ ให้มีคุณธรรมกับตนเองทั้งกาย วาจาและใจ

กองทุนสงเคราะห์เด็กแห่งสหประชาชาติหรือองค์การยูนิเซฟ (UNICEF : United Nation International Children's Emergency Fund)

กองทุนสงเคราะห์เด็กแห่งสหประชาชาติหรือองค์การยูนิเซฟ ก่อตั้งขึ้นโดยสมัชชาสหประชาชาติ เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2489 จุดประสงค์เพื่อจะช่วยเหลือประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลายในการปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของเด็กรวมไปถึงวัยรุ่น และจะให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศต่าง ๆ เมื่อได้รับการร้องขอจากประเทศนั้น ๆ เท่านั้นยูนิเซฟเป็นส่วนหนึ่งขององค์การสหประชาชาติ อยู่ภายใต้การปกครองของสภากรรณการบริหารจาก 30 ชาติทั่วโลก ซึ่งได้รับการคัดเลือกตั้งจากคณะมนตรี เศรษฐกิจและสังคม งานในสภากรรณการบริหารจะอยู่ภายใต้การดำเนินงานของผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร โดยมีคณะเจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานใหญ่ของสหประชาชาติอยู่ตามที่ตั้งต่าง ๆ ทั่วโลกอีกราว 30 แห่ง

ในปัจจุบันยูนิเซฟกำลังดำเนินโปรแกรมเพื่อช่วยเหลือเด็กในประเทศต่าง ๆ มากกว่า 120 ประเทศ ทั้งในแอฟริกา เอเชีย ยุโรป อเมริกา และประเทศแถบบริเวณเมดิเตอร์เรเนียนตะวันออก ยูนิเซฟให้ความช่วยเหลือในสาขาต่าง ๆ เช่น ด้านสุขภาพ โภชนาการ สังคมสงเคราะห์ การศึกษาและฝึกอาชีพ ความช่วยเหลือของยูนิเซฟส่วนใหญ่จะออกมาในด้านการจัดหาอุปกรณ์และครุภัณฑ์ เช่น ศูนย์สาธารณสุข เครื่องมือแพทย์ ยารักษาโรค เครื่องเล่นเด็กในโรงเรียนและสื่อการเรียนทางสื่อดัดแปลงสำหรับเด็กอื่น ๆ จำนวน 2 ใน 3 ของเด็กประมาณหนึ่งล้านคนทั่วโลกที่เป็นผู้ขาดแคลนอาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องของเด็กทั่วโลกจะเสียชีวิตก่อนถึงอายุจะถึง 5 ขวบ

นอกจากนี้ยูนิเซฟยังให้คำแนะนำทางด้านเทคนิคแก่ประเทศสมาชิกในด้านต่าง ๆ เช่น การใช้ดีดีที การหาทางป้องกันโรคที่มักเกิดขึ้นกับเด็ก 3 โรค คือ วัณโรค มาเลเรีย และคุดทะราด (ซึ่งเป็นเฉพาะเขตที่มีอากาศร้อน) นอกจากนั้นก็มีโรคคอติบ ไอกรน ริดสีดวงตา โรคอันเกิดจากเชื้อรา และโรคเรื้อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรคตาแดง พบมากในปากีสถานอินเดีย แอฟริกาเหนือ และแถบเมดิเตอร์เรเนียนตะวันออกและในปี พ.ศ. 2502 ยูนิเซฟได้รับรางวัลโนเบลไพรซ์สาขาสันติภาพ

รายได้หลักขององค์การยูนิเซฟประมาณร้อยละ 80 ได้รับบริจาคจากรัฐบาลของประเทศต่าง ๆ นอกจากนั้นรายได้จากทางอื่น ๆ อีกร้อยละ 20 เช่น ได้รับบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธา จากหน่วยงานหรือองค์กรใดเป็นพิเศษ และจากการจำหน่ายบัตรอวยพรในโอกาสต่าง ๆ เครื่องหนึ่งของงบประมาณทั้งหมดได้รับบริจาคมาจากประเทศสหรัฐอเมริกา

ในปี พ.ศ. 2528 สหประชาชาติได้ประกาศอุทิศให้เป็นปีสากลสำหรับเยาวชน คือเป็นปีสำหรับคนวัยหนุ่ม วัยสาว เกี่ยวกับปีแห่งเยาวชนนี้สหประชาชาติได้ลงมติไว้โดยพร้อมเพรียงกันกับประเทศสมาชิกต่าง ๆ ทั่วโลกตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 มาแล้ว เพื่อที่จะได้มีเวลาสำหรับเตรียมการในโครงการต่าง ๆ ถึง 5 ปีเต็ม แสดงให้เห็นว่าสหประชาชาติได้ให้ความสำคัญอย่างสูงแก่เยาวชนทั่วโลกและสหประชาชาติหวังที่จะได้

ฟังความคิดเห็นจากเยาวชนที่เกี่ยวข้องกับโลกและสังคมทั่วไปนับว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอยู่มากเพราะเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าเยาวชนนั้นต่อไปในอนาคตจะต้องเป็นผู้มีบทบาทและจะต้องมีส่วนรับภาระหน้าที่ในกิจการต่าง ๆ ของประเทศหรือจะเป็นของโลกก็ว่าได้

นายนิฮัมหมัด ชารีฟ เลขาธิการบริหารผู้มีหน้าที่รับผิดชอบโครงการปีสากลสำหรับเยาวชนได้กล่าวว่าแต่ละประเทศได้ให้ความสำคัญของอายุเยาวชนแตกต่างกันออกไป ถ้าหากจะพูดโดยกว้าง ๆ แล้วอยู่ในระหว่าง 13-30 ปี แต่สำหรับในสหประชาชาติเพื่อสะดวกในทางสถิติและระบบการทำงานได้จำกัดอายุไว้ระหว่าง 15-24 ปี การจำกัดอายุของเยาวชนให้แน่นอนตายตัวลงไปนั้นเป็นการยาก อย่างในประเทศเนปาล จำกัดอายุไว้ระหว่าง 15-35 ปีบางประเทศระหว่าง 16-28 ปี เป็นต้น เยาวชนที่เข้าเขตอายุของเยาวชนสหประชาชาติมีประมาณ 1,000 ล้านคน ดังนั้นโครงการในปี 2528 จึงเป็นโครงการสำหรับเยาวชนประมาณ 1,000 คนนี้

โครงการโดยกว้าง ๆ ของสหประชาชาติ ประการแรก คือ การศึกษาปัญหาของเยาวชนว่า มีปัญหาสำคัญอะไรบ้างและหาทางที่จะแก้ไขปัญหานั้น และนำการแก้ปัญหานั้นมาปฏิบัติโดยด่วน โครงการขั้นต่อไปคือ การช่วยเหลือในด้านสิ่งจำเป็นและเป็นความต้องการของเยาวชนในด้านการดำรงชีวิต เช่น การศึกษา อาหารการกิน และสุขภาพอนามัย เป็นต้นและโครงการสุดท้าย คือ โครงการเกี่ยวกับอุดมการณ์และความหวังอันสูงสุดของเยาวชน นายนิฮัมหมัด ชารีฟ เลขาธิการบริหารโครงการนี้ได้ขอให้ประเทศสมาชิกทุกประเทศตั้งคณะกรรมการประสานงานแห่งชาตินั้น ขณะนี้ประเทศต่าง ๆ ถึง 80 ประเทศแล้ว ที่ได้ก่อตั้งคณะกรรมการประสานงานแห่งชาติขึ้นมาและคงจะมีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนครบทุกประเทศในที่สุดคณะกรรมการได้พยายามเรียกร้องความสนใจจากกลุ่มเยาวชนโดยได้จัดกิจกรรมเพื่อชิงรางวัลหลายกิจกรรม เช่น การประกวดบทความและเรียงความเกี่ยวกับเยาวชน การประกวดเพลงยาว การประกวดรายการโทรทัศน์และภาพยนตร์นานาชาติ เป็นต้น เมื่อปีสากลได้ผ่านไปแล้วก็ไม่ได้หมายความว่าปัญหาต่าง ๆ

จะสิ้นสุดลงและงานต่าง ๆ ในด้านเยาวชนจะสิ้นสุดลง ตรงข้ามมันหมายความว่างานต่าง ๆ

จะเริ่มต้นอย่างจริงจังและจะต้องทำต่อไปตราบเท่าที่ยังมีเยาวชนอยู่ในโลก

(อุไรวรรณ ธนสถิตย์. 2529 : 138 - 141)

สำหรับในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2531 สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล และมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก ได้วิจัยเกี่ยวกับการใช้แรงงานเด็กและเยาวชนในโรงงานอุตสาหกรรมประมง กรณีศึกษาจังหวัดสมุทรสาครพบว่ามีการใช้แรงงานเด็กและเยาวชนในภาคแรงงานอุตสาหกรรมประมงถึงร้อยละ 23 ของแรงงานทั้งหมด ในสถานประกอบการประมง 272 แห่ง กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้เล็งเห็นความสำคัญของเด็กและเยาวชนเหล่านี้ จึงได้มอบหมายให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง จังหวัดราชบุรี และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร ดำเนินโครงการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ให้กับเด็กและเยาวชนภาคแรงงานอุตสาหกรรมประมงในเขตจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อจะได้เป็นโครงการนำร่องให้กับจังหวัดที่มีการใช้แรงงานเด็กและเยาวชนในภาคแรงงานอุตสาหกรรมประมงอีก 10 จังหวัด โดยมุ่งหวังให้เด็กและเยาวชนผู้รับจ้างอยู่ในโรงงานอุตสาหกรรมประมงทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็ก อีกทั้งผู้รับจ้างในเรือประมง ให้เป็นผู้ที่มีสุขภาพดีมีการศึกษา พัฒนาอาชีพ ตลอดจนรู้เท่าทันเหตุการณ์และเห็นการประสานงานระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชน ซึ่งกรมการศึกษานอกโรงเรียนได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การยูนิเซฟ จำนวน 586,000 บาท ระยะดำเนินการ 2 ปี 6 เดือน (เดือนตุลาคม 2532 - 2534) และโครงการนี้ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วมีผู้เข้าร่วมโครงการ 350 คน (รายงานสรุปผลการดำเนินงาน โครงการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ให้กับเยาวชนภาคแรงงานอุตสาหกรรมประมงจังหวัดสมุทรสาคร 2533 : 1 - 4)

นโยบายและแนวทางในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน

การศึกษานอกโรงเรียนมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนและผู้ใหญ่นอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้ได้รับการศึกษาที่เป็นพื้นฐานต่อการดำรงชีวิต รู้จักคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ สามารถทำงานเป็นกลุ่ม มีคุณธรรม ศีลธรรม ได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ทันต่อเหตุการณ์มีโอกาสพัฒนาทักษะและวิชาชีพตามความจำเป็น สามารถพึ่งตนเองและดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข

หลักการและแนวคิดการจัดการศึกษานอกโรงเรียน

กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2522 และแนวทางการจัดการศึกษานอกโรงเรียนในช่วงทศวรรษแรกนั้น ได้ใช้แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2520 เป็นบรรทัดฐานการดำเนินงาน ซึ่งได้ให้ความสำคัญที่สุดประการหนึ่งก็คือ คนที่อยู่ในเมืองหรือผู้ที่มีโอกาสต่าง ๆ จะได้รับโอกาสมากกว่าคนที่อยู่ในชนบท คนยากจน และเป็นผู้ขาดโอกาสหรือได้รับโอกาสน้อยจากบริการของรัฐในทุก ๆ ส่วน ซึ่งไม่เพียงแต่การศึกษาเท่านั้น ในทางสังคมและเศรษฐกิจก็มีแนวโน้มในเรื่องของความเหลื่อมล้ำค่าสูงของโอกาสต่าง ๆ ซึ่งได้มีความพยายามที่จะกระจายความเป็นธรรมให้แก่ประชาชนมากขึ้นในส่วนของการศึกษาซึ่งจะมีบทบาท ในการก่อให้เกิดความเป็นธรรมขึ้นในสังคมตามที่ได้มีการเน้นย้ำไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 ที่ว่าด้วยการกระจายบริการทางการศึกษาออกไปให้เสมอภาคยิ่งขึ้นโดยทั่วถึง การจัดการศึกษานอกโรงเรียนในช่วงทศวรรษแรกนั้นจึงอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาค และในขณะเดียวกันทศวรรษแรกกรมการศึกษานอกโรงเรียนมียุทธศาสตร์อีกประการหนึ่ง คือ การศึกษาตลอดชีวิตโดยมุ่งจะให้ประชาชนได้รับการศึกษาต่อเนื่องไปจากเกิดจนกระทั่งตาย เพื่อให้มีโอกาสได้รับข่าวสาร ได้รับความรู้ ตลอดจนสิ่งต่าง ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ในการนำไปพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ แก้ปัญหาของตนเองและสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น เพราะเหตุว่าการศึกษามีไม่เพียงแต่สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นในช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิต มิใช่เพียงการเข้ารับการศึกษานในสถาบันการศึกษาเพียงช่วงหนึ่งเท่านั้น โดยปรับพื้นฐานทางการศึกษาดังกล่าวในทศวรรษที่ผ่านมา

การศึกษานอกโรงเรียนได้จัดรูปแบบทางการศึกษาไว้ 3 ประการ ที่สามารถสร้างการศึกษาตลอดชีวิตแก่ปวงชน ได้แก่ (สนอง ศิริกุลวัฒนา. 2535 : 1 - 11)

1. การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการสร้างเครื่องมือในการดำรงชีวิตของประชาชนขั้นพื้นฐานที่มีความหมายที่มากกว่าการอ่าน เขียน คิดเลขได้ แต่ยังหมายเอาบรรดาวิชาเบื้องต้นต่าง ๆ ที่บุคคลจะสามารถทำความเข้าใจในสิ่งแวดล้อม ทำความเข้าใจตนเองที่จะเป็นเครื่องมือสำหรับการดำรงชีวิตอยู่ และสามารถหาความรู้เพิ่มเติมขึ้นอีกภายหลังจากการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในประเทศไทยนั้นเรารู้ได้ว่าการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการศึกษาที่จะเป็นพื้นฐานสำหรับการดำรงชีวิตที่ดี เป็นพลเมืองดี สามารถประกอบอาชีพได้ มีสุขภาพพลานามัยดี เดิมกำหนดไว้ว่าบุคคลควรจะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งต่อมาได้ขยายเป็นระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และปัจจุบันมีแนวโน้มจะขยายต่อไปเป็นว่าบุคคลควรจะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานถึง 9 ปี การศึกษานอกโรงเรียนเข้ามามีส่วนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพราะว่าการศึกษาระบบยังไม่สามารถที่จะทำให้ผู้ที่อยู่ในกลุ่มอายุที่ต้องเข้ารับการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับการศึกษาได้ครบครัน ยังมีบางส่วนที่ตกหล่นไม่ได้เข้าเรียน บางส่วนออกกลางคัน การศึกษาขั้นพื้นฐานที่การศึกษานอกโรงเรียนดำเนินการจึงเป็นการทดแทนให้แก่ผู้ที่ขาดโอกาสทางการศึกษา โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาการไม่รู้หนังสือที่การศึกษานอกโรงเรียนดำเนินการมาโดยตลอด

2. การศึกษาเพื่อให้บริการข่าวสารข้อมูล ผู้มีความรู้พื้นฐานแล้วมีเครื่องมือในการอ่าน การเขียน ตลอดจนมีความสามารถในการคิด มีความคิดรวบยอดต่าง ๆ การศึกษานอกโรงเรียนเข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมความสามารถของบุคคลให้ยิ่งขึ้นอีก โดยจัดบริการข่าวสารข้อมูลให้ต่อเนื่อง ให้เขาสามารถศึกษาด้วยตนเองโดยไม่จำเป็นต้องติดตามไปสอนทุกขณะในขณะที่มีประชากรที่อยู่นอกระบบการศึกษากว่า 40 ล้านคน ซึ่งหากจะได้รับการศึกษาแล้วย่อมไม่สามารถที่จะไปจัดชั้นเรียนหรือจัดกลุ่มศึกษาแบบที่ต้องมีครูไปตามสอน ซึ่งการศึกษานอกโรงเรียนได้จัดแหล่งข้อมูลให้ประชาชนได้เข้าไปศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน ซึ่งกระจายอยู่ตามที่ต่าง ๆ ทั้งระดับจังหวัด อำเภอและตำบล ซึ่งมีอยู่ประมาณ 520 แห่ง ได้มีการจัดที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านขึ้นเกือบทุกหมู่บ้านโดยเฉพาะในเขตชนบทซึ่งขณะนี้ไม่มีอยู่จำนวน 28,784 แห่ง นอกจากนี้ยัง

มีพิพาทต่าง ๆ ทั้งประจำที่และเคลื่อนที่เพื่อให้บริการข่าวสารข้อมูล มีการจัดรายการวิทยุกระจายเสียงการออกอากาศทางโทรทัศน์ เพื่อให้บริการข่าวสารข้อมูลอย่างต่อเนื่อง

3. การศึกษานอกโรงเรียนเพื่อเพิ่มพูนทักษะการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นการเพิ่มความรู้ที่ดียิ่งกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมุ่งทักษะการประกอบอาชีพซึ่งร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ แต่ตลอดเวลาที่ผ่านมากว่า 1 ทศวรรษ การฝึกทักษะอาชีพได้เน้นหนักการฝึกทักษะวิชาชีพต่าง ๆ ในกลุ่มอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม เกษตรกรรม มีรูปแบบการให้บริการในรูปแบบของกลุ่มสนใจวิชาชีพ การเรียนการสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นต่าง ๆ

ตลอดระยะเวลา 1 ทศวรรษที่ผ่านมา กรมการศึกษานอกโรงเรียนสามารถให้บริการทางการศึกษานอกโรงเรียนแก่ประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ เฉลี่ยปีละกว่า 10 ล้านคน ซึ่งยังคงเป็นเพียงหนึ่งในสี่ของจำนวนประชากรที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ซึ่งกรมการศึกษานอกโรงเรียนได้พยายามจัดการศึกษานานพื้นฐานทางปรัชญาการศึกษาดังได้กล่าวมาข้างต้น แต่อย่างไรก็ดีเราคงไม่อาจปฏิเสธได้ว่าบทบาทของการศึกษานอกโรงเรียนอันเป็นส่วนหนึ่งของระบบการศึกษาของสังคมนั้น ย่อมมีหน้าที่ต่อสังคมโดยรวมในลักษณะของการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพที่เปลี่ยนแปลงไปของระบบสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครองของประเทศด้วย

สาระสำคัญของงานและโครงการในแผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน ฉบับที่ 7
(พ.ศ. 2535 - 2539)

แผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) กรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้แบ่งโครงสร้างของแผนงานไว้ดังนี้

ก. แผนงานการบริหารการศึกษานอกโรงเรียน

วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียนให้หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคสามารถอำนวยความสะดวกให้การจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยแผนงานรองและโครงการดังต่อไปนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2534 : 1 -15)

1. แผนงานรองบริหารทั่วไป

1.1 งานบริหารทั่วไป

- งานปกติ
- โครงการพัฒนาระบบการใช้อุปกรณ์การศึกษานอกโรงเรียน

1.2 งานนโยบายและแผนงาน

- งานปกติ
- โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการวางแผนระบบประเมินผล
ติดตามผลกำกับดูแล การตรวจ และรายงานการศึกษานอกโรงเรียน
- โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน

1.3 งานบริหารบุคคล

2. แผนงานรองบริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน

2.1 งานบริหารการศึกษานอกโรงเรียน

2.2 งานบริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน

- งานบริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาค
- งานบริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
- งานบริหารศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดน

3. โครงการต่อเนื่อง

โครงการก่อสร้างอาคารสำนักงานและนิทรรศการ

4. โครงการใหม่

โครงการพัฒนาการประสานงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียนระดับอำเภอ

ข. แผนงานจัดการศึกษานอกโรงเรียน

วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน

จัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน ให้แก่กลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนโดยครอบคลุมงานการศึกษาที่เป็นภารกิจของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ประกอบด้วยแผนงานรองและโครงการดังต่อไปนี้

1. แผนงานรองการจัดการศึกษาพื้นฐานและการศึกษาต่อเนื่อง
 - 1.1 งานส่งเสริมการศึกษาพื้นฐาน
 - งานการศึกษาเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐาน
 - งานครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน
 - 1.2 งานการศึกษาสายสามัญ
 - 1.3 งานการศึกษานอกโรงเรียนในเขตพื้นที่เป้าหมายเฉพาะ
 - ชุมชนในเขตภูเขา
 - พื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้
 - พื้นที่ อพบ.
 - พื้นที่ชายแดน
 - 1.4 งานส่งเสริมคุณภาพชีวิตเพื่อชาวชนบท
2. แผนงานรองพัฒนาอาชีพ
 - 2.1 งานศึกษาสายอาชีพ
 - งานปกติ
 - โครงการจัดการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อส่งเสริมอาชีพอิสระและธุรกิจขนาดย่อม
 - โครงการจัดการศึกษานอกโรงเรียนในพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจเฉพาะการพึ่งพาตนเอง
 - 2.2 งานกลุ่มสนใจ
3. แผนงานรองด้านข่าวสารข้อมูล
 - 3.1 งานห้องสมุดประชาชน
 - งานปกติ
 - โครงการห้องสมุดประชาชนตามแนวพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ
 - 3.2 งานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
 - 3.3 งานโสตทัศนศึกษา

4. โครงการต่อเนื่อง

โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา (ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น การศึกษา
นอกโรงเรียน)

5. โครงการใหม่

โครงการส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ทางการศึกษานอกโรงเรียน

ค. แผนงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษานอกโรงเรียน

วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
และพัฒนาคุณภาพของงานการจัดกิจกรรม และบุคลากรในการดำเนินงานจัดการศึกษา
นอกโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยแผนงานรอง และโครงการ ดังต่อไปนี้

1. แผนงานรองพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน

1.1 งานพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน

1.1.1 งานพัฒนาวิชาการ

- งานปกติ
- โครงการพัฒนาระบบการสอนเทียบความรู้และประสบการณ์
ทางการศึกษา

1.1.2 งานผลิตเอกสารและเผยแพร่

1.1.3 งานพัฒนาบุคลากร

- งานปกติ
- โครงการพัฒนาบุคลากรผู้ดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียน

1.2 งานนิเทศการศึกษานอกโรงเรียน

2. แผนงานรองการศึกษาทางข่าวสารข้อมูล

2.1 งานเทคโนโลยีทางการศึกษา

- งานปกติ
- โครงการพัฒนาการผลิตรายการโทรทัศน์และวีดีโอเทปเพื่อการศึกษา

2.2 งานพิพิธภัณฑ์การศึกษา

3. โครงการต่อเนื่อง

โครงการอุทยานวิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า ณ หว้ากอ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

4. โครงการใหม่

1. โครงการพัฒนาการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

- ศูนย์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในศูนย์ ฯ ภาค ร่วมกับ สสวท.
(โครงการกระจายโอกาสการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และ
เทคโนโลยีสู่มวลชนและชนบท)

- พิพิธภัณฑ์เคลื่อนที่

2. โครงการส่งเสริมสิ่งแวดล้อมศึกษาและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม วินัย

การปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชนนอกโรงเรียน

3. โครงการจัดการศึกษาวัฒนธรรมและกิจกรรมเพื่อผู้สูงอายุ

4. โครงการรณรงค์เพื่อป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด

การจัดตั้งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร

ศูนย์ศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร เป็นสถานศึกษาในราชการบริหารส่วนกลาง มีหน่วยงานอยู่ในส่วนภูมิภาค อยู่ในความควบคุมดูแลของจังหวัด มีเขตพื้นที่ปฏิบัติงานตามการแบ่งเขตการปกครองของจังหวัด และได้จัดการศึกษานอกโรงเรียนบริการแก่ประชาชนทั้งในเมืองและในชนบทที่อยู่ห่างไกลโดยมีวัตถุประสงค์ 6 ประการ คือ

1. เพื่อจัดระบบการศึกษาให้มีการศึกษาในรูปให้การศึกษาลอดชีวิตอย่างต่อเนื่อง
โดยยึดถือปรัชญา "การศึกษาคือชีวิต การทำงานคือการเรียนรู้"

2. เพื่อจัดระบบการศึกษาและพัฒนาการศึกษาให้ประสมประสานสอดคล้องกับ
ระบบสังคมการเมือง เศรษฐกิจ การปกครอง ทรัพยากร อาชีพ วัฒนธรรมประเพณี
เอกลักษณ์และความมั่นคงของชาติ

3. เพื่อจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนโดยยึดหลักความเสมอภาค สิทธิ เสรีภาพ
หน้าที่และการเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

4. เพื่อจัดกระบวนการเรียนการสอนให้เป็นไปในรูปของการพัฒนาปรับปรุงและเสริมสร้างประชากรให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักพึ่งตนเอง มีความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม มีความเสียสละ รู้จักบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม รู้จักยอมรับและเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักประกอบสัมมาอาชีพะ มีเจตคติที่ดีต่อบุคคลทั่วไป

5. เพื่อใช้การศึกษาเป็นวิถีทางไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์ของแต่ละบุคคล ได้แก่ ความสงบสุข ความสำเร็จในชีวิต ความรู้ความสามารถซึ่งเป็นคุณภาพชีวิต

6. เพื่อสร้างสังคมการเรียนรู้ ระดมสรรพกำลัง และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ให้ประชาชนได้มีโอกาสรับการศึกษาทั่วทุกเพศทุกวัย และทุกพื้นที่ให้เหมาะสมกับปริมาณคุณภาพและอัตราการเพิ่มของประชากร

ทั้งนี้ จัดในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งแบบเป็นชั้นเรียนและไม่เป็นชั้นเรียนทั้งภายในและภายนอกศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่โดยยึดสัดส่วนในเมืองร้อยละ 20 ในชนบทร้อยละ 80 และส่งเจ้าหน้าที่ออกปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่นในรูปแบบการผนึกกำลังระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่นตามโอกาสและความเหมาะสม (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร 2532 : แผนก)

บทบาทและหน้าที่ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร

บทบาทและหน้าที่ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน พ.ศ. 2531 มีบทบาทและหน้าที่ดังนี้

1. บริการการศึกษานอกโรงเรียนทุกรูปแบบ
2. จัดทำแผนและโครงการปฏิบัติงาน
3. สำรวจ ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน ให้ความร่วมมือ อุดหนุน และให้บริการการศึกษา
4. ควบคุมดูแล ตรวจสอบ นิเทศ ติดตามและรายงานผล
5. ประเมินมาตรฐาน วัดผล ประเมินผล และออกหลักฐานการศึกษา

6. ดำเนินการเกี่ยวกับห้องสมุด ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านหรือตำบล การศึกษาสายสามัญและการศึกษาสายอาชีพ

7. ผูกอบรมประชุมสัมมนาเจ้าหน้าที่ คณะกรรมการดำเนินงานระดับชุมชน หรือท้องถิ่นหรือบุคคลอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

8. ำให้การอบรมแก่ประชาชนที่อยู่นอกโรงเรียน

9. ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน

10. จัดดำเนินการจัดตั้งศูนย์ประสานงานการศึกษานอกโรงเรียน ระดับอำเภอ
ทั้ง 3 อำเภอ

จากบทบาทและหน้าที่ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร ที่ได้ยึดและปฏิบัติยังได้คำนึงถึงจุดเน้นในงานการศึกษานอกโรงเรียน คือ

1. ขยายการศึกษาสายสามัญทุกหลักสูตรให้ได้เป้าหมายมากที่สุด โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้นำชุมชน

2. จัดตั้งการเรียนในห้องสมุดทุกแห่งในเขตจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อบริการนักศึกษาและประชาชนที่สนใจ

3. เน้นการให้ข่าวสารข้อมูลแก่ประชาชน โดยจัดแหล่งความรู้เคลื่อนที่ตามโครงการที่หนังสือทางทะเล พัฒนาที่อ่านหนังสือในหมู่บ้านให้เป็นแหล่งความรู้หมู่บ้าน พัฒนาที่อ่านหนังสือในโรงงานอุตสาหกรรมเป็นแหล่งความรู้ในโรงงานอุตสาหกรรม

4. จัดการศึกษาสายอาชีพไปสู่ชนบทห่างไกลให้มากที่สุดโดยเน้นคุณภาพของการศึกษาสายอาชีพให้ได้ความก้าวหน้าเกิดทักษะและความต้องการของตลาด งานโครงการจัดการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพและโครงการฝึกทักษะเพื่อพัฒนาอาชีพ

5. เน้นจัดตั้งกลุ่มส่งเสริมคุณภาพชีวิตในตำบลทุกตำบล

6. เน้นให้ศูนย์ประสานงานการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอให้มี บทบาทหน้าที่ในการบริหารแก่ประชาชนในการประสานงาน การจัดกิจกรรมกลุ่มส่งเสริมคุณภาพชีวิต เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชนบททุกหมู่บ้าน โดยอาศัยครูอาสาสมัครเดินสอนและอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน

7. เน้นการนิเทศ ติดตามผลและประเมินผลกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน
ทุกรูปแบบที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดดำเนินการ

จากบทบาทและหน้าที่ตลอดจนจุดเน้นดังกล่าวให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
สมุทรสาครมีโครงการจัดให้บริการทางการศึกษาทั้งโครงการปกติและโครงการพิเศษหลาย
โครงการซึ่งแต่ละโครงการก็ได้รับความสนใจและมารับบริการของประชาชนเป็นจำนวนมาก
โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาสายสามัญทั้ง 3 ประเภท มีผู้เข้ารับมากเป็นพิเศษ
(ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร 2532 : ผนวก)

ลักษณะการ จัดบริการทางการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด จัดบริการทางการศึกษาแยกออกเป็น
3 กิจกรรม คือ ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน ด้านการให้ทักษะอาชีพ และด้านการให้
ข่าวสารข้อมูล (ปรม นิคมานนท์ 2528 : 162 - 164)

1. ด้านการให้ความรู้พื้นฐานการดำรงชีวิตเพื่อให้ประชาชนได้มีความรู้พื้นฐาน
การดำรงชีวิตมุ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือ
ในการประกอบอาชีพและรู้จักหาข้อมูลต่าง ๆ มาประกอบการคิด การตัดสินใจ ในการ
ดำรงชีวิตประจำวันซึ่งมีความรู้พื้นฐานของแต่ละคนขึ้นอยู่กับลักษณะอาชีพ และความเป็นอยู่
ของบุคคลเหล่านั้น ผู้ที่ยังไม่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ย่อมมีความรู้พื้นฐานระดับหนึ่ง ผู้ที่จบชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 แล้ว ย่อมมีความรู้พื้นฐานอีกระดับหนึ่ง และผู้ที่จบปริญญาที่มีความรู้พื้นฐาน
อีกระดับหนึ่ง การจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนประเภทนี้ เช่น การศึกษา
ผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐาน การรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือ การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ
ระดับ 3 - 4 แบบขั้นเรียนและทางวิทยุและทางโทรทัศซึ่งปัจจุบันแบ่งการเรียนการสอน
สายสามัญเป็น 3 ประเภท คือการเรียนแบบตนเอง การเรียนแบบชั้นเรียน และ
การเรียนแบบทางไกล

2. การเพิ่มพูนความรู้และทักษะอาชีพในการประกอบอาชีพ ด้วยเหตุผลที่สภาพ
สังคมเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มีวิทยาการใหม่ ๆ เกิดขึ้นเสมอ จึงจำเป็นต้องให้ความรู้
และทักษะที่ได้รับไปประกอบอาชีพใหม่ รวมทั้งเพื่อปรับปรุงการดำรงชีวิตของตนเอง

และครอบครัว กิจกรรมประเภทนี้ เช่น การจัดกลุ่มสนทนา การจัดชั้นเรียนวิชาชีพระยะสั้น การฝึกอบรมประชาชน

3. การให้บริการข่าวสารข้อมูลที่ทันต่อเหตุการณ์ เมื่อประชาชนมีความรู้พื้นฐานแล้ว การที่จะปรับปรุงชีวิตให้ดีขึ้นนั้น ต้องได้ทราบข่าวสารที่จำเป็นและทันต่อเหตุการณ์ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่บุคคลเหล่านี้จะต้องมี ถ้ามีหนังสือ เอกสาร ให้ประชาชนได้ศึกษาค้นคว้าจะช่วยให้ประชาชนมีนิสัยรักการอ่านหนังสือป้องกันการลืมหนังสือการพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เช่น การจัดที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน จัดห้องสมุดประชาชน และจัดหน่วยโสตทัศนศึกษา และนอกจากงานดังกล่าวแล้วส่วนการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดได้มีหน้าที่รับผิดชอบโครงการหรือเงินพิเศษต่าง ๆ อีกมากมาย เช่น โครงการฝึกอบรมเกษตรกร โครงการฝึกอบรมเยาวชน โครงการฝึกอบรมผู้ใหญ่ในชนบท โครงการศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขาเหล่านี้ เป็นต้น ส่วนแต่เป็นส่วนประกอบสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน เพื่อเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศต่อไป

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนให้กับเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมประมง ตามโครงการยูนิเซฟ ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร ได้ดำเนินการดังนี้

1. ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน ได้จัดการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จขึ้นพื้นฐานสำหรับผู้อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. ด้านการให้ทักษะอาชีพ ได้จัดสอนกลุ่มสนใจหลักสูตร 30 ชั่วโมง ได้แก่ ศิลปประดิษฐ์ อาหาร - ขนม และวิชาชีพระยะสั้นหลักสูตร 90 - 150 ชั่วโมง ได้แก่ พิมพ์ดีด เสริมสวย ตัดเย็บเสื้อผ้า พาณิชย์ เย็บปักถักร้อย และทอผ้าอาชีพ

3. ด้านการให้ข่าวสารข้อมูล ได้จัดนิทรรศการ มุมหนังสือในโรงงาน จัดหน่วยโสตทัศนศึกษา จัดศูนย์การเรียนรู้ในโรงงาน และการจัดกิจกรรมสันถนาการและนันทนาการ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมประมงที่มีต่อการจัดการบริการทางการศึกษาของโรงเรียนที่จัดโดยศูนย์การศึกษาของโรงเรียนจังหวัดนั้น ยังไม่มีผู้ใดได้ศึกษาและวิจัยโดยตรง จึงขอเสนอผลงานที่ใกล้เคียง ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

กรณีการ เล่าหทัยแสง (2511 : 40) ได้ศึกษาเรื่องการใช้เวลาว่างของแรงงานสตรีที่พักในหอพักของบริษัทโรงงานทอผ้ากรุงเทพจำกัด ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผลการศึกษามีแนวโน้มที่แสดงให้เห็นว่าแรงงานสตรีที่พักในหอพักส่วนใหญ่มีความสนใจที่จะใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ แบบแผนการใช้เวลาว่างของแรงงานสตรีขึ้นอยู่กับอุปนิสัยส่วนตัว กิจกรรมในยามว่างของสตรีส่วนใหญ่จึงออกมาในรูปของการรวมกลุ่มกันภายในหอพักหรือกับเพื่อนสตรีที่ร่วมงานกันจัดงานรื่นเริง ทักษนาจร เล่นกีฬา หัดร้องเพลง ทำการฝีมือ มากที่สุด รองลงมาคือการใช้เวลาว่างเรียนพิเศษเพิ่มเติมในโรงเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ ซึ่งบริษัทจัดให้บริเวณโรงงาน นอกจากนี้แรงงานจำนวนไม่น้อยระบุว่าใช้เวลาว่างส่วนใหญ่ไปในการนอนพักผ่อน อ่านหนังสือและทำธุรกิจส่วนตัว การใช้เวลาว่างส่วนใหญ่ของแรงงานสตรีขาดการวางแผนล่วงหน้า ปัญหาทางเศรษฐกิจไม่มีอิทธิพลต่อแบบแผนการใช้เวลาว่างเนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่มีรายได้เพียงพอกับรายจ่าย นอกจากนี้แรงงานสตรีต้องการได้รับความแนะนำจากเจ้าหน้าที่ของบริษัทในด้านการจัดกิจกรรมเพื่อความบันเทิงและกีฬา รวมทั้งการช่วยเหลือด้านอุปกรณ์และสถานที่ ต้องการครูฝึกสอนการฝีมือ ต้องการให้เพิ่มหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ ต้องการรวมกลุ่มจัดตั้งสหกรณ์ร้านค้าและห้องสมุดภายในหอพัก โดยมีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือ

ศุภรัตน์ อารีย์สว่างวงศ์ (2525 : 131 - 139) ได้ศึกษาเรื่องวิเคราะห์การใช้แรงงานสตรีในบริษัทข้ามชาติ ศึกษาเฉพาะกรณีบริษัทโทรอมส์ อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด กรุงเทพมหานคร พบว่าพนักงานหญิงที่ทำงานในโรงงานได้รับค่าจ้างต่ำโดยเฉลี่ยพนักงานเย็บทั้งหมดได้ค่าจ้างไม่เกิน 2,000 บาทต่อเดือน ไม่ว่าจะมีอายุการทำงานกี่ปีก็ตาม และพนักงานตัด

ได้ค่าจ้าง 2,100 - 3,000 บาทต่อเดือน ปัญหาที่พนักงานหญิงเดือดร้อนมากที่สุดคือด้านเศรษฐกิจ รายได้น้อยไม่พอใช้จ่าย

อัญมณี บุณยานนท์ (2526 : 13) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาจากระบบของลูกจ้างไทย โดยศึกษาจากเอกสารและสัมภาษณ์จากแบบสอบถามลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม เขตอำเภอ พระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าแนวคิดของลูกจ้างต่อการศึกษาจากระบบนั้น ลูกจ้างมองว่า ควรมีผู้จัดการศึกษาให้ และมองว่ารัฐบาลเป็นผู้จัดที่สำคัญโดยจัดให้ตรงตามวิถีการดำรงชีวิตของตน เป็นส่วนใหญ่

สุรางค์รัตน์ อรรถศาสตร์ศรี (2527 : 70) ได้ศึกษาสภาพการใช้แรงงานเด็กใน โรงงานอุตสาหกรรมแก้ว ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาเด็กที่มีอายุระหว่าง 12 - 18 ปี จำนวน 150 คน ซึ่งทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมแก้วทั้งหมด 14 แห่ง จากการศึกษาพบว่า สภาพการทำงานของเด็กในโรงงานแก้วขาดความปลอดภัยและเสี่ยงต่ออันตรายสูง และโรงงาน อุตสาหกรรมแก้วเหล่านี้ใช้แรงงานเด็กทำงานโดยไม่ได้รับอนุญาตตามที่กฎหมายกำหนดไว้

รจนา สกลรัตน์และคนอื่น ๆ (2529 : 35) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาวะทางสังคม ของเด็กผู้ใช้แรงงาน พบว่าเด็กส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 78.85 ของกลุ่มตัวอย่าง มาจากภาค ตะวันออกเฉียงเหนือและเข้ามาทำงานได้ไม่นานส่วนใหญ่น้อยอยู่ระหว่าง 1 สัปดาห์ ถึง 6 เดือน ข้อค้นพบอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับสภาพการทำงานและความเป็นอยู่ เช่นค่าจ้าง ชั่วโมงในการทำงาน ที่พักอาศัย สภาพแวดล้อมในการทำงาน พบว่าทำงานหลายชั่วโมงได้รับค่าจ้างน้อย ไม่มีเวลาหยุดพักผ่อนและได้รับสวัสดิการนอกจากอาหารและที่พัก ซึ่งปกติก็คิดหักค่าจ้างแรงงานเด็กนั่นเอง

สุรางค์รัตน์ วศินารมย์ และภาวณา พัฒนศรี (2529 : 62) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ สภาพการทำงานและแนวโน้มพฤติกรรมของแรงงานเด็กที่ทำงานในตลาดได้รุ่งในเขตกรุงเทพ มหานคร จำนวน 55 แห่ง พบว่ามีแรงงานเด็กหญิงมากกว่าแรงงานเด็กชาย และมีอายุระหว่าง 10 - 14 ปี ส่วนใหญ่มาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เด็กเหล่านี้ทำงานเฉลี่ยวันละ 11.23 ชั่วโมง และร้อยละ 73 ทำงานทุกวันโดยไม่เว้นหยุด ได้ค่าจ้างต่ำสุดวันละ 10 บาท และ สูงสุดวันละ 50 บาท ร้อยละ 41 ของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทำงานในร้านอาหารที่มีการจำหน่าย เครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์

ศรีสุวรรณ ศรีแสงวิจิตร (2531 : 20) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการศึกษานอกโรงเรียนให้แก่ผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม ในเขตจังหวัดสมุทรสาคร พบว่าความต้องการของผู้ใช้แรงงานและความคิดของผู้เชี่ยวชาญควรเป็นเนื้อหาวิชาที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้แรงงาน หลักสูตรความรู้พื้นฐานควรเป็นหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องและหลักสูตรอื่นควรเป็นหลักสูตรสั้น ๆ สื่อที่ใช้ควรเป็นประเภท วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วารสาร บ้ายประกาศ ระยะเวลาที่สะดวกในการเรียนการสอนคือวันอาทิตย์ วันธรรมดาช่วงพักกลางวัน สถานที่สะดวกที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนคือในโรงงานอุตสาหกรรม โดยมีรัฐบาล (หน่วยงานที่จัดการศึกษานอกโรงเรียน) เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอนและจัดหาวิทยากรผู้สอนร่วมกับนายจ้างและสหภาพแรงงาน

ยุทธนา ปิยะจันทร์ (2531 : 206) ได้ศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนที่มีต่อกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพของงานพัฒนาชุมชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่า เยาวชนที่มีอาชีพหลักบิดาทำนา มีความต้องการและความสนใจที่จะอบรมเพิ่มเติมในระดับมากโดยเฉพาะในด้านการฝึกทักษะ การซ่อม ปรุกรถม การฝึกทักษะการระบายผมทรงสมัยนิยมและฝึกทักษะการแต่งผมชายทรงสมัยนิยม เป็นต้น และเยาวชนที่มีบิดาประกอบอาชีพอื่น ๆ มีความต้องการและความสนใจที่จะฝึกอบรมเพิ่มเติมในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการฝึกทักษะการถักนิตติ้ง การฝึกทักษะการแต่งผมชายทรงสมัยนิยม เป็นต้น

อรทัย อาจอ่ำ (2532 : 68 - 71) ได้ศึกษาแรงงานเด็กในภาคแรงงานอุตสาหกรรมประมง ในเขตจังหวัดสมุทรสาคร พบว่ามีการใช้แรงงานเด็กอายุ 11 - 17 ปี ในสถานประกอบการประมงต่าง ๆ และสถานประกอบการต่างนิยมจ้างแรงงานเพศหญิงมากกว่าเพศชาย และเป็นแรงงานเคลื่อนย้ายมากกว่าแรงงานท้องถิ่น สาเหตุที่ใช้แรงงานเพศหญิงมากกว่าเพราะควบคุมดูแลง่าย เด็กเหล่านี้มีส่วนสนับสนุนรายได้ครอบครัวถึง 1 ใน 5 ของรายได้ทั้งหมดของครัวเรือน และยังพบว่าอุตสาหกรรมประมงแบบครัวเรือนหรือสถานประกอบการขนาดเล็กกำลังจะถูกเปลี่ยนแปลงและมีผลกระทบกับชีวิตความเป็นอยู่ของชาวประมงเหล่านี้เพราะได้มีนายทุนต่างชาติมาลงทุนและเป็นสถานประกอบการขนาดใหญ่จึงไม่สามารถดำเนินการแข่งขันได้

สุจิตต์ เอี่ยมละออ (2535 : 117 - 118) ได้ศึกษาเรื่องความสนใจและโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาเอกโรงเรียนของแรงงานสตรี กรณีศึกษาในเขตนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร พบว่าแรงงานสตรีส่วนใหญ่ที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมเรียนจบระดับประถมศึกษา ทั้งนี้เพราะโรงงานอุตสาหกรรมต้องการรับคนที่มีวุฒิค่าเพราะจ้างค่าแรงถูกและมีเยาวชนสตรีที่ทำงานอยู่ในโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 70 มีเวลาพอที่จะเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาเอกโรงเรียนได้ถ้ามีการจัดขึ้นจริง และเวลาที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมเป็นวันอาทิตย์ รองลงมาเป็นเวลาเย็นหลังเลิกงาน

งานวิจัยต่างประเทศ

ชองกูลเลีย (Choangulia. 1977 : 279 - 280) ได้ศึกษาบทบาทของสตรีไทย พบว่าในชนบทส่วนใหญ่จะทิ้งอาชีพในชนบทมาประกอบอาชีพในเมือง เพราะชนบทมีงานให้ทำน้อย สตรีในชนบทมีความรู้ ความสามารถในการทำงานน้อย แต่มีเวลาว่างมากและมีความสนใจที่จะหารายได้เพื่อช่วยเหลือครอบครัว

เอ็นนิวส์ (Ennew. 1982 : 551-563) ได้ศึกษาสภาพทางครอบครัวและการใช้แรงงานเด็กในประเทศจามไก้ พบว่าในครอบครัวส่วนใหญ่มีสตรีเป็นหัวหน้าจำนวนมาก และเด็กในครอบครัวจะต้องเป็นตัวของตัวเองตั้งแต่อายุน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กหญิงในครอบครัวที่มีหัวหน้าครอบครัวเป็นสตรีจะต้องรับผิดชอบงานในบ้านทั้งหมดแทนมารดาของตน ที่ต้องออกไปทำงานนอกบ้านเพื่อหารายได้มาเลี้ยงครอบครัว

เดอเทร (Detray. 1983 : 437 - 455) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของเด็กที่ใช้แรงงานในประเทศมาเลเซีย ไม่พบว่ามีแตกต่างระหว่างกลุ่มเด็กที่มาจากครอบครัวที่ยากจนกับเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี ในเรื่องการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการผลิตแต่พบว่าเด็กผู้หญิงใช้เวลาในการทำงานบ้านมากกว่าเด็กชาย

ดัก (Dug. 1987 : 66 - 71) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการใช้แรงงานสตรีในเอเชีย ในประเทศมาเลเซียพบว่าผู้หญิงได้เข้ามามีส่วนร่วมในด้านเศรษฐกิจของประเทศในทุก ๆ ประเภทโดยเฉพาะในโรงงานอุตสาหกรรม มีการใช้แรงงานหญิงมากกว่าแรงงานชายถึง 90 % เหตุผลที่ใช้ผู้หญิงในโรงงานนี้เพราะว่าค่าแรงต่ำ ใส่ออกง่าย และควบคุมง่ายกว่าผู้ชาย

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการใช้แรงงาน ถูกกดขี่ข่มเหง เอาเปรียบด้านแรงงานตลอดความต้องการของเยาวชนจะมีส่วนผลักดัน ให้เยาวชนเหล่านี้ดิ้นรนต่อสู้เพื่อให้ได้มาทั้งความอยู่รอด ความรับผิดชอบตนเองและสังคม และการพัฒนาคุณภาพของเยาวชนให้ดีขึ้น เพราะถือว่าเยาวชนคืออนาคตของชาติและเป็นหลัก สำคัญในการที่จะช่วยพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า ดังนั้น การศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงเป็นงาน วิจัยที่จะช่วยเสริมสร้างเยาวชนให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพและเป็นการหาแนวทางที่จะจัดการ ศึกษาออกโรงเรียนให้ตรงตามความต้องการของเยาวชนต่อไป

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีอายุต่างกันมีทักษะต่อการจัดการ บริการทางการศึกษานอกโรงเรียนทั้ง 3 ด้านแตกต่างกัน
2. เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทักษะต่อการ จัด บริการทางการศึกษานอกโรงเรียนในกิจกรรมทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน
3. เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม ที่ทำงานในสถานที่ทำงานต่างกันจะมีทักษะต่อ การจัดการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนในกิจกรรมทั้ง 3 ด้านแตกต่างกัน
4. เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีรายได้ต่างกันจะมีทักษะต่อการจัดการ บริการ ทางการศึกษานอกโรงเรียนในกิจกรรม 3 ด้าน แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการรวบรวมและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมประมงซึ่งอยู่ในโครงการยูนิเซฟ ที่มีอายุระหว่าง 11 - 25 ปี ในเขตจังหวัดสมุทรสาคร คือ เยาวชนสตรีในโรงงานอุตสาหกรรมประมงขนาดใหญ่ จำนวน 150 คน ในโรงงานอุตสาหกรรมประมงขนาดเล็ก จำนวน 150 คน ในเรือประมงหรือหมู่บ้านประมง จำนวน 50 คน เพื่อจัดการศึกษานอกโรงเรียนให้กับเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมในกิจกรรม 3 ด้าน คือ ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน ด้านการให้ทักษะอาชีพ และด้านการให้ข่าวสารข้อมูล โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นเยาวชนสตรีในโรงงานอุตสาหกรรมประมงขนาดใหญ่ โรงงานอุตสาหกรรมประมงขนาดเล็กและในเรือประมง ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนา ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาของเด็กและเยาวชนเพื่อการเป็นผู้นำใหญ่ที่มีคุณภาพต่อไป

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นจากกลุ่มประชากรในข้อ 1 โดยสุ่มมาร้อยละ 30 ดังนี้

2.1 เยาวชนสตรีที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมประมงขนาดใหญ่ 2 โรงงาน คือ โรงงานโอคีนอส ตำบลนาดี และโรงงานพิทยาพุดส์ ตำบลท่าทราย จำนวน 45 คน

2.2 เยาวชนสตรีที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมประมงขนาดเล็ก ในตำบลโกรกกรากและตำบลบางหญ้าแพรก จำนวน 45 คน

2.3 เยาวชนสตรีที่ทำงานในเรือประมงหรือหมู่บ้านประมงในตำบล มหาชัย และตำบลโกรกกราก จำนวน 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อศึกษาทัศนคติของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม ที่มีต่อการจัดการ การศึกษาทางนอกระบบที่จัดโดยศูนย์การศึกษานอกระบบโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร ในกิจกรรม 3 ด้าน คือ ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน ด้านการให้ทักษะอาชีพและด้าน การให้ข่าวสารข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ และการจัดการศึกษา นอกระบบโรงเรียนและรวบรวมข้อความ จากผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานอก โรงเรียนตามโครงการยูนิเซฟที่จัดโดยศูนย์การศึกษานอกระบบโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์

2. สร้างข้อคำถามลักษณะสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อวัดทัศนคติของ เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่องานการศึกษานอกระบบโรงเรียน โดยใช้

มาตรการวัดทักษะแบบการแบ่งช่วงสากล (Scaling Technique) ของลิเคอร์ต (Likert) ตามลักษณะ ดังนี้

แบบสัมภาษณ์ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมในด้านอายุ ระดับการศึกษา สถานที่ทำงาน รายได้จากการทำงานสตรี ภูมิภาคเดิมและอาชีพเดิม

แบบสัมภาษณ์ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ทักษะหรือความคิดเห็น ความรู้สึกที่มีต่อการจัดบริการงานการศึกษานอกโรงเรียน ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดสมุทรสาครใน 3 ด้าน คือ ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน มีจำนวน 10 ข้อ ด้านการให้ทักษะอาชีพ มีจำนวน 10 ข้อ และการให้ข่าวสารข้อมูล มีจำนวน 10 ข้อ รวมทั้งหมด 30 ข้อ โดยข้อคำถามมีลักษณะเลือกตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยมาก	มีค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3
เห็นด้วยปานกลาง	มีค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 2
เห็นด้วยน้อย	มีค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 1

แบบสัมภาษณ์ตอนที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์แสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนใน 3 ด้าน คือ ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน ด้านการให้ทักษะอาชีพ และด้านการให้ข่าวสารข้อมูล มีจำนวน 5 ข้อ

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการนำแบบสัมภาษณ์ไปดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเองเป็นรายบุคคลและสัมภาษณ์ในที่ทำงานช่วงเวลาพักเที่ยงและหลังเลิกงานในที่พักอาศัยวันหยุดพักและวันอาทิตย์ ช่วงเดือน กรกฎาคม - สิงหาคม 2536 เพื่อให้ได้แบบสัมภาษณ์ที่ครบสมบูรณ์ ได้อาศัยความสัมพันธ์คุ้นเคยในขณะที่เคยปฏิบัติงานตามโครงการนี้ร่วมกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลางและสามารถสัมภาษณ์ได้ครบตามจำนวนของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 105 คน คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบแบบสัมภาษณ์ว่าครบถ้วนสมบูรณ์หรือไม่ ซึ่งปรากฏว่าครบถ้วนสมบูรณ์ทั้ง 105 ฉบับ
2. นำแบบสัมภาษณ์มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
3. จัดเตรียมข้อมูลเพื่อป้อนเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์และวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science)

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean) โดยใช้สูตร
(Ferguson. 1981 : 19)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทนค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทนผลรวมของคะแนน
	N	แทนจำนวนประชากรทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
โดยใช้สูตร (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 64)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N(\sum X^2) - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทนความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
	X^2	แทนผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทนจำนวนประชากรทั้งหมด

3. สถิติที่ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม
(t - test) โดยใช้อสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 86)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

เมื่อ t แทนค่าสถิติแสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม

$\bar{X}_1$ แทนค่าคะแนนเฉลี่ยกลุ่มที่ 1

$\bar{X}_2$ แทนค่าคะแนนเฉลี่ยกลุ่มที่ 2

S_1 แทนความแปรปรวนกลุ่มที่ 1

S_2 แทนความแปรปรวนกลุ่มที่ 2

N_1 แทนขนาดกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1

N_2 แทนขนาดกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2

4. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนตัวประกอบทางเดียว (One way Analysis of Variance) ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไปโดยใช้อสูตร F - test (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 113)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทนความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่มากกว่าสองกลุ่ม

MS_b แทนค่าความแปรปรวน (Mean Square) ระหว่างกลุ่ม

MS_w แทนค่าความแปรปรวน (Mean Square) ภายในกลุ่ม

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้
วิธีของ Newman - Keuls (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 113)

$$W = q(\mathcal{L}; r, df) \sqrt{\frac{MS_e}{N}}$$

เมื่อ W แทน ค่าวิกฤตของ Newman - Keuls

q แทน ค่าที่ปัดได้จากตาราง

MS_e แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของความแปรปรวน
ที่ได้จากตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน

N แทน Harmonic Mean คำนวณได้จากสูตร

$$N = \frac{K}{N_1 + N_2 + \dots + N_k}$$

เมื่อ K แทนจำนวนเต็ม

$N_1, N_2, \dots, N_k$ แทนจำนวนคนในแต่ละกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัย เรื่องทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมประมง ที่มีต่อการจัดการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ตามลำดับดังนี้ คือ

- ตอนที่ 1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของประชากร
- ตอนที่ 3 ทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร
- ตอนที่ 4 เปรียบเทียบทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร
- ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์การศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร

ตอนที่ 1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลของการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ เพื่อให้สามารถสื่อความหมายได้เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้นำสัญลักษณ์มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนประชากร
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา t-distribution
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา F-distribution

ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของประชากร

การศึกษาครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นเยาวชนสตรีภาคแรงงาน

อุตสาหกรรมประมง จำนวนทั้งสิ้น 105 คน มีข้อมูลพื้นฐานดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ข้อมูลพื้นฐานของประชากร

ข้อมูลพื้นฐาน	ความถี่	ร้อยละ
1. อายุ		
1.1 ระหว่าง 11 - 15 ปี	11	10.48
1.2 ระหว่าง 16 - 20 ปี	50	47.62
1.3 ระหว่าง 21 - 25 ปี	44	41.90
รวม	105	100.00
2. ระดับการศึกษา		
2.1 ป. 6 ต่ำกว่า ป.6	34	32.38
2.2 สูงกว่า ป.6	71	67.62
รวม	105	100.00
3. สถานที่ทำงาน		
3.1 โรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่	45	42.86
3.2 โรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก	45	42.86
3.3 เรือประมงหรือหมู่บ้านประมง	15	14.28
รวม	105	100.00

ข้อมูลพื้นฐาน	ความถี่	ร้อยละ
4. รายได้จากการทำงาน		
4.1 แนนอน	16	15.24
4.2 ไร่แนนอน	89	84.76
รวม	105	100.00
5. ภูมิลำเนาเดิม		
5.1 อำเภอเมือง	29	27.62
5.2 อำเภอบ้านแพ้ว	15	14.29
5.3 อำเภอกระทุ่มแบน	2	1.90
5.4 ต่างจังหวัด	59	56.19
รวม	105	100.00

ข้อมูลพื้นฐาน	ความถี่	ร้อยละ
6. อาชีพเดิม		
6.1 ทำไร่	12	11.43
6.2 ทำนา	32	30.48
6.3 ทำสวน	15	14.28
6.4 รับจ้าง	36	34.29
6.5 อื่น ๆ	10	9.52
รวม	105	100.00

จากตาราง 1 แสดงว่า เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีอายุระหว่าง 11 - 15 ปี มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 10.48 อายุระหว่าง 16 - 20 ปี มีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 47.62 และมีอายุระหว่าง 21 - 25 ปี มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 41.90 มีความรู้ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 - ประถมปีที่ 6 มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 32.38 และมีความรู้สูงกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 67.62 ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ มีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86 ในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก มีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86 และในเรือประมงหรือหมู่บ้านประมง มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 14.28

มีรายได้ไม่แน่นอน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 87.76 มีรายได้แน่นอนเพียง 16 คน
คิดเป็นร้อยละ 15.24 ส่วนภูมิภาคเดิมของเยาวชนสตรี ที่มีภูมิลำเนาอยู่ใน
จังหวัดสมุทรสาครอำเภอเมือง มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 27.62
อำเภอบ้านแพ้ว มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 อำเภอกระทุ่มแบนมี
จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.90 อยู่ต่างจังหวัด 36 คน คิดเป็นร้อยละ 56.19
สำหรับอาชีพเดิมของเยาวชนสตรีอาชีพรับจ้าง มีจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 34.29
อาชีพทนาย มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 30.48 อาชีพทาสวน มีจำนวน 15 คน
คิดเป็นร้อยละ 14.28 อาชีพทนายมีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 11.43
และอาชีพอื่น มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 9.52 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดบริการ
ทางการศึกษานอกโรงเรียน ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร

การศึกษาทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดบริการ
ทางการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร ผู้วิจัย
ได้พิจารณาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนโดย
คิดเป็นรายด้าน ซึ่งมี 3 ด้าน คือ ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน ด้านการให้ทักษะอาชีพ
และด้านการให้ข่าวสารข้อมูล ซึ่งแต่ละด้านนั้นได้พิจารณาเป็นรายข้อโดยกำหนดช่วง
คะแนนในการวิเคราะห์ดังนี้

2.34 - 3.00	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
1.67 - 2.33	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
1.00 - 1.66	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทักษะของเยาวชนสตรี
ภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษาออกโรงเรียน เป็นรายด้าน

ทักษะหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัด บริการทางการศึกษาออกโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน	1.86	0.17	ปานกลาง
2. ด้านการให้ทักษะอาชีพ	1.87	0.22	ปานกลาง
3. ด้านการให้ข่าวสารข้อมูล	1.87	0.26	ปานกลาง
รวม	1.87	0.16	ปานกลาง

จากตาราง 2 แสดงว่าเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมมีทักษะต่อ
การจัดบริการทางการศึกษาออกโรงเรียน ที่จัดโดยศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด
สมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.87$, S.D. = 0.16)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะต่อการจัดบริการด้านการให้ความรู้พื้นฐาน
($\bar{X} = 1.86$) ด้านการให้ทักษะอาชีพ ($\bar{X} = 1.87$) และด้านการให้ข่าวสารข้อมูล
($\bar{X} = 1.87$) อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทักษะของเยาวชนสตรีภาค
แรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนด้านการให้ความรู้
พื้นฐาน จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ท่านมีความเข้าใจการจัดการศึกษาผู้ใหญ่	1.11	0.38	น้อย
2. ความรู้ บ.6 มีความจำเป็นต่องานที่ท่านทำอยู่	2.05	0.68	ปานกลาง
3. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนให้ประโยชน์ต่องาน ที่ท่านทำ	2.26	0.88	ปานกลาง
4. การที่ศูนย์ ฯ จัดการศึกษาผู้ใหญ่ทำให้ท่าน อยากเรียนสูงขึ้น	1.73	0.82	ปานกลาง
5. ความรู้ที่ได้รับจากศูนย์ ฯ เป็นที่ยอมรับของสังคม	1.89	0.79	ปานกลาง
6. วิธีเรียนแบบทางไกลที่ศูนย์ ฯ จัดท่านพอใจ เรียนวิธีนี้	1.89	0.78	ปานกลาง
7. หากเรียนต่อโอกาสที่ท่านจะเรียนจบหลักสูตร	1.91	0.84	ปานกลาง
8. การจัดเวลาและวิธีเรียนของศูนย์ ฯ อำนวย ความสะดวกต่อผู้เรียน	1.94	0.83	ปานกลาง
9. การติดต่อกับศูนย์ ฯ ได้รับความสะดวก	1.89	0.84	ปานกลาง
10. ท่านสามารถหาความรู้จากศูนย์ ฯ ได้	1.98	0.81	ปานกลาง
รวม	1.86	0.17	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่าเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม มีทัศนคติต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ด้านการให้ความรู้พื้นฐานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.86$, S.D. = 0.17) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง 9 ข้อ ระดับน้อย 1 ข้อ โดยข้อ 3 ศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียนให้ประโยชน์ต่องานที่ทำ มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 2.26$, S.D. = 0.88) รองลงมาคือทัศนคติในข้อความรู้ บ.6 มีความจำเป็นต่องานที่ทำอยู่ ($\bar{X} = 2.05$, S.D. = 0.68) ส่วนทัศนคติข้อ 1 มีความเข้าใจการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 1.11$, S.D. = 0.38) อยู่ในระดับน้อย

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทักษะของเยาวชนสตรี
ภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดการบริการทางการศึกษานอกระบบเรียนด้านการให้
ทักษะอาชีพจำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการให้ทักษะอาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ประเภทของวิชาชีพตรงตามความสนใจของผู้เรียน	1.74	0.84	ปานกลาง
2. การจัดเวลาเรียนวิชาชีพ มีความเหมาะสม	1.97	0.82	ปานกลาง
3. ท่านมีความสนใจที่จะเรียนวิชาชีพจากศูนย์ ฯ	1.90	0.81	ปานกลาง
4. การเรียนวิชาชีพจากศูนย์ ฯ ทำให้ท่านมีโอกาส หารายได้เพิ่มขึ้น	1.92	0.85	ปานกลาง
5. วิทยากรที่ทางศูนย์ ฯ จัดสอนมีความรู้	1.89	0.82	ปานกลาง
6. การจัดเนื้อหาวิชาชีพของศูนย์ ฯ จัดได้เหมาะสม	1.89	0.79	ปานกลาง
7. วิชาชีพที่ศูนย์ ฯ จัดให้สามารถนำไปประกอบอาชีพ	1.83	0.83	ปานกลาง
8. การเรียนวิชาชีพมีประโยชน์ต่อผู้เรียน	1.90	0.81	ปานกลาง
9. วิชาชีพที่ศูนย์ ฯ จัดเหมาะกับผู้เรียนทุกเพศทุกวัย	1.83	0.80	ปานกลาง
10. วิชาชีพที่ศูนย์ ฯ จัดเป็นการให้โอกาสแก่ผู้ที่ พลาดโอกาสในการศึกษา	1.77	0.81	ปานกลาง
รวม	1.87	0.22	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงว่า เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม มีทัศนะต่อ
 การจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.87$,
 $S.D. = 0.22$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทัศนะในข้อ 2 การจัดเวลาเรียน
 วิชาชีพมีความเหมาะสมมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 1.94$, $S.D. = 0.82$) รองลงมา
 คือทัศนะในข้อ 4 การเรียนวิชาชีพจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ทำให้ผู้เรียน
 มีโอกาสหารายได้เพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 1.92$, $S.D. = 0.85$) และทัศนะในข้อ 1 ประเภท
 ของวิชาชีพตรงตามความสนใจของผู้เรียน มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 1.74$,
 $S.D. = 0.84$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทักษะของเยาวชนสตรี

ภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนด้านการ
ให้ข่าวสารข้อมูล จำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการให้ข่าวสารข้อมูล	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. ท่านได้รับบริการเกี่ยวกับข่าวสารข้อมูลที่ศูนย์ฯ จัด	1.93	0.82	ปานกลาง
2. ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลของศูนย์ฯ จากหน่วยงาน สัมพันธ์หรือเจ้าหน้าที่ศูนย์	1.85	0.82	ปานกลาง
3. ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลของศูนย์ฯ จากสถานี ว.บถ.8	1.87	0.82	ปานกลาง
4. ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลจากที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	1.72	0.78	ปานกลาง
5. ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลจากการเข้าร่วมโครงการ ยูนิเซฟ	1.96	0.81	ปานกลาง
6. ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลจากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์	1.77	0.78	ปานกลาง
7. กิจกรรมของศูนย์ฯ ทุกครั้ง ท่านให้ความสนใจและร่วมมือ	1.91	0.75	ปานกลาง
8. ข่าวสารและเกิดความรู้ที่ทางศูนย์ฯ จัดให้ครบทุกด้าน	1.89	0.80	ปานกลาง
9. การเสนอข่าวสารของศูนย์ฯ น่าสนใจ	1.83	0.71	ปานกลาง
10. กิจกรรมสนทนาการและนันทนาการ (กีฬา, กรีฑาหรือ เกมส์ต่างๆ) ที่ศูนย์ฯ จัดให้ประชาชนท่านคิดว่าเหมาะสม	2.00	0.73	ปานกลาง
รวม	1.87	0.26	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่า เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมมีทัศนคติต่อการจัดการทางการศึกษานอกโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 1.87, S.D. = 0.26) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทัศนคติข้อ 10 กิจกรรมสันติภาพและนันทนาการที่ศูนย์จัดให้ประชาชนคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 2.00, S.D. = 0.73) รองลงมาคือทัศนคติข้อ 5 ข่าวสารข้อมูลที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการยูนิเซฟ ($\bar{X}$ = 1.96, S.D. = 0.81) และทัศนคติข้อ 4 ข่าวสารข้อมูลที่ได้รับจากที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}$ = 1.72, S.D. = 0.78)

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม ที่มีต่อการจัดบริการ
ทางการศึกษานอกโรงเรียน ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร

4.1 วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงาน อุตสาหกรรม ที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ที่มีอายุต่างกันเพื่อทดสอบ สมมติฐานที่ว่า "เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม ที่มีอายุต่างกันมีทักษะต่อการจัดบริการ ทางการศึกษานอกโรงเรียนในกิจกรรม 3 ด้านต่างกัน"

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี ได้แบ่งเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ อายุระหว่าง 11 - 15 ปี, 16 - 20 ปี, 21 - 25 ปี ในการ วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทักษะของเยาวชนสตรีได้วิเคราะห์ โดยใช้ F - test ดังผลในตาราง 6 ต่อไปนี้

ตาราง 6 วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงาน
 อุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนจำแนกตามอายุ ดังผล
 ในตารางต่อไปนี้

ทักษะต่อการจัดบริการทาง การศึกษานอกโรงเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	ss	ms	F
1. ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.01	0.01	0.80
	ภายในกลุ่ม	102	3.07	0.03	
	รวม		1.04	3.08	
2. ด้านการให้ทักษะอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.00	0.01	0.97
	ภายในกลุ่ม	102	4.79	0.05	
	รวม	104	4.79		
3. ด้านการให้ข่าวสารข้อมูล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.08	0.04	0.56
	ภายในกลุ่ม	102	7.07	0.07	
	รวม	104	7.15		

จากตาราง 6 แสดงว่าเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีอายุต่างกัน มีทักษะ
ต่อการจัดบริการทางการศึกษาออกโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน

ตาราง 7 วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทักษะของเยาวชนสตรี ภาคแรงงาน

อุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน
เป็นรายข้อ จำแนกตามอายุ

ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน	11-15 ปี		16-20 ปี		21- 25 ปี		F
	(n=11)		(n=50)		(n=44)		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านมีความเข้าใจการจัดการศึกษาผู้ใหญ่	1.27	0.65	1.10	0.30	1.09	0.36	0.34
2. ความรู้ บ.6 มีความจำเป็นต่องานที่ท่านอยู่	2.09	0.30	2.10	0.42	1.98	0.34	0.27
3. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนให้ประโยชน์ งานที่ท่าน	2.36	0.81	2.24	0.92	2.25	0.87	0.91
4. การที่ศูนย์ ฯ จัดการศึกษาผู้ใหญ่ทำให้ท่าน อยากเรียนสูงขึ้น	1.27	0.47	1.82	0.85	1.75	0.84	0.13
5. ความรู้ที่ได้รับจากศูนย์ ฯ เป็นที่ยอมรับ ของสังคม	2.09	0.70	1.74	0.78	2.00	0.81	0.19
6. วิธีเรียนแบบทางไกลที่ศูนย์ ฯ จัด ท่าน พอใจเรียนวิธีนี้	1.64	0.67	1.90	0.79	1.93	0.79	0.52
7. หากเรียนต่อโอกาสที่ท่านจะเรียนจบ หลักสูตร	2.18	0.98	1.98	0.87	1.75	0.75	0.21
8. การจัดเวลาและวิธีเรียนของศูนย์ ฯ อำนวยความสะดวก	1.91	0.70	1.86	0.81	1.05	0.89	0.56

ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน	11-15 ปี		16-20 ปี		21- 25 ปี		F
	(n=11)		(n=50)		(n=44)		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
9. การติดต่อกับศูนย์ ฯ ได้รับความสะดวก	1.82	0.87	1.88	0.82	1.91	0.86	0.95
10. ท่านสามารถหาความรู้จากศูนย์ ฯ ได้	2.09	0.70	1.90	0.89	2.05	0.75	0.62
รวม	1.87	0.17	1.85	0.20	1.88	0.14	0.80

จากตาราง 7 แสดงว่าเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีอายุต่างกัน มีทัศนะต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ด้านการให้ความรู้พื้นฐานโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ

ตาราง 8 วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทักษะของเยาวชนสตรี ภาคแรงงานอุตสาหกรรม
ที่มีต่อการจัดการจัดการทางการศึกษาของโรงเรียนด้านการให้ทักษะอาชีพเป็นรายข้อจำแนกตามอายุ

ด้านการให้ทักษะอาชีพ	11-15 ปี		16-20 ปี		21- 25 ปี		F
	(n=11)		(n=50)		(n=44)		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ประเภทของวิชาชีพตรงตามความสนใจของ ผู้เรียน	1.27	0.65	1.90	0.86	1.68	0.83	0.07
2. การจัดเวลาเรียนวิชาชีพมีความเหมาะสม	2.45	0.69	1.68	0.74	2.11	0.84	0.01
3. ท่านมีความสนใจที่จะเรียนวิชาชีพจากศูนย์ฯ	1.55	0.82	2.12	0.80	1.73	0.76	0.02
4. การเรียนวิชาชีพจากศูนย์ฯ ทำให้ท่านมี โอกาสหารายได้เพิ่มขึ้น	2.27	0.90	1.78	0.82	2.00	0.86	0.16
5. วิทยากรที่ทางศูนย์ ฯ จัดได้เหมาะสม	1.64	0.81	1.94	0.87	1.89	0.78	0.55
6. การจัดเนื้อหาวิชาชีพของศูนย์ ฯ จัดได้ เหมาะสม	1.91	0.83	1.92	0.80	1.84	0.18	0.89
7. วิชาชีพที่ศูนย์ ฯ จัดให้สามารถนำไปใช้ ประกอบอาชีพ	1.82	0.87	1.84	0.84	1.82	0.81	0.99
8. การเรียนวิชาชีพมีประโยชน์ต่อผู้เรียน	1.82	0.75	1.84	0.79	1.98	0.85	0.68

ด้านการให้ทักษะอาชีพ	11-15 ปี		16-20 ปี		21- 25 ปี		F
	(n=11)		(n=50)		(n=44)		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
9. วิชาชีพที่ศูนย์ฯ จัดเหมาะกับผู้เรียนทุกเพศ							
ทุกวัย	2.00	0.89	1.86	0.81	1.75	0.78	0.61
10. วิชาชีพที่ศูนย์ฯ จัดเป็นการให้โอกาสแก่							
ผู้ที่พลาดโอกาสในการศึกษา	1.73	0.65	1.72	0.81	1.84	0.86	0.73
รวม	1.85	0.23	1.86	0.23	1.86	0.20	0.97

จากตาราง 8 แสดงว่าเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีอายุต่างกัน มีทัศนะต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนด้านการให้ทักษะอาชีพโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ

ตาราง 9 วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทัศนคติของเยาวชนสตรี ภาคแรงงานอุตสาหกรรม
ที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ด้านการให้ข่าวสารข้อมูลเป็นรายข้อ จำแนก
ตามอายุ

ด้านการให้ข่าวสารข้อมูล	11- 15 ปี		16- 20 ปี		21- 25 ปี		F
	(n=11)		(n=50)		(n=44)		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านได้รับการเกี่ยวกับข่าวสารข้อมูลที่							
ศูนย์ ฯ จัด	1.82	0.98	1.98	0.82	1.91	0.80	0.82
2. ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลของศูนย์ ฯ จาก							
หน่วยประชาสัมพันธ์หรือเจ้าหน้าที่ศูนย์ ฯ	1.91	0.70	1.76	0.82	1.93	0.85	0.58
3. ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลของศูนย์ ฯ จากสถานี							
วิทยุ ว.บถ.8	2.00	0.89	2.00	0.86	1.68	0.74	0.15
4. ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลจากที่อ่านหนังสือ							
ประจำหมู่บ้าน	1.54	0.69	1.78	0.76	1.70	0.82	0.65
5. ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลจากการเข้าร่วม							
โครงการยูนิเซฟ	2.45	0.28	2.02	0.84	1.77	0.71	0.03
6. ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลจากการจัดกิจกรรม							
ต่าง ฯ ของศูนย์ ฯ	1.36	0.50	1.90	0.76	1.73	0.82	0.10
7. กิจกรรมของศูนย์ ฯ ทุกครั้งท่านให้ความสนใจและร่วมมือ							
	2.36	0.81	1.74	0.72	2.00	0.72	0.03

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้านการให้ข่าวสารข้อมูล	11- 15 ปี		16- 20 ปี		21- 25 ปี		F
	(n=11)		(n=50)		(n=44)		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
8. ข่าวสารและเกร็ดความรู้ที่ทางศูนย์ ฯ							
จัดให้ครบทุกด้าน	1.64	0.92	2.00	0.87	1.82	0.79	0.30
9. การเสนอข่าวสารของศูนย์ฯ น่าสนใจ	2.00	0.63	1.80	0.78	1.82	0.66	0.70
10. กิจกรรมสันตนาการและนันทนาการ (กีฬา,							
หรือเกมส์ต่าง ๆ) ที่ศูนย์ฯ จัดให้ประชาชน							
ท่านคิดว่าเหมาะสม	2.09	0.94	1.92	0.72	2.07	0.70	0.57
รวม	1.92	0.21	1.89	0.28	1.84	0.26	0.56

จากตาราง 9 แสดงว่าเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม ที่มีอายุต่างกันมีทัศนะต่อการจัดการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ด้านการให้ข่าวสารข้อมูล โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ

4.2 การเปรียบเทียบทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทักษะต่อการจัดการบริการทางการศึกษาออกโรงเรียน เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่า "เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทักษะต่อการจัดการบริการทางการศึกษาออกโรงเรียนในกิจกรรม 3 ด้านต่างกัน"

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ได้แบ่งเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมออกเป็น 2 กลุ่มตามระดับการศึกษา คือ ผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าชั้นประถมศึกษา 6 ถึงชั้นประถมศึกษา 6 กับผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าชั้นประถมศึกษา 6 ในการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยโดยใช้วิเคราะห์ ด้วย t-test ดังผลในตาราง 10 ต่อไปนี้

ตาราง 10 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม
ที่มีต่อการจัดการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา

ทักษะต่อการจัดบริการ การศึกษานอกโรงเรียน	จบต่ำกว่า ป.6		จบสูงกว่า ป.6		t
	- ป.6				
	(N = 71)		(N = 34)		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน	1.84	0.22	1.87	0.15	0.42
2. ด้านการให้ทักษะอาชีพ	1.90	0.14	1.84	0.24	0.12
3. ด้านการให้ข่าวสารข้อมูล	1.87	0.23	1.88	0.28	0.87
รวมทุกด้าน	1.87	0.17	1.86	0.17	0.85

จากตาราง 10 แสดงว่าเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีระดับการศึกษาต่างกัน
มีทักษะต่อการจัดการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน

ตาราง 11 เปรียบเทียบคะแนนทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม ที่มีการจัด
บริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ด้านการให้ความรู้พื้นฐานเป็นรายข้อ จำแนกตามระดับ
การศึกษา

ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน	ต่ำกว่า ป.6-ป.6		สูงกว่า ป.6		t
	(n=71)		(n=34)		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านมีความเข้าใจการจัดการศึกษาผู้ใหญ่	1.13	0.38	1.09	0.38	0.49
2. ความรู้ป.6 มีความจำเป็นต่องานที่ท่านอยู่	2.08	0.37	1.97	0.39	1.43
3. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนให้ประโยชน์ต่องานที่ท่านทำ	2.24	0.90	2.29	0.84	-0.31
4. การที่ศูนย์จัดการศึกษาผู้ใหญ่ทำให้ท่านอยากเรียนสูงขึ้น	1.73	0.81	1.74	0.86	-0.02
5. ความรู้ที่ได้รับจากศูนย์ฯ เป็นที่ยอมรับของสังคม	1.85	0.79	1.97	0.80	-0.76
6. วิธีเรียนแบบทางไกลที่ศูนย์ฯ จัดท่านพอใจเรียนวิธีนี้	1.87	0.77	1.91	0.79	-0.23
7. หากเรียนต่อโอกาสที่ท่านจะเรียนจบหลักสูตร	1.96	0.87	1.79	0.77	0.28
8. การจัดเวลาและวิธีเรียนของศูนย์ฯ อำนวยความสะดวก					
ต่อผู้เรียน	1.97	0.84	1.91	0.83	0.27
9. การติดต่อกับศูนย์ฯ ได้รับความสะดวก	1.89	0.87	1.88	0.77	0.03
10. ท่านสามารถหาความรู้จากศูนย์ฯ ได้	2.04	0.80	1.85	0.82	1.11
รวม	1.87	0.22	1.84	0.15	0.42

จากตาราง 11 แสดงว่าเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนด้านการให้ความรู้พื้นฐาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ

ตาราง 12 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติของเยาวชนสตรี ภาคแรงงานอุตสาหกรรม ที่มีต่อการจัดการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ด้านการให้ทักษะอาชีพเป็นรายข้อ จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านการให้ทักษะอาชีพ	ต่ำกว่า ป.6-ป.6 สูงกว่า ป.6				t
	(n=71)		(n=34)		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ประเภทของวิชาชีพตรงตามความสนใจของผู้เรียน	1.71	0.83	1.79	0.88	-0.42
2. การจัดเวลาเรียนวิชาชีพ มีความเหมาะสม	1.97	0.83	1.88	0.81	0.53
3. ท่านมีความสนใจที่จะเรียนวิชาชีพจากศูนย์ฯ	1.92	0.82	1.85	0.82	0.37
4. การเรียนวิชาชีพจากศูนย์ฯ ทำให้ท่านมีโอกาสหารายได้เพิ่มขึ้น	1.85	0.86	2.09	0.83	-1.39
5. วิทยากรที่ทางศูนย์ฯ จัดสอนมีความรู้	1.89	0.80	1.88	0.88	0.03
6. การจัดเนื้อหาวิชาชีพของศูนย์ฯ จัดได้เหมาะสม	1.77	0.78	2.12	0.77	-2.13
7. วิชาชีพที่ศูนย์ฯ จัดให้สามารถนำไปประกอบอาชีพ	1.90	0.83	1.68	0.81	1.32
8. การเรียนวิชาชีพมีประโยชน์ต่อผู้เรียน	1.82	0.80	2.06	0.81	1.43
9. วิชาชีพที่ศูนย์ฯ จัดเหมาะกับผู้เรียนทุกเพศทุกวัย	1.72	0.80	2.06	0.78	-0.29

ตาราง 12 (ต่อ)

ด้านการให้ทักษะอาชีพ	ต่ำกว่า ป.6-ป.6		สูงกว่า ป.6		t
	(n=71)		(n=34)		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
10.วิชาชีพที่ศูนย์ฯ จัดเป็นการให้โอกาสแก่ผู้พิการ					
โอกาสในการศึกษา	1.86	0.82	1.59	0.78	1.64
รวม	1.90	0.24	1.84	0.14	0.12

จากตาราง 12 แสดงว่าเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ด้านการให้ทักษะอาชีพโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ

ตาราง 13 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทัศนคติของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม ที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ด้านการให้ข่าวสารข้อมูลเป็นรายข้อ จานแนกตามระดับการศึกษา

ด้านการให้ข่าวสารข้อมูล	ต่ำกว่า บ.6-ป.6		สูงกว่า บ.6		t
	(N=71)		(N=34)		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านได้รับบริการเกี่ยวกับข่าวสารข้อมูลที่ศูนย์ฯ จัด	1.87	0.82	2.06	0.81	-1.09
2. ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลของศูนย์ฯ จากหน่วยประชาสัมพันธ์หรือเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ	1.08	0.82	1.94	0.81	-0.81
3. ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลของศูนย์ฯจากสถานี ว.บถ.8	1.96	0.82	1.68	0.81	1.66
4. ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลจากที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	1.69	0.79	1.79	0.77	-0.64
5. ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลจากการเข้าร่วมโครงการยูนิเซฟ	2.06	0.83	1.76	0.74	1.82
6. ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลจากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์ฯ	1.73	0.76	1.85	0.82	-0.72
7. กิจกรรมของศูนย์ฯ ทุกครั้งท่านให้ความสนใจและร่วมมือ	1.94	0.77	1.85	0.70	0.60
8. ข่าวสารและเกร็ดความรู้ที่ศูนย์ฯจัดให้ครบทุกด้าน	1.90	0.78	1.85	0.86	0.60
9. การเสนอข่าวสารของศูนย์ฯ น่าสนใจ	1.79	0.70	1.91	0.75	-0.82

ตาราง 13 (ต่อ)

ด้านการให้ข่าวสารข้อมูล	ต่ำกว่า ป.6-ป.6	สูงกว่า ป.6	t
	(N=71)	(N=34)	
	$\bar{X}$ S.D.	$\bar{X}$ S.D.	
10. กิจกรรมสันตนาการและนันทนาการ (กีฬา, กีฬาหรือ เกมส์ต่าง ๆ) ที่ศูนย์ฯ จัดทำให้ประชาชนท่านคิดว่า เหมาะสม	2.01 0.71	1.97 0.80	0.27
รวม	1.88 0.28	1.87 0.23	0.87

จากตาราง 13 แสดงว่าเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีระดับการศึกษาต่างกัน
ทัศนคติต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนด้านการให้ข่าวสารข้อมูล โดยรวมแตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
ทุกข้อ

4.3 วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการให้บริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ที่มีสถานที่ทำงานต่างกัน เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่า "เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม ที่ทำงานในสถานที่ทำงานต่างกัน มีทักษะต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนต่างกัน"

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ได้แบ่งเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ในโรงงานอุตสาหกรรมประมงขนาดใหญ่ ในโรงงานอุตสาหกรรมประมงขนาดเล็ก และในเรือประมงหรือหมู่บ้านประมง วิเคราะห์โดยใช้ F-test ดังผลในตาราง 14 ต่อไปนี้

ตาราง 14 วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงาน
อุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษาออกโรงเรียน จำแนกตามสถานที่ทำงาน

ทักษะที่มีต่อการจัดบริการทางการ ศึกษาออกโรงเรียนด้านต่าง ๆ	แหล่งความแปรปรวน	df	ss	ms	F
1. ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.03	0.01	0.92
	ภายในกลุ่ม	102	3.08	0.03	
	รวม	104	3.08		
2. ด้านการให้ทักษะอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.03	0.02	0.70
	ภายในกลุ่ม	102	4.76	0.05	
	รวม	104	4.79		
3. ด้านการให้ข่าวสารข้อมูล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.25	0.13	0.16
	ภายในกลุ่ม	102	6.89	0.07	
	รวม	104	7.15		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.06	0.03	0.32
	ภายในกลุ่ม	102	2.57	0.03	
	รวม	104	2.63		

จากตาราง 14 แสดงว่าเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีสถานที่ทำงานต่างกัน มีทักษะต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน

ตาราง 15 วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทักษะของเยาวชนสตรี ภาคแรงงานอุตสาหกรรม
ที่มีต่อการจัดการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ด้านการให้ความรู้พื้นฐานเป็นรายข้อ จำแนก
ตามสถานที่ทำงาน

ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน	โรงงานใหญ่		โรงงานเล็ก		เรือประมง		F
	(n=45)		(n=45)		(n=15)		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านมีความเข้าใจการจัดการศึกษาผู้ใหญ่	1.10	0.31	1.12	0.43	1.13	0.40	0.97
2. ความรู้ ป.6 มีความจำเป็นต่องานที่ท่านทำอยู่	1.97	0.36	2.12	0.52	2.08	0.27	0.29
3. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนให้ประโยชน์ ต่องานที่ท่านทำ	2.18	0.94	2.35	0.80	2.28	0.88	0.75
4. การที่ศูนย์ฯ จัดการศึกษาผู้ใหญ่ทำให้ท่าน อยากเรียนสูงขึ้น	1.85	0.84	1.58	0.86	1.73	0.78	0.44
5. ความรู้ที่ได้รับจากศูนย์ฯ เป็นที่ยอมรับ ของสังคม	1.92	0.84	2.00	0.69	1.78	0.80	0.50
6. วิธีเรียนแบบทางไกลที่ศูนย์ฯ จัดท่าน พอใจเรียนวิธีนี้	1.87	0.77	1.88	0.91	1.90	0.71	0.99
7. หากเรียนต่อโอกาสที่ท่านจะเรียนจบ หลักสูตร	1.79	0.77	1.88	0.86	2.03	0.89	0.47
8. การจัดเวลาและวิธีเรียนของศูนย์ฯ อำนวยความสะดวก	2.10	0.88	1.85	0.78	1.85	0.80	0.32
9. การติดต่อกับศูนย์ฯ ได้รับความสะดวก	1.95	0.83	1.81	0.85	1.88	0.85	0.80

ตาราง 15 (ต่อ)

ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน	โรงงานใหญ่		โรงงานเล็ก		เรือประมง		F
	(n=45)		(n=45)		(n=15)		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
10. ท่านสามารถหาความรู้จากศูนย์ฯ ได้	1.95	0.99	2.12	0.86	1.93	0.69	0.62
รวม	1.87	0.15	1.87	0.23	1.86	0.15	0.92

จากตาราง 15 แสดงว่าเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีสถานที่ทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ด้านการให้ความรู้พื้นฐานโดยรวมแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ

ตาราง 16 วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทักษะของเยาวชนสตรี ภาคแรงงานอุตสาหกรรม
ที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ด้านการให้ทักษะอาชีพเป็นรายข้อ จานเนก
ตามสถานที่ทำงาน

ด้านการให้ทักษะอาชีพ	โรงงานใหญ่		โรงงานเล็ก		เรือประมง		F
	(n=45)		(n=45)		(n=19)		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ประเภทของวิชาชีพตรงตามความสนใจ							
ของผู้เรียน	1.92	0.84	1.62	0.80	1.65	0.86	0.24
2. การจัดเวลาเรียนวิชาชีพ มีความเหมาะสม	1.85	0.84	1.88	0.82	2.08	0.80	0.43
3. ท่านมีความสนใจที่จะเรียนวิชาชีพจากศูนย์ฯ	2.08	0.81	1.81	0.80	1.78	0.80	0.21
4. การเรียนวิชาชีพจากศูนย์ฯ ทำให้ท่าน							
มีโอกาสรายรายได้เพิ่มขึ้น	1.91	0.88	1.92	0.84	1.95	0.85	0.96
5. วิทยากรที่ทางศูนย์ฯ จัดสอนมีความรู้	1.87	0.80	2.12	0.82	1.75	0.84	0.21
6. การจัดเนื้อหาวิชาชีพของศูนย์ฯ จัดได้							
เหมาะสม	1.79	0.85	1.92	0.84	1.95	0.71	0.66
7. วิชาชีพที่ศูนย์ฯ จัดให้สามารถนำไปประกอบ							
อาชีพ	1.90	0.82	1.92	0.84	1.70	0.84	0.46
8. การเรียนวิชาชีพมีประโยชน์ต่อผู้เรียน	1.79	0.83	1.81	0.80	2.05	0.78	0.31
9. วิชาชีพที่ศูนย์ฯ จัดเหมาะกับผู้เรียนทุกเพศ							
ทุกวัย	1.85	0.96	2.04	0.72	1.68	0.73	0.20

ตาราง 16 (ต่อ)

ด้านการให้ทักษะอาชีพ	โรงงานใหญ่		โรงงานเล็ก		เรือประมง		F
	(n=45)		(n=45)		(n=35)		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
10. วิชาชีพที่ศูนย์จัดเป็นการให้โอกาสแก่ผู้ที่							
ผลิตภาคโอกาสในการศึกษา	1.77	0.81	1.73	0.87	1.80	0.79	0.95
รวม	1.87	0.20	1.88	0.26	1.84	0.20	0.70

จากตาราง 16 แสดงว่าเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีสถานที่ทำงานต่างกัน มีทักษะต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ด้านการให้ทักษะอาชีพโดยรวมต่างกันอย่างไม่นัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ

ตาราง 17 วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนทักษะของเยาวชนสตรี ภาคแรงงานอุตสาหกรรม
ที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ด้านการให้ข่าวสารข้อมูลเป็นรายข้อ จำแนก
ตามสถานที่ทำงาน

ด้านการให้ข่าวสารข้อมูล	โรงงานใหญ่		โรงงานเล็ก		เรือประมง		F
	(n=45)		(n=45)		(n=16)		
	X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.	
1. ท่านได้รับการบริการเกี่ยวกับข่าวสารข้อมูลที่ ศูนย์ฯจัด	2.00	0.86	2.15	0.78	1.73	0.78	0.10
2. ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลของศูนย์ฯจากหน่วย ประชาสัมพันธ์หรือเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ	1.67	0.81	2.04	0.96	1.90	0.71	0.18
3. ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลของศูนย์ฯ จาก สถานี ว.ปด.8	1.97	0.90	2.12	0.71	1.60	0.74	0.02
4. ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลจากที่อ่านหนังสือ ประจำหมู่บ้าน	1.77	0.81	1.65	0.85	1.73	0.73	0.84
5. ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลจากการเข้าร่วม โครงการยูนิเซฟ	2.05	0.87	2.00	0.75	1.88	0.79	0.69
6. ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลจากการจัด กิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์ฯ	1.85	0.84	1.77	0.82	1.70	0.69	0.71
7. กิจกรรมของศูนย์ฯทุกครั้งที่ท่านให้ความสนใจ และร่วมมือ	1.85	0.81	2.08	0.63	1.88	0.76	0.44

ด้านการให้ข่าวสารข้อมูล	โรงงานใหญ่		โรงงานเล็ก		เรือประมง		F
	(n=45)		(n=45)		(n=15)		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
8. ข่าวสารและเกล็ดความรู้ที่ทางศูนย์ฯจัดให้ครบทุกด้าน	1.90	0.79	1.77	0.82	1.95	0.81	0.67
9. การเสนอข่าวสารของศูนย์ฯน่าสนใจ	1.77	0.74	1.92	0.69	1.83	0.71	0.70
10. กิจกรรมสันทนาการและนันทนาการ (กีฬา, กรีฑาหรือเกมส์ต่าง ๆ) ที่ศูนย์ฯจัดให้ประชาชนท่านคิดว่าเหมาะสม	1.87	0.70	2.04	0.77	2.10	0.74	0.37
รวม	1.87	0.26	1.95	0.30	1.83	0.23	0.16

จากตาราง 17 แสดงว่าเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีสถานที่ทำงานต่างกัน มีทัศนะต่อการจัดบริการทางการศึกษาออกโรงเรียนด้านการให้ข่าวสารข้อมูล โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ

ตาราง 19 เปรียบเทียบคะแนนทัศนคติของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม ที่มีต่อการ
จัดบริการ ทางการศึกษาออกโรงเรียน ด้านการให้ความรู้พื้นฐานเป็นรายข้อ จานแนตามรายได้

ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน	รายได้แน่นอน		รายได้ไม่แน่นอน		t
	(N=16)		(n=89)		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านมีความเข้าใจการจัดการศึกษาผู้ใหญ่	1.19	0.40	1.10	0.37	0.80
2. ความรู้ ป.6 มีความจำเป็นต่องานที่ท่านอยู่	2.00	0.52	2.06	0.35	-0.42
3. ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนให้ประโยชน์ต่องานที่ท่านทำ	2.50	0.63	2.21	0.91	1.55
4. การที่ศูนย์จัดการศึกษาผู้ใหญ่ทำให้ท่านอยากเรียนสูงขึ้น	1.69	0.87	1.74	0.82	-0.23
5. ความรู้ที่ได้รับจากศูนย์ฯ เป็นที่ยอมรับของสังคม	2.00	0.82	1.87	0.79	0.61
6. วิธีเรียนแบบทางไกลที่ศูนย์ฯ จัดท่านพอใจเรียนวิธีนี้	1.63	0.72	1.93	0.78	-1.55
7. หากเรียนต่อโอกาสที่ท่านจะเรียนจบหลักสูตร	2.00	0.89	1.89	0.83	0.47
8. การจัดเวลาและวิธีเรียนของศูนย์ฯ ง่ายความสะดวกต่อผู้เรียน	2.06	0.85	1.92	0.82	0.61
9. การติดต่อกับศูนย์ฯ ได้รับความสะดวก	1.69	0.79	1.92	0.84	-1.08
10. ท่านสามารถหาความรู้จากศูนย์ฯ ได้	2.00	0.82	1.98	0.81	0.10
รวม	1.88	0.11	1.86	0.18	0.70

จากตาราง 19 แสดงว่าเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีรายได้ต่างกัน มี
ทัศนคติต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ

ตาราง 20 เปรียบเทียบคะแนนทัศนคติของเยาวชนสตรี ภาคแรงงานอุตสาหกรรม ที่มีต่อการจัด
บริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ด้านการให้ทักษะอาชีพเป็นรายข้อ จำแนกตามรายได้

ด้านการให้ทักษะอาชีพ	รายได้แน่นอน		รายได้ไม่แน่นอน		t
	(n=16)		(n=89)		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ประเภทของวิชาชีพตรงตามความสนใจของผู้เรียน	2.12	0.96	1.67	0.81	1.77
2. การจัดเวลาเรียนวิชาชีพ มีความเหมาะสม	1.88	0.72	1.96	0.84	0.40
3. ท่านมีความสนใจที่จะเรียนวิชาชีพจากศูนย์ฯ	1.69	0.79	1.93	0.81	1.13
4. การเรียนวิชาชีพจากศูนย์ฯทำให้ท่านมีโอกาส หารายได้เพิ่มขึ้น	1.75	0.76	1.95	0.87	0.96
5. วิทยากรที่ทางศูนย์ฯจัดสอนมีความรู้	1.81	0.98	1.90	0.80	0.33
6. การจัดเนื้อหาวิชาชีพของศูนย์ฯจัดได้เหมาะสม	1.88	0.81	1.89	0.79	0.06
7. วิชาชีพที่ศูนย์ฯจัดให้สามารถนำไปประกอบอาชีพ	1.88	0.89	1.82	0.82	0.23
8. การเรียนวิชาชีพมีประโยชน์ต่อผู้เรียน	2.00	0.75	1.88	0.82	0.61
9. วิชาชีพที่ศูนย์ฯจัดเหมาะกับผู้เรียนทุกเพศทุกวัย	1.56	0.73	1.88	0.81	-1.56
10. วิชาชีพที่ศูนย์ฯจัดเป็นการให้โอกาสแก่ผู้ที่พลัด โอกาสในการศึกษา	1.75	0.70	1.76	0.82	-0.12
รวม	1.83	0.22	1.87	0.21	0.58

จากตาราง 20 แสดงว่าเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีรายได้ต่างกันมี
ทักษะต่อการจัดการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ

ตาราง 21 เปรียบเทียบคะแนนทัศนคติของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม ที่มีต่อการจัด
บริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ด้านการให้ข่าวสารข้อมูลเป็นรายข้อ จำแนกตามสถานที่
ทำงาน

ด้านการให้ข่าวสารข้อมูล	รายได้แน่นอน		ไม่แน่นอน		t
	(n=16)		(n=89)		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ท่านได้รับบริการเกี่ยวกับข่าวสารข้อมูลที่ศูนย์ฯจัด	2.12	0.96	1.67	0.81	-1.47
2. ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลของศูนย์ฯจากหน่วยประชาสัมพันธ์ หรือเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ	1.88	0.72	1.96	0.84	0.14
3. ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลของศูนย์ฯจากสถานี ว.ปท.8	1.69	0.79	1.93	0.81	0.77
4. ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลจากที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	1.75	0.76	1.95	0.87	-0.22
5. ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลจากการเข้าร่วมโครงการยูนิเซฟ	1.81	0.98	1.90	0.80	-0.13
6. ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลจากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์ฯ	1.88	0.81	1.89	0.79	-0.46
7. กิจกรรมของศูนย์ฯทุกครั้งท่านให้ความสนใจและร่วมมือ	1.88	0.84	1.82	0.82	0.51
8. ข่าวสารและเกร็ดความรู้ที่ทางศูนย์ฯจัดให้ครบทุกด้าน	2.00	0.73	1.88	0.82	-0.06
9. การเสนอข่าวสารของศูนย์ฯน่าสนใจ	1.56	0.73	1.88	0.81	-0.09
10. กิจกรรมสันทนาการและนันทนาการ (กีฬา, กรีฑาหรือ เกมส์ต่าง ๆ)ที่ศูนย์ฯจัดให้ประชาชนท่านคิดว่าเหมาะสม	1.75	0.78	1.76	0.82	1.09
รวม	1.83	0.22	1.87	0.21	0.98

จากตาราง 21 แสดงว่าเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีสถานที่ทำงานต่างกัน มีทัศนะต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ

ตอนที่ 5 ทัศนะและข้อเสนอแนะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัด
บริการทางการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
สมุทรสาคร

ทัศนะและข้อเสนอแนะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัด
บริการทางการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาครในกิจกรรม
3 ด้าน คือ ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน ด้านการให้ทักษะอาชีพ และด้านการให้ข่าวสารข้อมูล
และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ให้นำเสนอในตาราง 22 ดังต่อไปนี้

ตาราง 22 ที่คณะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดการทางการศึกษา
นอกโรงเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร

	ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
<u>ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน</u>			
1. หากมีโอกาสเยาวชนสตรีสนใจที่จะเรียนสูงขึ้นในระดับ			
- ระดับประถมศึกษาปีที่ 6		3	2.86
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		26	24.76
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย		76	72.38
2. ช่วงเวลาที่สะดวกในการเรียนทางไกลในวันอาทิตย์			
- ภาคเช้า ระหว่างเวลา 09.00 - 12.00 น.		61	58.10
- ภาคบ่าย ระหว่างเวลา 13.00 - 13.00 น.		16	15.24
- ภาคค่ำ ระหว่างเวลา 17.00 - 20.00 น.		28	26.67
<u>ด้านการจัดหาทักษะอาชีพ</u>			
1. วิชาชีพที่ศูนย์ควรจัด			
- พิมพ์ดีด		33	31.43
- เสริมสวย		26	24.76
- ตัดเย็บเสื้อผ้า		24	22.86
- อาหาร - ขนม		10	9.52
- พาณิชย		6	5.71
- เย็บปัก - ถักร้อย		4	3.81
- ช่างยนต์		2	1.90

	ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
2. ช่วงเวลาที่สะดวกในการเรียน			
- ทุกวัน		26	24.76
- วันเสาร์		20	19.05
- วันอาทิตย์		59	56.19
3. วิทยากรที่ผู้เรียนเชื่อถือและยอมรับในการจัดการเรียนการสอน			
- วิทยากรที่เป็นอาจารย์ของศูนย์ฯ		90	85.71
- วิทยากรจากบุคคลภายนอก		15	14.29
<u>ด้านการให้ข่าวสารข้อมูล</u>			
1. รูปแบบการจัดหาความรู้ในด้านข่าวสารข้อมูล			
- จัดมุมหนังสือในโรงงาน		29	27.62
- จัดศูนย์การเรียนรู้ในโรงงาน		65	61.90
- จัดนิทรรศการ		11	10.48
2. ระยะเวลาที่เหมาะสมในการติดตามข่าวสารข้อมูล			
- พักรับประทานอาหารกลางวันหรือหลังเลิกงานแล้ว		105	100
3. การจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนโดยศูนย์ฯ นั้น			
- มีทัศนคติที่เห็นด้วย และเห็นควรวางให้มีการสอนหนังสือ			
ตอนพักเที่ยงหรือให้มีการกิจกรรมร่วมกันบ่อย		105	100

จากตาราง 22 แสดงว่า เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม มีทักษะต่อการจัดการบริการทางการศึกษานอกระบบเรียนใน 3 ด้าน คือ

1. ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน เยาวชนสตรีมีความต้องการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 72.38 รองลงมาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 24.76 และระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนต่ำสุด คือ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.86 ระยะเวลาที่สะดวกในการเรียนทางไกล คือวันอาทิตย์ภาคเช้า ระหว่างเวลา 09.00 น.-12.00 น. จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 58.10
2. ด้านการให้ทักษะอาชีพ เยาวชนสตรีต้องการเรียนวิชาชีพตัด จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 31.43 รองลงมาเป็นวิชาเสริมสวย จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 24.76 วิชาช่างยนต์ มีจำนวนต่ำสุด คือ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.90 ช่วงเวลาที่สะดวกในการเรียนวันอาทิตย์ภาคเช้า ระหว่างเวลา 09.00 น - 12.00 น. จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 56.19 ต้องการเรียนกับอาจารย์ของศูนย์ ฯ จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71
3. ด้านการให้ข่าวสารข้อมูล ต้องการจัดศูนย์การเรียนในโรงงาน จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 61.90 ระยะเวลาสะดวกในการติดตามข่าวสารข้อมูลในเวลาพักกลางวัน หรือหลังเลิกงาน จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 100

บทที่ 5

สรุปผล วิทยานิพนธ์ และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย คือ

1. เพื่อศึกษาทัศนะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร ในกิจกรรม 3 ด้าน คือ การให้ความรู้พื้นฐาน การให้ทักษะอาชีพ และการให้ข่าวสารข้อมูล

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมตามอายุ ระดับการศึกษา สถานที่ทำงาน รายได้ ที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน 3 ด้าน คือ ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน ด้านการให้ทักษะอาชีพ และด้านการให้ข่าวสารข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมในโครงการยูนิเซฟที่มีอายุระหว่าง 11 - 25 ปี และทำงานอยู่ในโรงเรียนอุตสาหกรรม ประมงขนาดใหญ่ ในโรงงานอุตสาหกรรมประมงขนาดเล็ก และในเรือประมงหรือหมู่บ้าน ในเขตจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 350 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มอย่างมีขั้นตอน โดยสุ่มมาร้อยละ 30 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 105 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม ที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ คือ อายุ ระดับการศึกษา สถานที่ทำงาน รายได้จากการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติหรือความคิดเห็น ความรู้สึกที่เห็นด้วยต่อการจัดการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 3 ช่วงคะแนน โดยจำแนกทัศนคติที่มีต่อการจัดการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ในกิจกรรม 3 ด้าน คือ ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน มีจำนวน 10 ข้อ ด้านการให้ทักษะอาชีพ มีจำนวน 10 ข้อ และด้านการให้ข่าวสารข้อมูล มีจำนวน 10 ข้อ รวมทั้งสิ้น 30 ข้อ

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการนำแบบสัมภาษณ์ไปดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง เป็นรายบุคคล และสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย ระหว่างเดือน กรกฎาคม ถึง สิงหาคม 2536 จนครบตามจำนวนเยาวชนสตรีทั้งหมด 105 คน คิดเป็น ร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้วิจัย ได้ใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ

2. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของทัศนคติกับการจัดการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้านและโดยรวม

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทักษะหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนที่จัดโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร ในกิจกรรม 3 ด้าน คือ ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน ด้านการให้ทักษะอาชีพ และด้านการให้ข่าวสารข้อมูล โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นรายด้าน และโดยรวมเพื่อจำแนกตามตัวแปร ระดับการศึกษา รายได้ จากการทํางานโดยใช้ t-test

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนที่จัดโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อจำแนกตามตัวแปรที่แบ่งได้ตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป คือ อายุ และสถานที่ทํางาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - way Analysis of Variance) และเมื่อพบความแตกต่างจึงนำไปทดสอบความแตกต่างเป็นราย ๆ โดยใช้วิธีของนิวแมนคูลส์ (Newman Keuls Method)

5. วิเคราะห์ทักษะหรือข้อเสนอแนะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกเรียนในทักษะที่เห็นด้วยกับการจัดบริการและทักษะทั่ว ๆ ไป โดยการวิเคราะห์จากเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์กิจกรรม 3 ด้าน คือ ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน ด้านการให้ทักษะอาชีพ และด้านการให้ข่าวสารข้อมูล โดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. ในการศึกษาทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม ที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ที่จัดโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร มีดังนี้

1.1 เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม มีทักษะต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ที่จัดโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม และรายด้านมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

1.2 เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษา
นอกโรงเรียนในด้านการให้ความรู้พื้นฐาน ด้านการให้ทักษะอาชีพ และด้านการให้ข่าวสาร
ข้อมูลมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

2. เมื่อเปรียบเทียบทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัด
บริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ที่จัดโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร
จำแนกตามตัวแปร คือ อายุ ระดับการศึกษา สถานที่ทำงาน และรายได้จากการทำงาน
พบผล ดังนี้

เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มี อายุ ระดับการศึกษา สถานที่ทำงาน
และรายได้จากการทำงาน แตกต่างกันในทักษะต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน
ในกิจกรรม 3 ด้าน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ทักษะหรือความคิดเห็นของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัด
บริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ที่จัดโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร
ในกิจกรรม 3 ด้าน คือ

3.1 ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม
ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดการเรียนแบบทางไกล ที่จัดโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
แต่อยากให้มีห้องเรียนเป็นสัดส่วน ถ้าหากเป็นไปได้ อยากให้มีการสอนหนังสือตอนพักเที่ยง

3.2 ด้านการให้ทักษะอาชีพ เยาวชนสตรีภาคแรงงานนอุตสาหกรรมส่วนใหญ่
อยากให้มีแหล่งข่าวสารข้อมูลในรูปของศูนย์การเรียนในโรงงาน รองลงมาคือ การจัดมุมหนังสือ
ในโรงงาน แต่ในรูปแบบนิทรรศการนั้นมีความสนใจน้อย

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนในด้านการให้
ความรู้พื้นฐานในรูปแบบการศึกษาทางไกลนั้น ควรมีห้องเรียนเป็นสัดส่วน มีครูผู้สอน หรือ
จัดสอนในช่วงเวลาพักเที่ยง ด้านการให้ทักษะอาชีพนั้นควรเป็นอาชีพที่เพิ่มรายได้ ระยะ
เรียนสั้น ผู้สอนควรเป็นอาจารย์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ด้านการให้ข่าวสารข้อมูล
ควรจัดในลักษณะของศูนย์การเรียนมากกว่าการจัดนิทรรศการ และควรให้มีกิจกรรมร่วมกันบ่อย ๆ

อภิปรายผล

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ อภิปรายผลได้ดังนี้คือ

1. เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมมีทัศนคติต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกระบบโรงเรียน ในกิจกรรม 3 ด้าน โดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.86$) แสดงว่าการจัดบริการทางการศึกษานอกระบบโรงเรียน ในด้านการให้ความรู้พื้นฐาน ด้านการให้ทักษะอาชีพและด้านการให้ข่าวสารข้อมูล ที่จัดโดยศูนย์การศึกษานอกระบบโรงเรียน จังหวัดสมุทรสาครอยู่ในระดับที่น่าพอใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความรู้ทางสายสามัญมีประโยชน์ หรือมีความจำเป็นต่องานที่ทำและวิชาชีพ ก็สามารถนำมาเสริมรายได้อีกทางหนึ่ง โดยทางศูนย์การศึกษานอกระบบโรงเรียนจัดบริการ โดยทั่วไปเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้สนใจได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนตามความสนใจและเลือกเรียนได้ตามความต้องการของตนเอง และการศึกษาข่าวสารข้อมูลก็สามารถศึกษาค้นคว้าได้ ในรูปแบบของการจัดมุมหนังสือศูนย์การเรียนหรือนิทรรศการได้ในช่วงเวลาพักผ่อน หรือหลังเลิกงานซึ่งเป็นการศึกษาหาความรู้ยามว่างดีกว่าจะหันเหไปด้านอื่น ๆ ที่ไม่เกิดประโยชน์

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมมีทัศนคติต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนทั้ง 3 ด้าน ใกล้เคียงกัน คือ ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน ($\bar{X} = 1.86$) ด้านการให้ทักษะอาชีพ ($\bar{X} = 1.87$) และด้านการให้ข่าวสารข้อมูล ($\bar{X}=1.87$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากิจกรรมทั้ง 3 ด้าน ต่างก็มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันและงานที่ทำโดยอภิปรายเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมมีทัศนคติต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกระบบโรงเรียน ด้านการให้ความรู้พื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.86$) เมื่อแยกเป็นรายข้อพบว่า เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมมีทัศนคติต่อการบริการด้านการให้ความรู้พื้นฐาน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางที่เป็น เช่นนี้อาจเป็นเพราะการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ สามารถเพิ่มพูนความรู้ให้สูงได้และมีประโยชน์ต่องานที่ทำ

การเรียนรู้ที่สะดวก เมื่อเรียนสามารถทำงานร่วมกันได้ และสถานที่เรียนก็เป็นที่ยอมรับของสังคม เพราะเป็นการจัดของส่วนราชการวิธีการเรียนก็ไม่ยุ่งยากและไม่เลือกกลุ่มเป้าหมายที่จะปฏิบัติเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้ที่พลาดโอกาสทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียนฉบับที่ 6 (2530 - 2534) ในลักษณะของการเร่งขยายการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ให้กว้างขวางและทั่วถึงและสนับสนุนให้ประชาชนที่ขาดโอกาสทางการศึกษาได้มีโอกาสศึกษาต่อ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2534 : 34 - 35)

1.2 ด้านการให้ทักษะอาชีพ เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมมีทัศนคติต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนด้านการให้ทักษะอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.87$) เมื่อแยกเป็นรายข้อ พบว่าเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมมีทัศนคติต่อการจัดบริการในด้านการให้ทักษะอาชีพส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง คงเป็นเพราะวิชาชีพที่จัดสอนตรงตามความสนใจของผู้เรียน เรียนจบแล้วสามารถนำไปประกอบอาชีพเป็นรายได้เสริม หรือเป็นอาชีพใหม่ได้ การเรียนก็เหมาะกับทุกเพศทุกวัย การจัดเวลาเรียนก็สะดวกและเหมาะสม และผู้สอนก็มีความรู้ความสามารถเป็นที่เชื่อถือได้ค่าเล่าเรียนก็ไม่แพง เรียนแล้วก็ได้ผลคุ้มค่าและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายข้อ 1 นโยบายการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคคล ของแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 พ.ศ. (พ.ศ. 2535 - 2539) (สนอง ศิริกุลวัฒนา 2535 : 36) และสอดคล้องกับงานวิจัยของยุทธนา ปิยะจันทร์ (2531 : 206) ที่พบว่าเยาวชนมีความต้องการและสนใจที่จะอบรมเพิ่มเติมในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการฝึกทักษะอาชีพ

1.3 ด้านการให้ข่าวสารข้อมูล เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมมีทัศนคติต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนด้านการให้ข่าวสารข้อมูล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.87$) เมื่อแยกเป็นรายข้อพบว่าเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมมีทัศนคติต่อการจัดบริการในด้านการให้ข่าวสารข้อมูลที่จัดโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน บัณฑิตวิทยาลัย และหน่วยงานการสูงที่สุด อาจเป็นเพราะการจัดกิจกรรมร่วมกัน ทำให้เกิดการรู้จักซึ่งกันและกัน

สามารถแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นต่อกันได้ สร้างความรักความสามัคคีให้เกิดแก่หมู่คณะ ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาที่ดีต่อไปได้ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เหมาะแก่วัยของเยาวชนเหล่านี้เป็นอย่างยิ่ง ซึ่งการจัดกิจกรรมนั้นเน้นการควรคำนึงถึงวัยและความสนใจของเยาวชนด้วย (เสาวนีย์ เสนาสู 2529 : 45 - 49)

2. เมื่อเปรียบเทียบทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีอายุต่างกันต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนใน 3 ด้าน พบว่ามีทักษะหรือความคิดเห็นต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนที่จัดโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร ใน 3 ด้าน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าในการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนนั้นเป็นการจัดบริการให้กับผู้ที่พลาดโอกาสทางการศึกษาทุกเพศทุกวัย ทั้งงานชนบททางไกลและในโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันในด้านการศึกษา การจัดการเรียนการสอนก็สะดวกและง่ายต่อการเรียนว่าเรียน จึงทำให้เกิดความสนใจอยากเรียนและอาจกล่าวได้ว่าเยาวชนสตรีในวัยนี้เป็นวัยใกล้เคียงกัน คือ มีอายุตั้งแต่ 11-25 ปี ซึ่งเยาวชนในวัยนี้ยังคงมีความคิดเห็นไปในแนวเดียวกันไม่แตกต่างกันมากนัก นอกจากนั้นยังเข้าร่วมในโครงการยูนิเซฟเหมือนกันอีกด้วย

3. เปรียบเทียบทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนในกิจกรรม 3 ด้าน พบว่าเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันคือ การจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนที่จัดโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ในกิจกรรม 3 ด้าน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ได้ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากเยาวชนสตรีที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือพ้นเกณฑ์บังคับแล้ว เมื่อมาทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งในการทำงานไม่ได้แยกคนแยกอายุ และระดับการศึกษา จึงทำให้เยาวชนสตรีเหล่านี้มีโอกาสทำงานร่วมกัน ทั้งผู้ที่มีระดับการศึกษาน้อยกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จนถึงผู้ที่จบสูงกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จึงมีสภาพเป็นคนงานด้วยกัน จะเห็นการให้บริการต่าง ๆ

ทางการศึกษาที่ทางโรงงานจัดให้หรือทางศูนย์ฯจัดให้ จะมีมากน้อยไม่แตกต่างกัน เพราะในโอกาสที่จะได้รับกิจกรรมต่าง ๆ มีช่วงเวลาเท่า ๆ กันและเหมือน ๆ กัน การดำเนินชีวิตก็ใกล้เคียงกัน ผลการวิจัยของ ศุภลักษณ์ อารีย์สว่างวงศ์ (2525 : 130 - 139) ที่วิจัยพบว่า พนักงานหญิงส่วนใหญ่ระดับการศึกษาจบชั้นประถมศึกษา ซึ่งทำให้ค่าจ้างและสวัสดิการโอกาสในการทำงาน การเลื่อนตำแหน่งไม่ได้เท่าที่ควร

4. เปรียบเทียบทัศนะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีสถานี่ทำงานต่างกันต่อการจัดการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนในกิจกรรม 3 ด้าน พบว่าทัศนะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะเยาวชนที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ นั้นทำงานในตำแหน่งหน้าที่การงานระดับเดียวกัน เพราะส่วนใหญ่อยู่ในระดับคนงาน พื้นฐานความต้องการทางด้านการศึกษานอกโรงเรียน จะมีเพียงให้ความร่วมมือสนับสนุนโครงการหรือการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมแต่ละโรงงานเยาวชน ต่างมีความสัมพันธ์ในด้านการงานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน อยู่ใกล้เคียงกัน จึงมีความผูกพันกันโดยความเป็นเพื่อนร่วมกัน ดังนั้นลักษณะของทัศนะหรือความคิดเห็นส่วนใหญ่จะมองถึงส่วนรวมเป็นเกณฑ์ อีกประการหนึ่งนิสัยคนไทยตามลักษณะโดยทั่วไปนั้น จะไม่ยอมทำงานคนเดียวหรือไม่อยากเด่น ทำอะไรก็จะทำตามเพื่อน เป็นต้น แต่หากมีเวลาว่างหรือมีกิจกรรมพิเศษ เยาวชนสตรีเหล่านี้ก็สนใจเพียงเพื่อให้มีรายได้เพิ่ม หรือเสริมจากที่มีอยู่เท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชองกูเลีย (Chongulila. 1977 : 279 - 280) พบว่าสตรีในชนบทของไทยมีความรู้ความสามารถในการทำงานน้อย แต่มีเวลาว่างมากและมีความสนใจที่จะหารายได้เพื่อช่วยเหลือครอบครัว และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเอ็นนิวส์ (Ennew. 1982 : 551 - 563) ที่พบว่า การใช้แรงงานเด็กในประเทศจาไมกา (Jamaica) เด็กในครอบครัวจะเป็นตัวของตัวเองตั้งแต่อายุน้อย โดยเฉพาะเด็กหญิงในครอบครัวที่มีหัวหน้าครอบครัว เป็นสตรีจะต้องรับผิดชอบงานทั้งหมด แทนการดาของคนที่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน เพื่อหารายได้มาเลี้ยงครอบครัว

5. เปรียบเทียบทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีรายได้ต่างกัน ต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนในกิจกรรม 3 ด้าน พบว่า ทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีรายได้ต่างกัน มีทักษะต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้ เพราะเยาวชนสตรีที่มีรายได้แน่นอนนั้นจะเป็นรายได้ที่คงที่ ส่วนรายได้นั้นแน่นอนนั้นบางครั้งทำงานในรูปของการจ้างเหมา จึงทำให้ค่าจ้างที่ได้รับบางครั้งมากหรือได้เงินเยอะและในการครองชีพสามารถนำมาใช้ตัวเฉลี่ยกันได้ และเมื่อนำมาเฉลี่ยแล้วทำให้พบว่ารายได้ใกล้เคียงกับเยาวชนสตรีส่วนที่มีรายได้แน่นอน จึงทำให้สภาพฐานะความเป็นอยู่หรือความคิดจึงไม่แตกต่างกัน

6. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียนที่จัดโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร

6.1 ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน พบว่า เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดการเรียนการสอนแบบทางไกลที่ทางศูนย์ฯ จัดให้ แต่อยากให้มีการจัดการสอนมากกว่าการจัดกิจกรรม หรือให้มีห้องเรียนที่แน่นอนและเวลาที่สะดวกในการเรียน จะเป็นช่วงเวลาภาคเช้าระหว่างเวลา 09.00 น. - 12.00 น. ของวันอาทิตย์ ซึ่งเป็นวันหยุดหรือวันว่างของเยาวชนสตรี

6.2 ด้านการให้ทักษะอาชีพ พบว่า เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่สนใจเรียนวิชาชีพที่เป็นประโยชน์กับตนเองหรืองานที่ทำ และความคิดที่จะพัฒนาทักษะของตนให้สูงขึ้น เพื่อจะเป็นการขยายพื้นฐานในการทำงานในลำดับต่อไป เพราะวิชาชีพที่ต้องการมาก คือ วิชาพิมพ์ดีด รองลงมาคือ เสริมสวย และตัดเย็บเสื้อผ้า แสดงให้เห็นว่า เยาวชนสตรีส่วนใหญ่ มุ่งที่จะทำงานในสำนักงานมากกว่าที่จะทำงานเป็นคณงานในโรงงานอุตสาหกรรมหรือในเรือประมงซึ่งเป็นธรรมชาติของผู้ใช้แรงงานมักอยากที่จะทำงานในสำนักงาน เพราะถือว่าเป็นงานที่สบายกว่าและการจัดการสอนนั้นเยาวชนสตรีเหล่านี้มีความเชื่อถือผู้สอน

ที่เป็นอาจารย์จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน มากกว่าผู้สอนที่มาจากบุคคลผู้ชำนาญการภายนอก

6.3 ด้านการให้ข่าวสารข้อมูล พบว่า เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่อยากให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จัดศูนย์การเรียนรู้ในโรงงานอุตสาหกรรมมากกว่า แห่งอื่นรองลงมาคือจัดมุมหนังสือ เพราะจะทำให้สะดวกต่อการศึกษาหาความรู้ข่าวสารข้อมูล ต่าง ๆ ในช่วงเวลาว่างหรือพักงาน และอยากมีกิจกรรมร่วมกันบ่อย ๆ ในรูปแบบของการจัด นันทนาการหรือสันทนาการ หรือการเล่นเกมส์เบ็ดเตล็ดต่าง ๆ ตามแต่เวลาและโอกาส

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการศึกษาทัศนะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม ที่มีต่อการจัด บริการทางการศึกษานอกโรงเรียนที่จัดโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาครนั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. จากผลการวิจัยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ควรจัดการระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้กับเยาวชนสตรีกลุ่มนี้
2. ควรจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนในช่วงวันหยุด เพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนสตรีสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้
3. ในด้านการจัดวิชาชีพ ควรเป็นวิชาชีพที่เสริมรายได้ง่ายต่อการเรียน มีระยะเวลาเรียนสั้น โดยปฏิบัติและควรจัดทั่วราชอาณาจักรให้ผู้เรียนบ้าง เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสหาประสบการณ์ตรงและแปลกใหม่ทำให้การมองโลกได้กว้างขึ้นน่าจะเป็นด้านตลาดและแหล่งผลิต
4. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองของเยาวชนเข้าใจถึงความสำคัญของการศึกษาที่จะให้กับบุตรหลานเพื่ออนาคตในวันข้างหน้า
5. เนื่องจากโครงการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมประมง เป็นโครงการนำร่องโดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากยูนิเซฟ ซึ่งมีระยะเวลาและงบประมาณน้อย และผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ถือได้ว่าเยาวชนหรือเจ้าของโรงงานพอใจและเข้าใจในกิจกรรม

เพราะเจ้าของโรงงานต่างให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี ดังนั้นรัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณ เพื่อย้ายโครงการต่อเนื่องโครงการยูนิเซฟนี้ไปยังโรงงานต่าง ๆ ที่มีอีกเป็นจำนวนมากใน จังหวัดสมุทรสาคร

6. ควรขยายการจัดการบริการทางการศึกษาออกโรงเรียน เข้าไปยังโรงงานอุตสาหกรรม ทั่ว ๆ ไปทุกโรงงาน โดยขอความร่วมมือจากเจ้าของหรือผู้จัดการโรงงาน ในการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตของบุคลากรในโรงงานของตนเอง เช่น การจัดมุมหนังสือในโรงงาน การจัดที่อ่านใน โรงงาน ห้องสมุดโรงงาน อุทยานการศึกษาในโรงงาน การนำสื่อวีดีทัศน์ให้พนักงานได้ชม ยามว่าง หรือพักเที่ยงหรือพักรับประทานอาหาร ตามสาระเนื้อหาที่บุคลากรสนใจหรือวัตถุ ประสงค์ของโรงงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรทำการศึกษาทัศนะของเยาวชนทั้งเพศชายและหญิง ที่เป็นผู้ใช้บริการของ ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน ซึ่งได้แก่ นักศึกษาสายสามัญ นักศึกษาวิชาชีพ ตลอดจนผู้นำท้องถิ่น หรือประชาชนทั่วไป เพื่อเป็นพื้นฐานในการนำไปวางแผนในการจัดการบริการทางการศึกษาออก โรงเรียนได้ถูกต้อง และตรงตามทัศนะของกลุ่มเป้าหมายที่จะให้บริการ
2. ควรทำการศึกษาทัศนะของเจ้าของโรงงาน ผู้จัดการ หรือสถานประกอบการ เพื่อจะได้ทราบถึงทัศนะที่ทางโรงงานอุตสาหกรรมจะได้เอื้อประโยชน์ หรือจัดการแก่เยาวชน หรือผู้ที่ทำงานอยู่ในโรงงานนั้นได้อย่างเหมาะสม และต่างก็ไม่เสียผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน
3. ควรศึกษาทัศนะของผู้ปกครองในทุกสาขาอาชีพ เพื่อจะได้ทราบถึงวัตถุประสงค์ หรือการมองอนาคตของลูกหลานตนเองไปในทิศทางใด เพื่อจะได้เสนอแนะหรือแนะนำให้ เข้าใจได้ถูกทางในการที่จะวางแผนหรืออนาคตแก่บุตรหลานในภายภาคหน้า

บรรณานุกรม

กรรณิการ์ เลาเหล่งแสง. การใช้เวลาว่างของคนงานสตรีที่พักในหอพักของบริษัท

โรงงานทอผ้ากรุงเทพ จำกัด. วิทยานิพนธ์ สส.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2521.

การศึกษานอกระบบ, สมาคม. ประชุมทางวิชาการเรื่อง การศึกษาบทบาทการศึกษา

นอกระบบต่อการขยายตัวทางอุตสาหกรรม ณ โรงแรมบางกอกพาเลซ เอกสาร
หมายเลข 7. กรุงเทพฯ : 2531.

การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. เรื่องนำรู้เกี่ยวกับการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ :

หนึ่งจัดการพิมพ์, 2524.

. แผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534).

กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2530.

การศึกษานอกโรงเรียน, ศูนย์ฯ. คู่มือดำเนินงานโครงการจัดการศึกษาให้กับเยาวชน

ภาคแรงงานอุตสาหกรรมประมง โดยการสนับสนุนจากองค์การยูนิเซฟ. ราชบุรี :

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง, 2533.

คณะกรรมการเยาวชนแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเด็กและเยาวชน 5 ปี

(2525 - 2529). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2529.

ณรงค์ศักดิ์ กุลจินต์, งานบริการการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา.

เบญจา ชื่นไพบูลย์, ปรัชญาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ :

ม.ป.ท., 2526.

ปทุม นิคมานนท์. การศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2528.

บุญ วิจารณ์พานนท์. รายงานการประชุมศึกษาเรื่อง อิทธิพลทางสังคมต่อเยาวชน.

กรุงเทพ ฯ : สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย, 2524. อัดสำเนา

พล ศรีภักยา. ทัศนะของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษาของศูนย์การศึกษา

นอกโรงเรียนจังหวัดสระบุรี. ปริญญาโท ศึกษ.ม. กรุงเทพ ฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524, อัดสำเนา.

พาณิชย์จังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงาน. ข้อมูลการตลาดจังหวัดสมุทรสาคร ประจำปี 2536.

สมุทรสาคร : มหาชัยการพิมพ์, 2536.

ไพศาล หวังพานิช. วิธีการวิจัย. กรุงเทพ ฯ : สำนักทดสอบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2513.

ยิ่ง กิระติบุรณะ. หน้าที่และบทบาทของฝ่ายแผนงานและโครงการของศูนย์ศึกษานอกโรงเรียน

จังหวัด. ราชบุรี : ม.ป.ท., 2528.

รจนา สกลรัตน์และคณะ. รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาวะทางสังคมของเด็กผู้ถูกใช้

แรงงาน. กรุงเทพ ฯ : ม.ป.ท., 2529, เอกสารโรเนียว.

ศุภลักษณ์ อารีย์สว่างวงศ์. วิเคราะห์สภาพการใช้แรงงานสตรีในบริษัทข้ามชาติ ศึกษา

เฉพาะกรณีบริษัทโทรอัมส์ อินเตอร์เนชันแนล (ประเทศไทย) จำกัด. วิทยานิพนธ์

สส.ม. กรุงเทพ ฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525. อัดสำเนา.

ศรีสวรรค์ แสงวิจิตร. รูปแบบการจัดการศึกษานอกโรงเรียนให้ผู้ใช้แรงงานในโรงงาน

อุตสาหกรรมในเขตจังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพ ฯ :

มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2531. อัดสำเนา.

สนอง ศิริกุลวัฒนา. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539).

กรุงเทพ ฯ : สำนักพิมพ์ ไอเดียสแควร์, 2535.

สมุทรสาคร, ศูนย์ ฯ. แผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ฉบับที่ 6 (2530 - 2534).

: ม.ป.ท., 2531.

สุจิตต์ เอี่ยมละออ. ความสนใจและโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนของ
แรงงานสตรี กรณีศึกษาในเขตนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์

ศศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535.

สุรางค์รัตน์ วศินารมย์และภาวนา พัฒนศรี. รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการทำงาน
และแนวโน้มพฤติกรรมของแรงงานเด็กที่ทำงานตลาดค้ารุ่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร.

กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ ฯ : มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก, 2529. อัดสำเนา.

สุรางค์รัตน์ อรรถศาสตร์ศรี. สภาพการใช้แรงงานเด็กในโรงงานอุตสาหกรรมแถวในเขต
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,

2527.

อรทัย อาจอ่านและ เคอร์รี่ ริชเตอร์. แรงงานเด็กในภาคอุตสาหกรรมประมง กรณีศึกษาจังหวัด
สมุทรสาคร. กรุงเทพฯ ฯ : สถาบันประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2532.

อัฒณี บุรณานนท์. การศึกษานอกระบบของลูกจ้างไทย. วิทยานิพนธ์ สส.ม. กรุงเทพฯ ฯ :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2536. ถ่ายเอกสาร.

อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาร. การสุ่มตัวอย่างทางการศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : ม.ป.ท.,
2532.

อุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงาน ทำเนียบโรงงานอุตสาหกรรมของจังหวัดสมุทรสาคร.
สมุทรสาคร : ม.ป.บ.

Choangulia, Satasays. The role of Rural Woman in Contributing to Family Income Programmess as Organized by the Girl Guides Associatio of Thailand. Bangkok : Friedrich Ebert Stiftung, 1977.

Cronbach, Lee Joseph. Essentials of Psychological Testing. 3rd ed. New York : Haper and Row, 1970.

Detray, Dennis. Children's work activities in Malaysia. Population and Development Review, 1983.

Ennew, Judith. Family Structure, Unemployment and Child Labour in Jamaica. Development and change, 1982.

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. 5th ed. Tokyo : Mc.Graw - Hill Book Company, 1981.

Traza, Dug. Women work in Asia. Struggling to Service, 1981.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสัมภาษณ์

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจแบบสัมภาษณ์

ที่ ทม 1007/3003

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

11 ธันวาคม 2535

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดปทุมธานี, จังหวัดสมุทรสงคราม,
ศึกษานิเทศก์กรมการศึกษานอกโรงเรียน

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายอมร จันทร์ตา เป็นนิสิตปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

x

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความช่วยเหลือในการศึกษาค้นคว้า
เพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม
ที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดสมุทรสาคร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความควบคุมดูแลของ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เสาวนีย์ เลวลย์ ประธาน

อาจารย์รุ่งใจ แสงพันธุ์ กรรมการ

สิ่งที่นิติกรขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสัมภาษณ์

บัณฑิตวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้
และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

สมพร บัวทอง

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย โทร.2584119

ภาคผนวก ข

**แบบสัมภาษณ์ทัศนะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม
ที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน
ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร**

แบบสัมภาษณ์ทัศนะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม ที่มีต่อการจัด
บริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดสมุทรสาคร
คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้สร้างขึ้น เพื่อใช้ในการวิจัย เรื่อง " ทัศนะของเยาวชน
สตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม ที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ของศูนย์
การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดสมุทรสาคร " เพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการ
จัดการศึกษานอกโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตรงตามทัศนะและความต้องการ
อย่างแท้จริงของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม ในการตอบแบบสัมภาษณ์นี้ไม่มีผล
ใด ๆ ต่อหน้าที่การงานของผู้ถูกสัมภาษณ์ ฉะนั้นขอให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้ตอบข้อความตาม
ความเป็นจริง 2 แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ มีข้อความแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อความเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็น ความรู้สึก ที่มีต่อการจัดบริการทางการศึกษา
นอกโรงเรียน ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดสมุทรสาคร

ตอนที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด เพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้มีโอกาส
แสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

3. ในแต่ละตอนของแบบสัมภาษณ์ จะมีรายละเอียดและวิธีการตอบแบบ
สัมภาษณ์ไว้เรียบร้อยแล้ว

แบบสัมภาษณ์ทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม ที่มีการจัดบริการ
ทางการศึกษานอกโรงเรียน ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดสมุทรสาคร

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์

คำชี้แจง ขอให้ผู้สัมภาษณ์เขียนเครื่องหมาย / ลงในวงกลม ☐ หน้าข้อความ

ที่เป็นจริงที่ผู้ถูกสัมภาษณ์จะตอบเป็นข้อ ๆ

1. อายุ ☐ ระหว่าง 11 - 15 ปี
☐ ระหว่าง 16 - 20 ปี
☐ ระหว่าง 21 - 25 ปี
2. ระดับการศึกษา
☐ ต่ำกว่า ป.6 - ป.6
☐ สูงกว่า ป.6
3. ปัจจุบันทำงานอยู่
☐ โรงงานอุตสาหกรรมประมงขนาดใหญ่
☐ โรงงานอุตสาหกรรมประมงขนาดเล็ก
☐ ในเรือประมงหรือหมู่บ้านประมง
4. รายได้จากการทำงาน
☐ แน่นนอน
☐ ไม่แน่นอน
5. ภูมิลำเนาเดิม
☐ จังหวัดสมุทรสาคร
☐ อําเภอมืองสมุทรสาคร
☐ อําเภอบ้านแพ้ว
☐ อําเภอกระทุ่มแบน
☐ อยู่ต่างจังหวัด จังหวัด.....

6. อาชีพเดิม

- ☐ ทาไร่
- ☐ ทานา
- ☐ ทาสวน
- ☐ รับจ้าง
- ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ทักษะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดสมุทรสาคร 3 ด้าน คือ ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน ด้านการให้ทักษะ
อาชีพและด้านการให้ข่าวสารข้อมูล

คำชี้แจง ผู้สัมภาษณ์เขียนเครื่องหมาย / ในช่องทักษะที่ผู้ถูกสัมภาษณ์เห็นด้วย
มาก ปานกลาง น้อย ในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนของ
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร

x

ที่	กิจกรรม	ทัศนคติที่เห็นด้วย			บันทึก รายละเอียด
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	
1	<u>ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน</u> ท่านมีความเข้าใจการจัดการศึกษาผู้ใหญ่				
2	ความรู้ บ.6 มีความจำเป็นต่องานที่ท่านอยู่				
3	ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนให้ประโยชน์ ต่องานที่ท่านทำ				
4	การที่ศูนย์ ฯ จัดการศึกษาผู้ใหญ่ทำให้ท่าน อยากเรียนสูงขึ้น				
5	ความรู้ที่ได้รับจากศูนย์ฯ เป็นที่ยอมรับของ สังคม				

ที่	กิจกรรม	ทักษะที่เห็นด้วย			บันทึก รายละเอียด
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	
6	วิธีเรียนแบบทางไกลที่ศูนย์ฯ จัด ท่านพอใจ เรียนวิธีนี้				
7	หากเรียนต่อโอกาสที่ท่านจะเรียนจบหลักสูตร				
8	การจัดเวลาเรียนและวิธีเรียน ศูนย์ ฯ อำนวยความสะดวกต่อผู้เรียน				
9	การติดต่อกับศูนย์ ฯ ได้รับความสะดวก				
10	ท่านสามารถหาความรู้จากศูนย์ ฯ ได้				

ที่	กิจกรรม	ทัศนคติที่เห็นด้วย			บันทึก รายละเอียด
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	
11	<u>ด้านการให้ทักษะอาชีพ</u> ประเภทของวิชาชีพตรงตามความสนใจ ของผู้เรียน				
12	การจัดเวลาเรียนวิชาชีพมีความเหมาะสม				
13	ท่านมีความสนใจที่จะเรียนวิชาชีพจากศูนย์ ฯ				
14	การเรียนวิชาชีพจากศูนย์ ฯ ทำให้ท่านมี โอกาสหารายได้เพิ่มขึ้น				
15	วิทยากรที่ทางศูนย์ ฯ จัดสอนมีความรู้				
16	การจัดเนื้อหาวิชาชีพของศูนย์ ฯ จัดได้ เหมาะสม				

ที่	กิจกรรม	ทักษะที่เห็นด้วย			บันทึก รายละเอียด
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	
17	<u>ด้านการให้ข่าวสารข้อมูล</u> วิชาที่ศูนย์ ฯ จัดให้สามารถนำไป ประกอบอาชีพ				
18	การเรียนวิชาชีพมีประโยชน์ต่อผู้เรียน				
19	วิชาชีพที่ศูนย์ ฯ จัดเหมาะกับผู้เรียน ทุกเพศ ทุกวัย				
20	วิชาที่ศูนย์ ฯ จัดเป็นการให้โอกาสแก่ ผู้ที่พลาดโอกาสในการศึกษา				
21	ท่านได้รับการเกี่ยวกับข่าวสารข้อมูลที่ศูนย์จัด				
22	ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลของศูนย์ ฯ จาก หน่วยประชาสัมพันธ์หรือเจ้าหน้าที่ศูนย์ ฯ				

ที่	กิจกรรม	ทักษะที่เห็นด้วย			บันทึก รายละเอียด
		มาก	ปาน	น้อย	
23	ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลของศูนย์ ฯ จาก สถานีวิทยุ วบถ.8				
24	ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลจากที่อ่านหนังสือ ประจำหมู่บ้าน				
25	ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลจากการเข้าร่วม โครงการยูนิเซฟ				
26	ท่านได้รับข่าวสารข้อมูลจากการจัดกิจกรรม ต่าง ๆ ของศูนย์ ฯ				
27	กิจกรรมของศูนย์ ฯ ทุกครั้งท่านให้ความสนใจและร่วมมือ				
28	ข่าวสารและเกร็ดความรู้ที่ทางศูนย์ ฯ จัด ให้ครบทุกด้าน				

ที่	กิจกรรม	ทัศนคติที่เห็นด้วย			บันทึก รายละเอียด
		มาก	ปาน	น้อย	
29	การเสนอข่าวสารของศูนย์ ฯ น่าสนใจ				
30	กิจกรรมเล่นการและนันทนาการ (กีฬา กรีฑา หรือเกมส์ต่าง ๆ) ที่ศูนย์ ฯ จัดให้ ประชาชน ท่านคิดว่าเหมาะสม				

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์ปลายเปิด ให้นักสัมภาษณ์แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการบริการ
ทางการศึกษานอกโรงเรียน ใน 3 ด้าน คือ ด้านความรู้พื้นฐาน ด้านทักษะอาชีพ
และด้านข่าวสารข้อมูล

คำชี้แจง ให้นักสัมภาษณ์แสดงความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการบริการทางการ
ศึกษาของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อจะได้เป็นแนวทางใน
การจัดการศึกษานอกโรงเรียน ให้นักสัมภาษณ์และตรงตามความต้องการของ
ประชาชน และสามารถนำไปใช้ในการชีวิตประจำวันหรือเพื่อเป็นการเสริมอาชีพที่มี
อยู่ต่อไป

ด้านความรู้พื้นฐาน

1. ถ้าท่านมีโอกาสหรือมีเวลาว่าง ท่านอยากเรียนต่อในระดับ

และเวลาที่ท่านสะดวกในการเรียน

☐ เช้า 09.00 - 12.00 น.

☐ ปาย 13.00 - 16.00 น.

☐ เย็น 17.00 - 20.00 น.

☐ อื่น ๆ

ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่จัดโดยศูนย์ฯ

.....

ข้อเสนอแนะและข้อแก้ไข

.....

ด้านทักษะอาชีพ

2. ท่านคิดว่าทางศูนย์ ฯ ควรจัดสอนวิชาชีพอะไร

☐ วิชา

☐ ช่วงเวลาใด

☐ วัน

☐ เวลา

3. ศูนย์ ฯ ควรหาวิทยากรจากที่ใด จึงจะตรงกับวิชาที่ท่านต้องการ

ชื่อสถานที่ทำงานของวิทยากร

สอนวิชา

ข้อเสนอแนะให้แก้ไข

.....

ด้านข่าวสารข้อมูล

4. ท่านต้องการให้ศูนย์ ฯ จัดบริการข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับความ
เหตุการณ์ทางสังคมในรูปแบบใด

.....

เวลาใด

5. ท่านมีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษา
นอกโรงเรียน เพื่อให้ตรงกับความต้องการ และได้ประโยชน์
แก่ตัวท่าน หรือเพื่อนร่วมงานอย่างไร

..... ผู้สัมภาษณ์

(.....)

...../...../..... วัน เวลาสัมภาษณ์

ภาคผนวก ค

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535 - 2539)

แผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539)

วัตถุประสงค์ นโยบาย มาตรการ ของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7

(พ.ศ. 2535 - 2539)

วัตถุประสงค์

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) จะมุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของพลเมือง โดยเน้นให้มี คุณธรรม จริยธรรม ปัญญา และมีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ ตลอดจนมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถพึ่งตนเองและดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุข ภายใต้การปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เริ่มสร้างสรรค์ และนำการพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่เหมาะสม และสามารถช่วยในการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นไป อย่างมีกระบวนการและราบรื่นสอดคล้องกับเงื่อนไขข้อจำกัดด้านทรัพยากร สภาพความจำเป็นของแต่ละบุคคล ชุมชน และสังคม รวมทั้งก่อให้เกิดความสมดุลและเชื่อมโยงในการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และ วัฒนธรรม ตลอดจนความสัมพันธ์อันดี มีความผสมกลมกลืนและได้รับประโยชน์ร่วมกันจากการพัฒนา ทั้งเมืองและชนบท

นโยบายและมาตรการในการพัฒนาการศึกษา

1. นโยบายการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคคล

เร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาผู้เรียนช่วงอายุ 0 - 18 ปี โดยมุ่งเน้นการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการพื้นฐานตามวัย และมุ่งให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ปัญญาและมีความสามารถพื้นฐานในการคิดแก้ไขปัญหาดำรงชีวิตปรับตัวและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคตได้อย่างเหมาะสม มีทักษะพื้นฐานในการ

ดำรงชีวิตและทักษะวิชาชีพในการประกอบสัมมาอาชีพะตามสภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจ สังคม และตลาดแรงงาน มีความซาบซึ้งและตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมของท้องถิ่น ของชาติและมีความเข้าใจในศิลปะและวัฒนธรรมนานาชาติ มีการพัฒนาค่านิยม ที่ถูกต้องทั้งทางเศรษฐกิจสังคม การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตลอดจนมีสุขภาพ พลานามัยที่สมบูรณ์

มาตรการ

1. ส่งเสริมและสนับสนุนบทบาทของสถานบันการศึกษาในการประสาน

ความร่วมมือกับสถาบันทางสังคมอื่น ดำเนินการใช้การศึกษา อบรมและสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่กลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน อันได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก ครูสมรสครูอาจารย์ ผู้เผยแพร่ศาสนา นักสื่อสารมวลชน และร่วมมือกันจัด กิจกรรมและบริการในรูปแบบทั้งหลาย โดยคำนึงถึงการตอบสนองความต้องการพื้นฐาน ของเด็กและเยาวชนตามวัย และการปลูกฝังคุณลักษณะ อุบนิสัยการสร้างค่านิยม คุณธรรม และจริยธรรมที่พึงประสงค์ของสังคมไทยให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดไป เพื่อพัฒนาเด็ก และเยาวชนให้มีความเจริญเติบโตทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม

2. ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน เนื้อหาสาระของหลักสูตร สื่อการ เรียนการสอน การวัดผลการเรียน ตลอดจนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรง เรียนเพื่อส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนในทุกด้านโดยเน้น

2.1 การตระหนัก สำนึก และการปฏิบัติจริงเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ และความประพฤติดีที่ถูกต้องดีงาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องความมีวินัย ความสามัคคี ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบต่องานและสังคม ความขยัน ความประหยัด ความอดทน ความเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี และการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

2.2 การฝึกสังเกต พิจารณา คิด และค้นหาความรู้และค้นคว้าหาเหตุผล ความจริง ความถูกต้อง คุณโทษของสิ่งต่าง ๆ ตลอดจนกระตุ้นความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และความคิดในการนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาอย่างมีระบบ

2.3 การฝึกฝนทักษะพื้นฐานและทักษะเฉพาะที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ โดยเน้นการเสริมสร้างความสามารถในด้านต่าง ๆ เช่น ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ประเทศ การคำนวณ การจัดการ และการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ

2.4 การปลูกฝังให้เกิดความซาบซึ้งและตระหนักในคุณค่าของศิลปะ และวัฒนธรรมของท้องถิ่นของชาติ และให้ความรู้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจใจศิลปะและวัฒนธรรมนานาชาติ

2.5 การปลูกฝังความเข้าใจ และพัฒนาค่านิยมที่ถูกต้อง ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนการใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

2.6 การสร้างความเข้าใจและให้มีพฤติกรรมที่ถูกต้องเกี่ยวกับโภชนาการ การกีฬา การออกกำลังกาย การพักผ่อน การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีความเหมาะสมตามเพศและวัยและสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น มีสุขนิสัยที่ถูกต้องรวมทั้งจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและเชื้ออำนวยการให้มีสุขภาพและสมรรถภาพที่ดี

2.7 การวิจัยและพัฒนาเพื่อปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน หลักสูตร สื่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้การพัฒนาเด็กและเยาวชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และให้มีการนำผลการดำเนินงานไปใช้อย่างกว้างขวางทั่วถึงทั้งประเทศ

2. นโยบายการศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เร่งพัฒนาการศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งส่งเสริมการเรียนการสอนทางด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เพื่อสนองตอบต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมในยุคนใหม่ อันจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ และการรักษาคุณภาพของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

มาตรการ

1. พัฒนาหลักสูตร เนื้อหาสาระ และกระบวนการเรียนการสอนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ในทุกระดับการศึกษา เพื่อให้ทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการและได้มาตรฐานสากล โดยเฉพาะในกระบวนการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ฯ ให้เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา สำหรับวิทยาศาสตร์ฯ เน้นกระบวนการคิดค้นคว้าหาข้อเท็จจริง และการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
2. กำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์จนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อเป็นพื้นฐานสำคัญในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน หรือการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น เพื่อให้ทันกับความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนทางด้านวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์มากขึ้น โดยสร้างแรงจูงใจ เช่น การให้ทุนการศึกษา การประกันการมีงานทำหลังสำเร็จการศึกษา การได้รับค่าตอบแทนการทำงานสูงเป็นพิเศษ การส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานเป็นต้น
4. ส่งเสริม และสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการเรียนการสอน การวิจัยในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีระดับบัณฑิตศึกษาให้เพิ่มขึ้นทั้ง ในด้านจำนวนสาขา และปริมาณผู้เรียน และคุณภาพทางวิชาการ เพื่อสร้างกำลังคนและสร้างขีดความสามารถในการวิจัยและการพัฒนาเทคโนโลยีที่จำเป็นให้เกิดขึ้นในประเทศไทย

5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวิจัย การสร้างและพัฒนาเทคโนโลยีบนพื้นฐานด้านทรัพยากรที่มีอยู่ ตลอดจนการรักษาคุณภาพของสิ่งแวดล้อม รวมทั้งให้มีการถ่ายทอดความรู้พื้นฐานกับความรู้สมัยใหม่ที่เป็นสากล ทั้งในลักษณะการจัดให้มีการเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาพื้นบ้านในห้องเรียน และในลักษณะการนำความรู้สากลสมัยใหม่ไปประยุกต์ใช้กับชุมชน

6. ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้ประชาชนได้รับรู้อย่างรวดเร็ว กว้างขวางและทั่วถึง

3. นโยบายการกระจายโอกาสทางการศึกษา

เร่งกระจายโอกาสทางการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษาอย่างกว้างขวาง และเป็นธรรมแก่กลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจ สังคม และกลุ่มชนต่างวัฒนธรรม ตลอดจนจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษ

มาตรการ

1. ขยายบริการทางการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ที่ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งผู้ที่พลาดโอกาสทางการศึกษาในพื้นที่ต่าง ๆ ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ได้แก่ กลุ่มผู้ยากไร้ในชนบทและในเขตชุมชนแออัด กลุ่มชนต่างวัฒนธรรม กลุ่มสตรี กลุ่มผู้สูงอายุ เป็นต้น

2. ให้ทุนการศึกษาและเปิดโอกาสทางการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาสทางด้านเศรษฐกิจให้มากยิ่งขึ้น โดยจัดบริการการศึกษานอกโรงเรียนให้นอกเหนือจากการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน

3. ขยายและพัฒนารูปแบบ วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับความสามารถพิเศษ เช่น ด้านวิทยาศาสตร์และการกีฬา เป็นต้น และกลุ่มที่มีความผิดปกติหรือด้อยทางร่างกายสมอง และจิตใจ

4. ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการรับหรือการคัดเลือกเข้าศึกษาในระดับและประเภทการศึกษาต่าง ๆ โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษา เพื่อกระจายโอกาสในการเข้ารับการศึกษแก่ผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม

4. นโยบายการศึกษาระดับพื้นฐาน

เร่งปรับปรุงการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้เป็นการศึกษาระดับพื้นฐาน และขยายการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้ผู้จบประถมศึกษาได้เข้าเรียนมากขึ้น

มาตรการ

1. ปรับปรุงหลักสูตรและวิธีการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามรูปแบบและวิธีขยายการศึกษาระดับพื้นฐาน คือ "ให้มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ตลอดจนความแตกต่างระหว่างบุคคลและให้สนองความต้องการของผู้เรียนให้มากที่สุด โดยให้มีโครงสร้างของหลักสูตรประกอบด้วย 3 กลุ่มวิชาใหญ่ คือ กลุ่มสมรรถภาพพื้นฐาน กลุ่มวิชาการ และกลุ่มประสบการณ์อาชีพ โดยกลุ่มสมรรถภาพพื้นฐานนั้นต้องจัดให้เด็กทุกคนได้เรียนและได้รับประสบการณ์จากการเรียนอย่างเดียวกัน ส่วนกลุ่มวิชาการและประสบการณ์อาชีพนั้น จัดให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ในสัดส่วนมากหรือน้อยแตกต่างกันไประหว่างเด็กที่เรียนในเมืองกับในชนบท

2. เปรียบเทียบบริการการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งการศึกษาในระบบ โรงเรียนและนอกโรงเรียนในรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย จัดให้มีระบบการถ่ายโอน หน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์จากการทำงาน ประกอบอาชีพมา เทียบเป็นหน่วยการเรียนรู้และให้มีระบบการถ่ายโอนหน่วยการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา ในสังกัดเดียวกันและต่างสังกัด และระหว่างการเรียนรู้ในระบบโรงเรียนและการศึกษา นอกโรงเรียน

3. จัดให้มีระบบประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้ผู้ปกครองและเด็กเห็นความสำคัญ และเห็นประโยชน์ของการเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในลักษณะที่เป็นรูปแบบอย่างกว้างขวาง และจริงจัง

5. นโยบายการศึกษาเพื่อป้องกันและเครือข่ายการเรียนรู้

เร่งจัดการศึกษาให้มีลักษณะเป็นเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย ในรูปแบบและวิธีการให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคคล ชุมชนและสังคม ทั้งนี้ เพื่อ ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

มาตรการ

1. จัดการศึกษาในระบบโรงเรียนและการศึกษานอกโรงเรียนให้สนับสนุนและ ประสานสัมพันธ์กันเป็นเครือข่าย เพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องและจัดให้มี ระบบการเทียบโอนหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจัดระบบได้ตามความจำเป็น เจือจางและข้อจำกัดของแต่ละบุคคล

2. ประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษา การวิจัยและพัฒนาเพื่อหา รูปแบบการประสานงานในลักษณะเป็นเครือข่าย รวมทั้งเพื่อยกระดับภูมิปัญญา และความสามารถในการแก้ไขปัญหาของคนในท้องถิ่น โดยมีการประสานความร่วมมือกันระหว่าง สถาบันอุดมศึกษาในส่วนกลางในส่วนภูมิภาค สถานศึกษาระดับต่าง ๆ องค์กรเอกชน และมูลนิธิ เพื่อการพัฒนาสถานประกอบการชุมชนและแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. เปิดช่วงอายุของผู้เรียนให้กว้างขึ้น ในทุกระดับและประเภทการศึกษา เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นแก่ผู้เรียนวัยต่าง ๆ ในการเข้าศึกษา และให้ผู้เรียนสามารถ เรียนรู้ได้ตลอดชีวิต

4. ส่งเสริมบทบาทของสถาบันทางศาสนา ให้เป็นเครือข่ายในการเรียนรู้ของ ชุมชน

5. ส่งเสริมการให้บริการความรู้โดยผ่านสื่อมวลชนในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งวิทยุ โทรทัศน์

สิ่งพิมพ์และสื่อทางไกล เพื่อกระจายองค์ความรู้ไปสู่ประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

6. นโยบายการศึกษาเพื่ออาชีพ

เร่งรัดจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ตลอดจน ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพในทุกระดับและประเภทการศึกษา ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถที่จะเป็นผู้ประกอบการได้ด้วย

มาตรการ

1. เปร่งร้ดค้ให้หน่วยงนหรือองค์กรที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคน ทำการศึกษาและทบทวนถึงความต้องการกำลังคนอย่างสมำเสมอและต่อเนื่องเพื่อปรับแผนและเปร่งร้ดการผลิตกำลังคนให้สอดคล้องและตอบสนองต่อการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศ
2. จัดให้มีกลไกสำหรับเชื่อมโยงระหว่างสถาบันการศึกษาและกอบการ เพื่อการให้ข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกันอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานและประสานการจัดการศึกษาและการฝึกอบรรมร่วมกัน
3. ให้มีการจัดฝึกอาชีพระยะสั้นเพื่อยกระดับช่างฝีมือของสถานประกอบการและการฝึกฝึกอบรรมก่อนเข้าทำงานตลอดจนการฝึกอบรรม เพื่อเพิ่มทักษะการประกอบอาชีพ ความความต้องการของท้องถิ่นและตลาดแรงงาน
4. ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างทักษะการบริหารและการจัดการและปลูกฝังนิสัยรักที่จะเป็นผู้ประกอบการ ตลอดจนให้มีการฝึกปฏิบัติเพื่อสามารถออกไปประกอบอาชีพได้
5. ให้มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินการจัดฝึกอบรรมการวิจัยและพัฒนาโดยการร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน
6. ให้มีการจัดสรรทรัพยากร และประสานการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชน เพื่อผลิตกำลังคนให้เพียงพอและสอดคล้องสนองต่อการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศ

7. นโยบายครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

เร่งรัดปฏิรูปการฝึกหัดครู รวมทั้งพัฒนาครูประจำการ และยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู เพื่อให้ได้ครูที่มีคุณภาพสามารถปฏิบัติงานที่ให้บริการตามวัตถุประสงค์และนโยบายของแผนพัฒนาการศึกษาได้อย่างแท้จริง ตลอดจนให้มีปริมาณการผลิตครูที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการในแต่ละระดับประเภทการศึกษา

มาตรการ

1. ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานประสานให้มีการปฏิบัติการฝึกหัดครู การพัฒนาครูประจำการ และการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู โดยการพัฒนาวิทยาลัยครูจำนวนหนึ่งให้เป็นสถาบันเฉพาะทางที่มีความเชี่ยวชาญด้านวิชาชีพครู เป็นสถาบันวิจัยและพัฒนา รวมทั้งเป็นศูนย์วิชาการของวิชาชีพครู เพื่อสร้างครูที่มีคุณลักษณะ เจตคติ และอุดมการณ์ของความเป็นครูอย่างแท้จริง และให้มีการปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคลในสายวิชาชีพครูให้เหมาะสม ตลอดจนพัฒนาระบบการเลือกสรรและสร้างแรงจูงใจเพื่อให้ผู้ที่มีความสามารถและมีคุณสมบัติที่เหมาะสมเข้าเรียนครู และเข้าสู่อาชีพครู

2. เร่งรัดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการวิจัยและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน รวมทั้งเทคโนโลยีทางการศึกษาและดำเนินการให้ครูได้นำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการเรียนการสอนอย่างจริงจัง โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการศึกษาและสนับสนุนและส่งเสริมครูให้ดำเนินการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง และมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานอันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพให้ดียิ่งขึ้น

3. จัดกระบวนการเรียนการสอน การฝึกอบรม การนิเทศ การวัดและประเมินผล เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสอนเชิงคิดวิเคราะห์ ตลอดจนเสริมสร้างคุณธรรมและความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบของครูให้แก่นักศึกษาครู และครูอาจารย์ประจำการในทุกระดับการศึกษา

4. สนับสนุนครู อาจารย์ ให้พัฒนาความรู้ความสามารถในการวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูและศาสตร์อื่น ๆ โดยเฉพาะในด้านวิทยาศาสตร์พื้นฐาน วิทยาศาสตร์การเกษตร การวิจัยเพื่อการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น การให้บริการแก่ชุมชนเพื่อเพิ่มศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเอง ตลอดจนการทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ตลอดจนเอกลักษณ์ของท้องถิ่นและของชาติ

5. ปรับปรุงการใช้บุคลากรทางการศึกษาระหว่างระดับ สาขาวิชา และพื้นที่บริการ เพื่อให้สามารถใช้บุคลากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด

6. ให้สถาบันผลิตครู หน่วยงานใช้ครู หน่วยมาตรฐานการผลิตและหน่วยมาตรฐานใช้ครูร่วมกันกำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูและเกณฑ์การใช้ครู พร้อมทั้งประสานงานในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และวิชาชีพเฉพาะทางที่เกี่ยวข้องให้แก่ครูก่อนประจำการและครูประจำการทุกระดับการศึกษา

7. เร่งผลิตครู อาจารย์ในสาขาวิชาชีพที่มีความขาดแคลนเป็นพิเศษ เช่น สาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์สุขภาพ เป็นต้น โดยให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ พร้อมทั้งให้สถาบันผลิตครูเปิดโอกาสให้นักศึกษาครูได้เรียนวิชาชีพอื่นเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพครูให้ดียิ่งขึ้น

8. นโยบายการบริหารและการระดมสรรพกำลังเพื่อการจัดการศึกษา

ดำเนินการให้หน่วยงานการศึกษาในส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษามีความคล่องตัว ในการบริหารและการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนให้ท้องถิ่นและชุมชน รวมทั้งสถาบันทางศาสนาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างกว้างขวางดำเนินการให้ผู้เรียน โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษามีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาอย่างเหมาะสม และส่งเสริมให้สถานศึกษาของรัฐทุกระดับระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา

มาตรการ

1. ดำเนินการปฏิรูประบบบริหารการศึกษา เพื่อให้หน่วยงานการศึกษาในส่วนภูมิภาคและสถานศึกษามีอำนาจในการบริหารและการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้นและให้หน่วยงานส่วนกลางหน้าที่กำหนดนโยบาย วางแผน กำหนดมาตรฐาน ติดตามและประเมินผล การศึกษา พร้อมทั้งเร่งรัดให้คณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัด ทบทวนที่ประสานในด้านการวางแผนและใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ปรับปรุงระบบบริหารสถาบันอุดมศึกษา ให้มีความคล่องตัวและเอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ
3. สนับสนุนให้หน่วยธุรกิจ อุตสาหกรรม องค์กรเอกชน และองค์กรชาวบ้านจัดหรือมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชนและท้องถิ่นในทุกขั้นตอน
4. ให้มีการปรับปรุงค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนรับภาระค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา ในสัดส่วนที่เหมาะสมมากขึ้นพร้อมทั้ง

เพิ่มความช่วยเหลือแก่ผู้ที่ยังขาดฐานะทางเศรษฐกิจให้มีโอกาสได้รับการศึกษาระดับนี้มากขึ้น

5. ส่งเสริมให้สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษาอย่างกว้างขวาง เช่น ทหารายได้จากบริการวิชาการ การรับบริจาค การหาผลประโยชน์ในทรัพย์สินของสถานศึกษา การจัดตั้งมูลนิธิหรือกองทุนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อหาผลประโยชน์มาใช้ในการจัดการศึกษา เป็นต้น

6. จัดหาทรัพยากรที่จำเป็นต่อการพัฒนาการศึกษา โดยระดมทรัพยากรจากทุกแหล่งทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ และส่งเสริมสนับสนุนให้มีการประสานงานด้านการจัดการศึกษาทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

7. ส่งเสริมการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการวิจัยและพัฒนา

8. ปรับปรุงการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ สำหรับการจัดการศึกษาให้แก่สถานศึกษาทุกประเภทให้มีความเหมาะสมและเป็นธรรมมากขึ้น

9. นโยบายการศึกษาเอกชน

สนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและให้มากขึ้น โดยเฉพาะการศึกษาที่นอกเหนือจากการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาที่เป็นความต้องการเฉพาะของกลุ่มคน

มาตรการ

1. ส่งเสริมบรรยากาศการลงทุนทางการศึกษาของเอกชน โดยจะไม่ขยายการศึกษาในพื้นที่และในสาขาวิชาที่เอกชนสามารถจัดได้อย่างเพียงพอและมีคุณภาพดีอยู่แล้ว พร้อมทั้งสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาโดยการให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการตลอดจนทรัพยากรอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

2. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานประกอบการจัดการบริการการศึกษาและฝึกอบรมเพื่อปรับกำลังคนให้เหมาะสม ตลอดจนเพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น
3. ปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เอื้อต่อการส่งเสริมสนับสนุนให้เอกชน ทั้งในและต่างประเทศมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น

10. นโยบายระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาการศึกษา

เร่งพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสาร และสารสนเทศทางการศึกษาและที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้สามารถนำไปใช้ในการวางแผนการบริหารและการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการ

1. พัฒนาโครงสร้างและระบบงานสารสนเทศ และวางเครือข่ายประสานระบบข้อมูลทางการศึกษา ตลาดแรงงาน และที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ให้ครอบคลุมทั้งระดับระหว่างประเทศและในระดับประเทศ (กระทรวง ทบวง) จังหวัด อำเภอและสถานศึกษา
2. พัฒนาศักยภาพทางการศึกษาทุกระดับให้เข้าใจและเห็นความสำคัญของระบบข้อมูลรวมทั้งพัฒนาศักยภาพที่ทบทวนในด้านข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมีข้อมูลที่ถูกต้องทันสมัยและรวดเร็วทันการเพื่อสนองตอบต่อการวางแผนตัดสินใจในทุกระดับ

ภาคผนวก ค

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539)

แผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539)

วัตถุประสงค์ หลักการ นโยบาย และมาตรการในแผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน
ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539)

วัตถุประสงค์

แผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539)
 ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน มีวัตถุประสงค์หลักดังนี้ (สนอง ศิริกุลวัฒนา 2535 :
 35 - 45)

1. มุ่งพัฒนาประชากรในชาติให้มีคุณลักษณะตามนโยบายของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ กล่าวคือ มีคุณธรรม มีปัญญา มีสมรรถภาพในการดำรงชีวิต มีทักษะในการประกอบอาชีพและมีความรับผิดชอบ ในฐานะสมาชิกของสังคม ทั้งในแง่การศึกษา นอกโรงเรียนจะมุ่งให้
 - 1.1 พัฒนาผู้รับบริการให้เป็นผู้สนใจใฝ่รู้ มีเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ทางเลือกที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิต
 - 1.2 ำให้การบริการข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต การประกอบอาชีพ การพัฒนาชุมชน และสังคม ำให้ทันการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และสังคม
 - 1.3 พัฒนาประชาชนให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จะตัดสินใจ เลือกประกอบอาชีพอย่างเหมาะสม และมีช่องทางในการพัฒนาอาชีพ
 - 1.4 เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และการมีส่วนร่วมในการพัฒนา รวมทั้งปลูกฝังให้เห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม
2. เพื่อกระจายโอกาสและความเป็นธรรมทางการศึกษาไปสู่ประชาชน ภายใต้อาณาเขต

3. เพื่อพัฒนารูปแบบและวิธีการจัดการศึกษาตลอดชีวิต โดยเน้นการพัฒนา
เครือข่ายการเรียนรู้

4. เพื่อพัฒนาศักยภาพการบริหารงานของกรมการศึกษานอกโรงเรียน
ให้สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

หลักการ

แผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539)
มุ่งให้การศึกษานอกโรงเรียนแก่ประชากรของประเทศ โดยมีหลักการ ดังนี้

1. การศึกษาตลอดชีวิต การจัดการศึกษานอกโรงเรียนควรเป็นการสร้าง
เครือข่ายการเรียนรู้ที่จะเชื่อมโยงการเรียนรู้ในชุมชน และจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อ
ให้การศึกษานานาชาติ

2. ความกว้างขวางและเป็นธรรม การจัดการศึกษานอกโรงเรียนทุกระดับ
และทุกระบบควรจัดอย่างกว้างขวางทั่วถึงและเป็นธรรม เพื่อให้แต่ละบุคคลที่มีความ
แตกต่างในด้านเพศ วัย และฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งที่อยู่ในเมืองหรือชนบท
อันทุรกันดารห่างไกลมีโอกาสเข้ารับบริการการศึกษานอกโรงเรียนที่เหมาะสมกับ
ความต้องการ ความถนัดและความสนใจ ของแต่ละบุคคลได้อย่างตลอดเวลาและ
ต่อเนื่องตลอดชีวิต

3. ความสอดคล้อง การจัดการศึกษานอกโรงเรียน ควรจัดให้สอดคล้องกับ
สภาพปัญหาความต้องการของบุคคลและชุมชน ตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่
เหมาะสม บนพื้นฐานของความเป็นจริงและความเป็นไปได้ โดยเน้นให้กลุ่มเป้าหมาย
รู้จักตนเอง รู้จักชุมชนที่อยู่อาศัยตลอดจนตระหนักถึงความจำเป็นและความต้องการที่จะ
พัฒนาตนเองและชุมชน ให้ก้าวหน้าไปในทิศทางที่พึงประสงค์

4. การบูรณาการ การจัดการศึกษานอกโรงเรียน ควรจัดในลักษณะบูรณาการ ทั้งในแง่เนื้อหาที่จะครอบคลุมสภาพปัญหาของกลุ่มเป้าหมายและในแง่วิธีการที่จะส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมโยงและผสมผสานกันระหว่างการศึกษาพื้นฐานเพื่อการดำรงชีวิต การให้บริการข่าวสาร ข้อมูลและทักษะในการประกอบอาชีพและการเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติในสังคม เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาที่ครบถ้วนสมบูรณ์

5. ความสมดุล การจัดการศึกษานอกโรงเรียนควรจัดให้กลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาอย่างมีสมดุลระหว่างการพัฒนาทางวัตถุและจิตใจ ระหว่างมนุษย์ สังคม และธรรมชาติ ระหว่างการส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การปรับปรุงวัฒนธรรม ที่เป็นรากเหง้าของชาติให้สมัยใหม่ และระหว่างการพัฒนาความสามารถที่ยืนหยัดพึ่งพาตนเอง ในขณะที่เดียวกันก็มีความผูกพันที่จะเกื้อกูลพึ่งพาซึ่งกันและกันระหว่างประชาชนในชาติ

6. การระดมสรรพกำลัง การจัดการศึกษานอกโรงเรียนถือเป็นหน้าที่ต่อสังคมของประชาชนทุกคน ทั้งองค์กรของรัฐและเอกชน ตลอดจนองค์กรสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ จึงควรให้มีการระดมสรรพกำลัง โดยมีกรมการศึกษานอกโรงเรียน ทัพหน้าที่ประสานงาน เพื่อจัดการศึกษานอกโรงเรียนในรูปแบบที่เหมาะสมกับผู้รับบริการ และศักยภาพของหน่วยงาน

กลุ่มเป้าหมายของกรมการศึกษานอกโรงเรียน

ตามหลักการของการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ประชาชนทุกเพศทุกวัย ควรมีโอกาสได้รับบริการการศึกษาตามความเหมาะสม ความสนใจและความถนัด แต่ในฐานะที่เป็นหน่วยงานของรัฐซึ่งมีภารกิจในการสร้างเสริมความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษากกรมการศึกษานอกโรงเรียนจะให้ความสำคัญเป็นพิเศษ กับกลุ่มเป้าหมายสำคัญ 2 กลุ่ม ได้แก่

1. ผู้ที่ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ ผู้ไม่รู้หนังสือ ผู้ออกจาก
ระบบการศึกษากลางคัน ผู้ที่จบการศึกษามัธยมศึกษาแล้วไม่ได้ศึกษาต่อ ประชาชนในชนบท
ผู้สูงอายุ เด็กเร่ร่อนเด็กถูกทอดทิ้ง ที่อยู่นอกระบบโรงเรียน สตรี คนพิการ กลุ่มชนที่มี
ลักษณะเฉพาะ

2. ผู้ที่จะต้องเข้าสู่สังคมที่มีการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว
โดยเฉพาะประชาชนในเมือง ในชุมชนแออัด ประชาชนในพื้นที่พัฒนาเฉพาะ

กลุ่มเป้าหมายดังกล่าวสามารถจัดกลุ่มออกได้ ดังนี้

1. ด้านพื้นฐานการศึกษา ได้แก่
 - 1.1 กลุ่มผู้ไม่รู้หนังสือ
 - 1.2 กลุ่มผู้ออกกลางคัน
 - 1.3 กลุ่มผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และไม่ได้ศึกษาต่อ
2. ด้านอายุ ได้แก่
 - 2.1 เยาวชน
 - 2.2 ประชาชนในวัยแรงงาน
 - 2.3 ประชาชนผู้สูงอายุ
3. ด้านลักษณะเฉพาะ ได้แก่
 - 3.1 กลุ่มผู้มีฐานะด้อยทางเศรษฐกิจ
 - 3.2 สตรี
 - 3.3 กลุ่มชนที่มีวัฒนธรรมเฉพาะ
 - 3.4 คนพิการ
4. ด้านพื้นที่ ได้แก่
 - 4.1 ประชาชนในเขตพื้นที่เฉพาะทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

- 4.2 ประชาชนในเขตพื้นที่เร่งรัดพัฒนาอันดับ 1
- 4.3 ประชาชนในเขตพื้นที่เป้าหมายตามความมั่นคงของชาติ
- 4.4 ประชาชนในเขตพื้นที่ตามแผนพัฒนาเมือง

นโยบาย

การศึกษาพื้นฐานและต่อเนื่อง

นโยบาย 1 เร่งขยายโอกาสและกระจายความเป็นธรรมในการให้บริการ การศึกษาพื้นฐานและการศึกษาต่อเนื่องที่มีคุณภาพแก่ประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ให้ทั่วถึง เพื่อเป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ การดำรงชีวิตและการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ

มาตรการ

1. ส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้สำหรับกลุ่มเป้าหมายพิเศษ ได้แก่ ชาวไทยภูเขา ชาวไทยใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ชาวไทยใหญ่ คนพิการ ประชาชนบริเวณชายแดน และผู้ไม่รู้หนังสือที่พบใหม่ โดย
 - 1.1 จัดให้มีครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน และอาสาสมัคร ส่งเสริมการรู้หนังสือในพื้นที่กลุ่มเป้าหมาย
 - 1.2 รณรงค์การใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน ในพื้นที่ความมั่นคง แห่งชาติ โดยส่งเสริมการผลิตและใช้สื่อประเภทต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดการใช้ภาษาไทย ในชีวิตประจำวัน

2. ส่งเสริมให้ผู้ที่ออกกลางคัน และผู้ที่ขาดโอกาสที่จะได้รับการศึกษาในระดับประถม และอยู่นอกระบบโรงเรียน ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษาอย่างทั่วถึง โดย

2.1 แสวงหามาตรการที่จะปรับอายุขั้นต่ำของผู้เรียนที่อยู่นอกระบบโรงเรียน จาก 14 ปี เป็น 12 ปี

2.2 ขุดขยายโอกาสการได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา โดยผ่านงานในเรื่องหลักฐานระเบียบและวิธีการจัดการศึกษาที่ไม่เอื้อต่อการได้รับการศึกษาสำหรับผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา

3. สนับสนุนให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานทางการศึกษาในชุมชน มีส่วนร่วมรับผิดชอบการจัดการศึกษาพื้นฐาน และการศึกษาต่อเนื่องในทุกระดับ โดย

3.1 จัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาให้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยผสมผสานแนวทางระหว่างการศึกษาในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน

3.2 ส่งเสริมให้หน่วยงานต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา นอกโรงเรียน โดยแสวงหามาตรการที่เหมาะสมที่จะให้เป็นภารกิจร่วมกันในการจัดการศึกษาในชุมชน

4. ให้มีการดำเนินการขยายโอกาสทางการศึกษาพื้นฐานให้ทั่วถึง จนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดย

4.1 จัดทำแผนปฏิบัติการขยายโอกาสทางการศึกษาในแต่ละจังหวัด โดยการสำรวจข้อมูล กำหนดแนวทางการจัดการศึกษา การใช้จ่ายงบประมาณ การประเมินผลและความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ

4.2 กำหนดแนวทางการนำเงินบำรุงการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน มาส่งเสริมการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจบการศึกษา ระดับประถมศึกษาและไม่ได้ศึกษาต่อ โดยการจัดระบบบริหารงบประมาณ เป็นการเฉพาะ

4.3 ปรับปรุงระเบียบการเก็บค่าเล่าเรียนของการจัดการศึกษา

สายสัมพันธ์ให้เหมาะสมกับสถานภาพของกลุ่มเป้าหมายและวิธีเรียน

5. พัฒนาการเรียนการสอน รูปแบบการจัดสื่อและหลักสูตรการศึกษาพื้นฐาน และการศึกษาต่อเนื่องทุกระดับ โดยให้ความสนใจเป็นพิเศษในเรื่อง

5.1 ปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความรู้เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม การคิดแก้ปัญหาที่ถูกต้อง เห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น

5.2 ส่งเสริมพัฒนาสื่อและตำราเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสัมพันธ์ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันในทุกวิธีเรียน

5.3 พัฒนาหลักสูตรให้มีทางเลือกหลากหลาย เพื่อรองรับการขยาย โอกาสทางการศึกษา รวมทั้งส่งเสริมให้มีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อใช้จัดการศึกษา ให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และความต้องการของผู้เรียน

6. จัดให้มีการเทียบความรู้และประสบการณ์ด้านอาชีพ สำหรับประชาชน ที่อยู่นอกระบบ โรงเรียนเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ โดยจัด ระบบระเบียบวิธี กฎเกณฑ์และ การจัดสอบที่เป็นมาตรฐานเฉพาะ และการประสานงาน ในระบบโรงเรียน รวมทั้งจัดให้มีคลังข้อสอบที่มีคุณภาพเพื่อใช้ในการสอบเทียบความรู้ และประสบการณ์

การศึกษาเพื่อบริการข่าวสารข้อมูล

นโยบาย 2 เร่งรัดพัฒนา เนื้อหา ระบบการเผยแพร่ และการกระจาย การให้บริการข่าวสารข้อมูลออกไปอย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ประชาชนได้รับ และสามารถเข้าถึงประโยชน์จากข่าวสารข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต การประกอบ อาชีพ การพัฒนาชุมชนและสังคมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

มาตรการ

1. ให้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์สภาพของชุมชน ตลอดจนความต้องการของกลุ่มเป้าหมายเพื่อกำหนดลักษณะของเนื้อหาและรูปแบบวิธีการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลในการจัดทำสื่อเพื่อการศึกษาต่าง ๆ
2. ขยายจำนวนแหล่งบริการข่าวสารข้อมูลให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยเพิ่มจำนวนห้องสมุดประชาชนอำเภอ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และแหล่งบริการข่าวสารข้อมูลในรูปแบบอื่น ๆ ให้พอเพียงกับความต้องการของชุมชน
3. พัฒนาห้องสมุดประชาชนให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ โดยมีรูปแบบ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ และเนื้อหาการให้บริการที่หลากหลาย สอดคล้องกับสภาพของชุมชน และมีระบบการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ
4. ให้ห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัดเป็นศูนย์กลางในการจัดเครือข่ายการดำเนินงานระหว่างห้องสมุดประชาชน แหล่งความรู้ และที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน เพื่อให้สามารถเกื้อหนุนแก่กันในการบริหาร การให้บริการสื่อ และวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนงานวิชาการ
5. ให้ชุมชน และเอกชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ในการจัดบริการและเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลท้องถิ่นในรูปแบบของคณะกรรมการห้องสมุดประชาชน อาสาสมัครเจ้าหน้าที่ห้องสมุดประชาชน และการมีส่วนร่วมในการสมทบงบประมาณเพื่อการดำเนินงาน
6. เพิ่มปริมาณและคุณภาพของสื่อประเภทต่าง ๆ ได้แก่ รายการวิทยุ โทรทัศน์ วัสดุทัศนูปกรณ์การเรียนโดยคอมพิวเตอร์ ภาพยนตร์ และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ให้สามารถให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างกว้างขวาง โดยมีการวางแผนการผลิตอย่างมีระบบที่ชัดเจน
7. พัฒนาศักยภาพของหน่วยผลิตและเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลให้มีประสิทธิภาพในการให้บริการที่สามารถส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้อย่าง

ทันเหตุการณ์ และความจำเป็นของประเทศโดยประสานความร่วมมือในการผลิต การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ และจัดระบบการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชน โดยจะให้ความสำคัญในเรื่องเสถียรภาพศึกษา ศูนย์ผลิต รายการโทรทัศน์และวีซีดีเพื่อการศึกษา พิพิธภัณฑ์การศึกษา และการพัฒนาศักยภาพของ การพิมพ์ในเครือข่ายกรมการศึกษานอกโรงเรียน

เครือข่ายการเรียนรู้

นโยบาย 3 เร่งรัดให้มีระบบเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดกระบวนการศึกษา ตลอดชีวิตโดยเน้นการพัฒนาศักยภาพของชุมชนที่จะเป็นศูนย์กลางการจัดกิจกรรมและการใช้ทรัพยากรในการให้การศึกษา ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจน แหล่งวิทยาการอื่น ๆ

มาตรการ

1. ให้พัฒนากระบวนการเชื่อมโยงกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สามารถกระจายโอกาสการได้รับการศึกษา เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพของประชาชนได้อย่างกว้างขวาง
2. จัดให้มีบริการอ้างอิงแหล่งความรู้ต่าง ๆ ในชุมชน เพื่อให้เป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง
3. ส่งเสริมให้ชุมชนมีบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชุมชน โดยมีหน่วยงานของกรมการศึกษานอกโรงเรียนเป็นหน่วยสนับสนุนประสานงานการดำเนินงานจัดเครือข่ายการเรียนรู้ในชุมชน

4. ให้มีการพัฒนาประชาชนและกลไกในระดับท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพของบุคคลและชุมชนได้อย่างผสมกลมกลืน

การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ

นโยบาย 4 เร่งรัดปรับปรุงการจัดการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างทางเศรษฐกิจและการทำงานของประเทศไทยในอนาคต โดยเน้นการพัฒนาฝีมือแรงงานที่ขาดแคลน และการพัฒนาประชาชนให้มีความรู้ความสามารถในการตัดสินใจเลือกช่องทางและการประกอบอาชีพที่เหมาะสม

มาตรการ

1. ปรับปรุงการจัดการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคโดยคำนึงถึงสภาพปัญหาความต้องการและโอกาสในการทำงานที่แตกต่างกันของประชาชนในแต่ละพื้นที่

2. เสริมความพร้อมของสถานศึกษาในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมแก่สังคมไทยในอนาคต โดยให้ความสำคัญในเรื่อง

2.1 การสรรหา และพัฒนาสมรรถภาพของผู้สอนและผู้จัดกิจกรรมการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพที่ขาดแคลนและการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

2.2 การจัดหาวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือให้สอดคล้องกับวิชาชีพสาขาใหม่ที่จะเริ่มดำเนินการ และซ่อมบำรุง รักษา วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่แล้ว

3. ทำให้มีการประสานความร่วมมือการจัดการศึกษาวิชาชีพ ในด้านการจัดสรร และการใช้ทรัพยากรระหว่างองค์กรของรัฐและเอกชน สถานประกอบการ ชุมชน และ แหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยเฉพาะในด้าน

3.1 มาตรการจูงใจให้สถานประกอบการและหน่วยงานด้านอุตสาหกรรม จัดฝึกแรงงานในระดับฝีมือเป็นพิเศษ

3.2 ส่งเสริมและร่วมมือกับหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชนฝึกวิชาชีพ งานทางด้านเทคนิคที่ต้องการความชำนาญเฉพาะอย่าง

4. ริเริ่มแสวงหาแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินการพัฒนาอาชีพ แก่แรงงานกึ่งฝีมือการประกอบธุรกิจขนาดย่อม และการแปรรูปผลผลิตการเกษตร เพื่ออุตสาหกรรม

5. ส่งเสริมให้เกิดรูปแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาอาชีพในลักษณะเรียน ไปพร้อมกับการปฏิบัติงานในสถานที่ทำงานจริง

6. ดำเนินการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ รูปแบบ สื่อและเนื้อหา โดยให้ความสำคัญเป็นพิเศษในเรื่องการแนะแนว กิจกรรม และเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ ผลงานอาชีพ เพื่อเป็นช่องทางในการตัดสินใจเข้าสู่อาชีพ จริยธรรม และคุณธรรมในการ ประกอบอาชีพ การรวมกลุ่มและการรักษาความสมดุลของสิ่งแวดล้อม

การศึกษาเพื่อส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

นโยบาย 5 เร่งรัดพัฒนางานการศึกษานอกโรงเรียนให้เป็นกลไกในการให้ความรู้ แก่ประชาชนเพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ควบคู่ไปกับ ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมต่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ รวมทั้งให้เกิดความ ตระหนักและเห็นคุณค่าในการอนุรักษ์ พัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มาตรการ

1. สนับสนุนให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด และสถานศึกษาอื่น ๆ ในสังกัด กรมการศึกษานอกโรงเรียนมีความพร้อม ด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ ยานพาหนะ และสื่อการเรียนรู้ เพื่อให้เป็นกลไกการให้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การอนุรักษ์และ พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. พัฒนาศักยภาพขององค์กรท้องถิ่นให้เป็นผู้ประกอบการและนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างเสริมความสมดุลของสังคมและชุมชน
3. จัดและผลิตรายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ และสื่อวีดิทัศน์ ตลอดจนสื่อนวัตกรรมทางการศึกษา ในเรื่องวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การอนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนทัศนคติที่ดีและการนำไปใช้ในการดำรงชีวิต และพัฒนาคุณภาพชีวิต
4. ให้มีการส่งเสริมความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในรูปของศูนย์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และพิพิธภัณฑ์การศึกษา เพื่อเป็นหน่วยงานส่งเสริมความรู้และ พัฒนาศักยภาพต่าง ๆ ในชุมชนเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการเพิ่ม ประสิทธิภาพการประกอบอาชีพของประชาชน
5. ให้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาพัฒนาให้เข้ากับความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อให้เกิดวิธีการ แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการประกอบ อาชีพของประชาชน
6. พัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงาน และขยายหน่วยงานเผยแพร่และส่งเสริม ความรู้ความเข้าใจทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนพิพิธภัณฑ์การศึกษา

การระดมสรรพกำลังเพื่อจัดการศึกษานอกโรงเรียน

นโยบาย 6 เร่งระดมสรรพกำลังและประสานงานการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อจัดการศึกษานอกโรงเรียนระหว่างภาครัฐและเอกชน รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้ท้องถิ่นและชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนอย่างกว้างขวางและทั่วถึง

มาตรการ

1. ให้มีการศึกษาศักยภาพและความต้องการในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อวางระบบการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่จัดการศึกษานอกโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ให้มีมาตรการจูงใจในรูปแบบเงินอุดหนุนหรือวิธีอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนประสานงานและการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน
3. ส่งเสริมและสนับสนุน ให้ชุมชนหน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะสื่อมวลชน องค์กรทางศาสนา องค์กรชาวบ้าน ธุรกิจเอกชน และองค์กรสาธารณประโยชน์ มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อเป็นเครือข่ายในการจัดบริการในท้องถิ่นและชุมชน
4. ให้ปรับปรุงโครงสร้างคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ในการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนอย่างกว้างขวาง

การพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน

นโยบาย 7 เร่งปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน โดยพัฒนาระบบสารสนเทศ ระบบการวางแผน วิจัย นิเทศ ติดตาม ประเมินผล เพื่อให้สามารถ

นำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดกิจกรรมและพัฒนางานวิชาการของการศึกษานอกโรงเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการ

1. เร่งพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน โดยสนับสนุนให้หน่วยงานการศึกษานอกโรงเรียนในทุกระดับมีศูนย์ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพและเชื่อมโยงกัน โดยมีเครื่องมือและอุปกรณ์ที่เหมาะสม ทันสมัย และรวดเร็ว
2. ปรับปรุงระบบการวางแผนการศึกษานอกโรงเรียน ให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน ทุกระดับโดยให้มีการวางแผนระดับจุลภาค และกำหนดวิธีการ หรือมาตรการให้ใช้แผน เป็นเครื่องมือในการบริหารงาน
3. พัฒนาระบบการกำกับ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลนโยบาย แผนงาน โครงการและงบประมาณอย่างต่อเนื่อง และ ให้ประสานสัมพันธ์กับทุกหน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อนำผลมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ให้มีการศึกษาวิจัย พัฒนารูปแบบ หลักสูตรวิธีการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน และการพัฒนาวิชาการให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพของผู้เรียน ชุมชน และ สภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

การบริหารเพื่อกิจการศึกษานอกโรงเรียน

นโยบาย 8 เร่งพัฒนาระบบและกลไกการบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพเพื่อกระจายการจัดการศึกษานอกโรงเรียนไปสู่กลุ่มเป้าหมายอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

มาตรการ

1. จัดใช้แผนแม่บทในการพัฒนาบุคลากร แผนกำลังคน ระบบข้อมูลบุคลากร และจัดสรรอัตรากำลังให้เป็นไปตามกรอบอัตรากำลัง โดยจะให้ความสำคัญในการพัฒนาประสิทธิภาพของบุคลากรในกลุ่ม องค์กรท้องถิ่น อาสาสมัคร ผู้สอน ผู้จัดการ ผู้ประสานงาน และผู้บริหารการศึกษาเอกชนโรงเรียน รวมทั้งให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง
2. พัฒนาระบบและรูปแบบการบริหารและการดำเนินงานการศึกษาเอกชนโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพ โดยให้มีศูนย์การศึกษาเอกชนอำเภอในทุกอำเภอ มีศึกษานิเทศก์รับผิดชอบการนิเทศงานการศึกษาเอกชนในทุกกิจกรรม และมีครูอาสาสมัครการศึกษาเอกชนในพื้นที่จำเป็นเร่งด่วน
3. ให้มีการจัดตั้งและขยายงานการศึกษาเอกชนที่เหมาะสมสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนสภาพของท้องถิ่น โดย
 - 3.1 จัดให้มีศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดน ให้เป็นไปตามแผนความมั่นคงแห่งชาติ และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
 - 3.2 จัดให้มีศูนย์บริการทดสอบทางการศึกษาเอกชนให้เป็นหน่วยงานในการทดสอบความรู้และประสบการณ์ในรูปแบบของคลังข้อสอบ
 - 3.3 จัดให้มีศูนย์ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรผู้ดำเนินงานการศึกษาเอกชน ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน และเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการการศึกษาเอกชนระหว่างประเทศตามภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก
 - 3.4 จัดให้มีการทบทวนและปรับโครงสร้างหน่วยงานของกรมการศึกษาเอกชนโรงเรียนให้เหมาะสมกับสภาพการจัดการศึกษาเอกชนที่ขยายตัวมากขึ้น

4. ให้มีการพัฒนาความพร้อมของหน่วยงานในสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียนในเรื่องจำนวนประเภทวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่ให้มีคุณภาพ รวมทั้งปรับปรุงระบบการดำเนินงาน คลังพัสดุให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. ให้มีระบบข้อมูลในการบริหารงบประมาณของทุกหน่วยงานอย่างเป็นปัจจุบัน รวมทั้งให้มีการประสานงานเพื่อปรับปรุงระบบการจัดทำค่าของงบประมาณ การพิจารณาและการอนุมัติงบประมาณให้ไปสู่ระบบงบประมาณแบบแผนงานมากยิ่งขึ้น

6. ปรับปรุงกฎ ระเบียบ และข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องให้เกื้อหนุนต่อการส่งเสริมให้หน่วยงานการศึกษานอกโรงเรียนในส่วนภูมิภาค และสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารการจัดการศึกษานอกโรงเรียนให้มากยิ่งขึ้น

7. ขยายบทบาทความรับผิดชอบงานด้านการบริหารและวิชาการของส่วนภูมิภาค โดยให้มีการทบทวน ติดตาม และตรวจสอบการมอบอำนาจการบริหาร และให้พิจารณาการกระจายอำนาจการบริหารเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงานยิ่งขึ้น

8. ให้พัฒนาระบบการประชาสัมพันธ์งานการศึกษานอกโรงเรียนในทุกระดับ โดยเน้นการสร้างทัศนคติและการเห็นความสำคัญของงานการศึกษานอกโรงเรียน และการศึกษาตลอดชีวิต

9. ให้มีการส่งเสริมสวัสดิการในด้านต่าง ๆ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมการศึกษานอกโรงเรียน

ภาคผนวก ง

ข้อมูลจังหวัดสมุทรสาคร

จังหวัดสมุทรสาคร

สมุทรสาคร หรือที่ประชาชนทั่วไปนิยมเรียกว่า "มหาชัย" เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่บริเวณปากแม่น้ำท่าจีน ห่างจากทะเลสาบประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นเมืองประวัติศาสตร์ที่มีบันทึกไว้ในพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา เมื่อคราวพระเจ้าเสือเสด็จประพาสทางชลมารค

จังหวัดนี้เดิมเรียกกันว่า "ท่าจีน" เป็นชุมชนใหญ่บริเวณอ่าวไทย มีทำเลเหมาะในการพาณิชย์โดยเฉพาะการค้าขายทางเรือกับต่างประเทศ มีเรือสำเภาค้าขายจากประเทศจีนมาจอดเทียบท่าขนถ่ายสินค้าเป็นประจำ จนเป็นที่รู้จักทั่วไปและนิยมเรียกกันติดปากว่า "ท่าจีน"

ต่อมาในปี พ.ศ. 2490 ซึ่งเป็นสมัยสมเด็จพระเจ้าจักรพรรดิ แห่งกรุงศรีอยุธยา ได้โปรดฯ ให้สร้างเมืองใหม่ขึ้นอีกหลายเมืองด้วยมีพระราชประสงค์จะใช้เป็นที่ระดมพลสำหรับสู้รบกับพม่า จึงโปรดฯ ให้ยกฐานะ "บ้านท่าจีน" เป็นเมือง "สาครบุรี" เพื่อให้เป็นเมืองหน้าด่านป้องกันศัตรูที่จะยกมารุกรานทางทะเล จนถึงสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้โปรดฯ ให้เปลี่ยนเมืองสาครบุรี เป็น "เมืองสมุทรสาคร"

ในสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ซึ่งถือได้ว่าเป็นจุดหนึ่งของการปฏิรูประบอบราชการไทย มีการจัดโครงสร้างแบ่งส่วนราชการให้เหมาะสมแยกเป็นกระทรวงตามลักษณะงาน แยกราชการทหารกับราชการพลเรือนออกจากกัน และจัดราชการส่วนภูมิภาคเป็นมณฑล เทศาภิบาล เพื่อควบคุมดูแลการบริหารหัวเมืองให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น โดยเฉพาะความคิดที่จะสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ท้องถิ่นในรูปสุขาภิบาล และทรงกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้รวมเมืองสมุทรสาครเข้าเป็นมณฑลนครไชยศรี

จากนั้นในวันที่ 1 เมษายน 2499 ได้มีการประกาศจัดตั้งสุขาภิบาลตำบลท่าฉลอม จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งนับเป็นสุขาภิบาลแห่งแรกของประเทศไทย โดยมีกษัตริย์ ผู้ใหญ่บ้าน และราษฎรร่วมเป็นคณะกรรมการสุขาภิบาล อันเป็นการเริ่มต้นให้เกิดความร่วมมือร่วมใจระหว่างราชการและประชาชนในท้องถิ่นในการพัฒนาตามหลักการกระจายอำนาจการบริหารราชการแผ่นดิน

ต่อมาในปี พ.ศ. 2456 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระบรมราชโองการให้ทางราชการเปลี่ยนคำว่า "เมือง" เป็น "จังหวัด" ทั่วทุกแห่ง "เมืองสมุทรสาคร" จึงได้เปลี่ยนเป็น "จังหวัดสมุทรสาคร" จนทุกวันนี้

สำหรับคำว่า "มหาชัย" เป็นชื่อของคลองที่ขุดขึ้นเพื่อตัดความคดเคี้ยวของคลองโคกขาม อันเป็นสัญลักษณ์แห่งความซื่อสัตย์ของพันท้ายนรสิงห์ที่แต่เดิมตัดมาทะเลออกที่ตัวเมืองท่าจีน

สภาพทางภูมิศาสตร์

1. ที่ตั้ง

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดชายทะเล ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ตอนล่างของภาคตะวันออกของประเทศไทย ประมาณเส้นรุ้งที่ 130 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 องศาตะวันออก ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 30 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ	จดจังหวัดนครปฐม
ทิศใต้	จดอ่าวไทย
ทิศตะวันออก	จดกรุงเทพมหานคร, สมุทรปราการ
ทิศตะวันตก	จดจังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดราชบุรี

2. ขนาด

จังหวัดสมุทรสาครมีพื้นที่ทั้งสิ้น	851,224	ตารางกิโลเมตร
อำเภอเมืองสมุทรสาคร มีเนื้อที่	480,126	ตารางกิโลเมตร
อำเภอกระทุ่มแบน มีเนื้อที่	132,000	ตารางกิโลเมตร
อำเภอบ้านแพ้ว มีเนื้อที่	239,098	ตารางกิโลเมตร

3. ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดชายทะเลมีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า สภาพพื้นที่

โดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม และป่าชายเลน สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1.00 - 2.00 เมตร เขตกันระหว่างทะเลกับแผ่นดินเป็นป่าชายเลนที่ค่อนข้างสมบูรณ์ ยาว 41.8 กิโลเมตร มีเนื้อที่ 16,208 ไร่ แต่พื้นที่บางส่วนได้ใช้เป็นที่ทำนาเกลือ นากุ้ง และเลี้ยงสัตว์น้ำ มีแม่น้ำท่าจีน ไหลผ่านตอนกลางของพื้นที่เขตจังหวัดยาวประมาณ 70 กิโลเมตร ซึ่งเป็นแม่น้ำสาขาหนึ่งของแม่น้ำเจ้าพระยา โดยแยกจากแม่น้ำเจ้าพระยาที่บ้านปากคลองมะขามเฒ่า อำเภอดุสิต จังหวัดชัยนาท แล้วไหลคดเคี้ยวไปตามแนวเหนือขนานกับแม่น้ำเจ้าพระยา

ส่วนพื้นที่ที่อยู่ถัดจากพื้นที่ป่าชายเลนบริเวณชายฝั่งคลองธรรมชาติ และคลองที่ได้ทำการขุดขึ้นเพื่อนำน้ำจืดมาใช้ในการเพาะปลูกพืชเป็นจำนวนมาก ซึ่งจะมีโครงการขุดคลองหลายสาย เชื่อมโยงระหว่างแม่น้ำท่าจีนกับแม่น้ำแม่กลองและแม่น้ำเจ้าพระยา คลองเหล่านี้นอกจากจะช่วยในการระบายน้ำแล้ว ยังใช้ในการชลประทานและการคมนาคมด้วย คลองสำคัญในเขตจังหวัดสมุทรสาคร ที่เชื่อมแม่น้ำท่าจีนและแม่น้ำเจ้าพระยาได้แก่ คลองภาษีเจริญ ยาว 15 กิโลเมตร คลองมหาชัยยาว 12.850 กิโลเมตร และคลองพิทยาลงกรณ์ ยาว 27 กิโลเมตร ส่วนคลองที่เชื่อมระหว่างแม่น้ำท่าจีนกับแม่น้ำแม่กลองได้แก่ คลองดำเนินสะดวก ยาว 35 กิโลเมตร และคลองสุนัขหอน ยาว 20 กิโลเมตร

4. ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดที่อยู่ชายฝั่งทะเลปากอ่าวไทย อยู่ในอิทธิพลของลมบก และลมทะเล รวมทั้งมีมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านทำให้อากาศทั่วไปเย็นและชุ่มชื้น ขณะเดียวกันอากาศร้อนในฤดูร้อนก็รุนแรงมากนัก เนื่องจากมีความชื้นจากลมทะเล ลักษณะของภูมิอากาศแบ่งตามฤดูกาล แบ่งเป็น 2 ฤดู คือ

- ฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือน มีนาคม - พฤษภาคม
- ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือน มิถุนายน - ตุลาคม

ซึ่งอยู่ในช่วงของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ มีฝนตกหนักในช่วงต้นเดือนตุลาคม

5. ประชากร

ประชากรจังหวัดสมุทรสาคร มีประชากรทั้งสิ้น 357,788 คน เป็นชาย จำนวน 177,870 คน เป็นหญิงจำนวน 179,918 คน และแยกตามอำเภอต่าง ๆ ดังนี้

- อำเภอเมืองสมุทรสาคร (ยกเว้นในเขตเทศบาลเมือง) มีประชากร 126,482 คน
- เทศบาลเมืองสมุทรสาคร มีประชากร 52,768 คน
- อำเภอกะทู้ม้วน (ยกเว้นในเขตเทศบาลกะทู้ม้วน) มีประชากร 79,324 คน
- อำเภอบ้านแพ้ว มีประชากร 84,932 คน

6. แรงงาน

จังหวัดสมุทรสาครมีสถานประกอบการที่เป็นโรงงานอุตสาหกรรมที่มีลูกจ้างและไม่มีลูกจ้าง ซึ่งมีสถานประกอบการทั้งหมด 4,209 แห่ง เป็นสถานประกอบการที่มีลูกจ้าง 2,807 แห่ง ไม่มีลูกจ้าง 1,402 แห่ง จำนวนลูกจ้าง 90,889 คน ชาย 33,195 คน หญิง 101,234 คน โดยแยกออกตามอำเภอดังนี้

อำเภอเมืองสมุทรสาคร จำนวนสถานประกอบการ 1,996 แห่ง ไม่มีลูกจ้าง 77 แห่ง มีลูกจ้าง 1,280 แห่ง คนทำงาน 45,237 คน

อำเภอกะทู้ม้วน จำนวนสถานประกอบการ 981 แห่ง ไม่มีลูกจ้าง 260 แห่ง มีลูกจ้าง 721 แห่ง คนทำงาน 48,833 คน

อำเภอบ้านแพ้ว สถานประกอบการ 1,232 แห่ง ไม่มีลูกจ้าง 426 แห่ง มีลูกจ้าง 806 แห่ง คนทำงาน 7,164 คน

7. การจ้างงาน

การว่างงานในช่วงปี 2532 - 2533 จังหวัดสมุทรสาคร มีโรงงานอุตสาหกรรมขยายตัวเข้ามาตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก ปัญหาการว่างงานจึงไม่มี มีแต่ปัญหาขาดแคลนแรงงานซึ่งไม่สามารถหาได้ จากสถิติความต้องการแรงงานที่นายจ้างแจ้งผ่านสำนักงานที่เกี่ยวข้องในปี 2533 มี 4,097 อัตรา แต่มีผู้สมัครงาน 371 คน

8. การประมง

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นแหล่งผลิตและจำหน่าย รวมถึงธุรกิจต่อเนื่องจากกิจการประมงที่สำคัญจังหวัดหนึ่งของไทย ที่ตั้งเหมาะสมของจังหวัดเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้กิจการประมงของจังหวัดขยายตัวออกาไปอย่างกว้างขวาง กล่าวคือ จังหวัดสมุทรสาครอยู่ใกล้กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นแหล่งบริโภคสัตว์น้ำที่สำคัญที่สุดของประเทศ และเป็นที่ตั้งของธุรกิจที่เกี่ยวกับการส่งออกผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ น้าออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ เป็นผลให้ธุรกิจและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำของจังหวัดสมุทรสาคร

ในปี พ.ศ. 2533 กิจการประมงได้รับผลกระทบจากการเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมัน ซึ่งเป็นต้นทุนที่สำคัญที่สุดในการประกอบธุรกิจด้านนี้ กล่าวคือร้อยละ 60 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมดจะเป็นค่าใช้จ่ายของน้ำมันเชื้อเพลิงการเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันเป็นผลทำให้การประมงจำเป็นต้องลดระดับการทำการประมงให้แคบเข้ามา ทำให้ต้องมีปัญหากระทบกระทั่งประเทศเพื่อนบ้าน

ผลผลิตของกิจการประมงในจังหวัดสมุทรสาคร สำหรับปี 2533 มีผลผลิตรวมทั้งสิ้น 181,827.2 ตัน เป็นสัตว์น้ำจืด 3,917.2 ตัน และสัตว์น้ำทะเล 177,910 ตัน ผลผลิตสัตว์น้ำจืดที่สำคัญของจังหวัดก็คือ ปลาไนล์ 1,501 ตัน ปลาสลิด 824 ตัน ปลาช่อน 506 ตัน ปลาดุก 362 ตัน นอกจากนี้เป็นปลาสัตว์น้ำชนิดอื่น และกุ้ง สำหรับสัตว์น้ำทะเล ผลผลิตที่สำคัญได้แก่ ปลาหมึก 40,600 ตัน ปลาทู 9,860 ตัน ปลาลัง 3,600 ตัน หอย 9,000 ตัน ปู 5,600 ตัน กุ้ง 1,050 ตัน นอกจากนั้นเป็นปล และสัตว์น้ำอื่น ๆ

9. การประมง

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในที่เหมาะสม คือ อยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นศูนย์รวมธุรกิจและบริการทุกประเภทของไทย และเป็นศูนย์การค้าติดต่อด้านชายฝั่งต่างประเทศเพียงแห่งเดียว จังหวัดสมุทรสาคร จึงมีความพร้อมที่จะรองรับการขยายตัวทางธุรกิจและอุตสาหกรรมทั้งที่พึ่งตลาดภายในประเทศและที่ต้องพึ่งตลาดต่างประเทศ นอกจากนี้จังหวัดสมุทรสาครยังเป็นจังหวัดชายทะเลจึงเป็นแหล่งธุรกิจที่สำคัญด้านการประมงและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับธุรกิจด้านการประมง การขยายตัวด้านอุตสาหกรรมจึงมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วในจังหวัดสมุทรสาคร จนถึงสิ้นปี พ.ศ. 2533 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมของจังหวัดสมุทรสาครมีรวมทั้งสิ้น 911 โรงงานตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง 410 โรงงาน อำเภอกระทุ่มแบน 460 โรงงาน และอำเภอบ้านแพ้ว 41 โรงงาน จำนวนเงินลงทุนทั้งสิ้น 33,317,522 ล้านบาทจ้างแรงงานรวมทั้งสิ้น 52,186 คนโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรสาครส่วนใหญ่เป็นโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กมีจำนวนถึง 635 โรงงาน ขนาดกลาง 203 โรงงาน และโรงงานขนาดใหญ่มีเพียง 72 โรงงาน โรงงานขนาดใหญ่ประกอบกิจการจำพวกปลากระป๋อง โรงงานปั่นด้ายใยเทียม โรงงานทอผ้า โรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป โรงงานผลิตกระดาษแข็งและกระดาษสีน้ำตาล โรงงานผลิตสีย้อมผ้า โรงงานผลิตอุปกรณ์ทำด้วยยาง ของใช้พลาสติก โรงงานผลิตเครื่องปั้นดินเผา และโรงงานห้องเย็นเก็บสัตว์น้ำ โรงงานขนาดใหญ่ประเภทต่าง ๆ เหล่านี้บางประเภทก็เป็นโรงงานที่มีขนาดกลางและขนาดเล็ก

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	นายอมร จันทร์ตา
วัน เดือน ปีเกิด	5 กันยายน 2494
สถานที่เกิด	อำเภอห้วยฉัตร จังหวัดลำปาง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 546 ตำบลตลาด อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	หัวหน้าฝ่ายการศึกษาต่อเนื่อง
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ฝ่ายการศึกษาต่อเนื่อง ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดสมุทรสาคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2506	มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนห้วยฉัตรวิทยา จังหวัดลำปาง
พ.ศ. 2510	มัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ จากโรงเรียน บูรณะศักดิ์วิทยา จังหวัดเชียงใหม่
พ.ศ. 2511	บ.บ. จากวิทยาลัยครูเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
พ.ศ. 2519	กศ.บ. (วิชาเอกเคมี สาขามัธยมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ. 2537	กศ.ม. (วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่) จากมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การศึกษาทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม ที่มีต่อการจัดบริการ
การศึกษานอกโรงเรียน ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร

บทคัดย่อ

ของ

อมร จันทรตา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

มีนาคม 2537

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะของเยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาครใน 3 ด้าน คือ ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน ด้านการให้ทักษะอาชีพ และด้านการให้ข่าวสารข้อมูล โดยจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา สถานที่ทำงาน และรายได้จากการทำงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรมจากโรงงานขนาดใหญ่ ขนาดเล็ก และเรือประมงรวมจำนวน 105 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ คือ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า ที และการทดสอบค่า เอฟ

ผลการวิจัย มีดังต่อไปนี้

1. เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม มีทักษะต่อการจัดการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน ด้านการให้ความรู้พื้นฐาน ด้านการให้ทักษะอาชีพ และด้านการให้ข่าวสารข้อมูล โดยรวมและแยกเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

2. เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา สถานที่ทำงาน และรายได้จากการทำงาน มีทักษะต่อการจัดการบริการทางการศึกษานอกโรงเรียน โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. เยาวชนสตรีภาคแรงงานอุตสาหกรรม มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านการให้ความรู้พื้นฐาน คือ สนใจการเรียนรู้แบบทางไกลจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้านการให้ทักษะอาชีพ มีความสนใจเรียนวิชาชีพ เพื่อเสริมรายได้ในระยะสั้นโดยเฉพาะวิชาชีพที่ดี ด้านการให้ข่าวสารข้อมูล ต้องการให้จัดศูนย์การเรียนในโรงงานเพื่อศึกษาข่าวสารช่วงเวลาว่างจากงาน

THE OPINION OF FEMALE YOUTHS IN LABOUR INDUSTRIAL SECTOR TOWARDS
NONFORMAL EDUCATION SERVICE OF SAMUTSAKHON NONFORMAL
EDUCATION CENTRE

AN ABSTRACT

BY

AMORN CHANTAR

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University

March 1994

The purposes of this study were to study attitude of Female youths in labour industrial sector towards the Nonformal education service of Nonformal education centre in Samutsakhon in 3 areas: knowledge, skill, and mass media, and to compare those areas by ages, educational level, working places and salaries

The sample consisted of 105 Female youths in labour industrial sector from large and small factories and fishing boat. The data collected by interviewed and statistics used for data analyzed were percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test.

The findings were as follows:

1. The attitude of Female youths in labour industrial sector in all 3 areas were at average both as a whole and in each area.
2. There were no significant difference as a whole according to ages, educational level, working places and salaries.
3. Female youths in labour industrial sector has suggestions in the area of knowledge was interesting to study in distance education up to high school. They wanted to study in occupation area to income shortly especially in typing and also wanted to learn at education centre which provided in factory.